

Jugoslovenski Veština

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Aelksandra 9. Telefon 6-70

Noviszad, 1931. évi március hó 1
VASÁRNAP
XII. évfolyam 50. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Sikerrel végződtek az angol-olasz tengerészeti tárgyalások

Rövidesen parafálják a flottaegyezményt — Tegnap az olasz király fogadta az angol delegátusokat

Rómából jelentik: A lapok egyértelmű jelentése szerint, az angol-olasz tengerészeti tárgyalások sikerre vezettek, a két kormány hivatalos állásfoglalását sikerült közös nevezőre hozni.

Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint az ellentétek elsimultak, úgyhogy már a legközelebb parafálják a flottaegyezményt.

Az angol nagykövetség tegnapi délután adott a delegátusok tiszteletére. A vacsorán Mussolini olasz miniszterelnök is megjelent és hosszasan tárgyalt Henderson angol külügyminiszterrel, valamint Alexander tengerészeti miniszterrel. Megelőzőleg Grandi olasz külügyminiszter részletes jelentést tett Mussolininak az angol delegátusokkal folytatott tárgyalásokról.

Tegnap délelőtt az olasz király kihallgatáson fogadta az angol delegáció tagjait.

Az angol kiküldöttek valószínűleg ma elutaznak Rómából.

A tárgyalásokról tegnap délután az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

Azok a barátságos megbeszélések, amelyeket Henderson és Alexander angol miniszterek Mussolini miniszterelnökkel, és Grandi külügyminiszterrel, valamint a tengerészeti miniszterrel a szívélyes együttműködés szellemében az utóbbi napokban folytattak,

elvi megegyezésre vezettek azokban a kérdésekben, amelyeket a londoni tengerészeti értekezleten nem sikerült megoldani.

A megegyezés egyes pontjaihoz még a francia kormány hozzájárulása szükséges. Henderson és Alexander miniszterek éppen ezért ma Párisba utaznak.

Ha a francia kormány hozzájárul a megállapodásokhoz, akkor a javaslatokat az Egyesült Államok, Japán, Nagybritannia és a brit dominiumok kormányai elé terjesztik. Ezek az államok vették részt a londoni tengerészeti értekezleten.

Kramer prágai követ erélyesen visszautasítja az ellenséges érzelmű sajtó támadásait

Sajtófogadtatás a prágai jugoszláv követségen

Prágából jelentik: Kramer Albert prágai jugoszláv követ pénteken teát adott a csehszlovák sajtó tiszteletére. A teadélutánon Kramer Albert nagyobb beszédet tartott, amelynek során kifejtette azt a nagy szimpátiát, amellyel a jugoszláv nép a sajtó iránt viseltetik, amely olyan fontos szerepet tölt be Jugoszlávia fejlődésében. A követ rámutatott arra, hogy amint az ellenfelek egységesek, úgy nekünk a védelemben is egységesnek kell lenni. Az utóbbi időkben az ellenfél sajtópropagandája hamis hírek terjesztésével akar ártani Jugoszláviának.

Öfelsége Alekszandar király zágrebi tartózkodása alkalmával lezajlott fényes fogadtatás

azonban az egész világon demonstrative mutatta be milyen nagy sikereket ért el a király politikája, amely a konszolidációt és a

megértést irta zászlajára.

Barátaink az egész világon nagy megelégedéssel vették ezt tudomásul, ellenfeleinknél azonban nagy aggodalmat váltott ki.

Legutóbb is tisztí zavargásokról terjedtek el álhírek. Ezt azonban nem is érdemes cáfolni, hiszen köztudomású, hogy tisztikarunk át van hatva a király és nép iránti szeretettől és ragaszkodástól.

Ellenségeink ujjában azt a hirt terjesztették el, hogy az albán király elleni merényletbe mi is be vagyunk keverve. Ez azonban természetesen szemszédett valótlanosság. Hiába, a külföldön szervezett minden merénylet dacára Jugoszlávia gyors lépésekkel halad a konszolidáció útján előre.

(A. A.)

Gyermekek halálos szerencsétlensége Szomborban

Végzetes játék a Mosztonga partján

Szomborból jelentik: Bobuskovics Vojin napszámos a Szikora nevű erdő mellett lakik a Mosztonga közelében. Tegnapszép idő volt, mire Bobuskovics gyermekei a 9 éves Ilinka, a 6 éves Leposzava és a 4 éves Miroszláv a Mosztonga partjára mentek labdázni. Játék közben a labda a Mosztongába esett, mire a kis Leposzava a labdáért ment, a parton azonban elcsuszott és a vízbe esett.

Segélykiáltásaira odaszaladt Ilinka, aki a csuszos parton szintén elcsuszott és — az esőzés következtében bővizű — Mosztongába esett. Most már ketten kiabáltak segítségért, mire a 4 éves Miroszláv apjáért szaladt. Bobuskovics Vojin a patakhoz szaladt és sikerült is neki két leányát a partra hozni, Ilinka azonban már halott volt, a kis Leposzava pedig eszméletlen. A kisleányhoz orvost hívtak, állapota azonban olyan súlyos, hogy életben maradásához nincs remény.

...

Ujabb politikai gyilkosság Bulgáriában

Lakásáról elraboltak egy ellenzéki kerületi tanácsnokot

Szófiából jelentik: Várnai hiradás szerint ott pénteken reggel hat órakor szállodája szobájából elhurcolták Janesev Angel ellenzéki kerületi tanácsnokot. Janesev hívei az elhurcolásról vett értesülés után azonnal interveniáltak a várnai polgármesternél és ügyésznél, eredményt azonban nem értek el. Janesev szobája olyan állapotban van, amelyből arra lehet következtetni, hogy a kerületi tanácsnokot félig agyonverve cipelték el.

Rendkívül viharosnak ígérkezik a szubotica ipartestület ma délelőtti választása

Az ellenzék külön listát állít a választásokon

A szubotica iparosok körében igen nagy érdeklődés előzi meg az ipartestület ma délelőtti kitzűzött rendes évi közgyűlést, amelyen új vezetőséget választanak, miután a régi vezetőség mandátuma lejárt. A közgyűlést megelőzően ismét megindult az agitáció a választás előkészítésére, az iparosság két ellentétes tábora között. Az iparosok ellenzéki tábora az elmúlt évben nem igen folyt be az ipartestület működésébe, annál is inkább, mert nem találta helyesnek az ipartestületi vezetőség működését. Így az ellenzék helyteleníti azt, hogy az ipartestület mostani vezetősége a mai viszonyok mellett vállalkozott arra, hogy emeletes székházat épít az ipartestület számára.

Az ellenzéknek Péics István szabómesster, az ipartestület volt vezetőségi tagja a vezetője. A hivatalos listának Presics Kálmán az ipartestület jelenlegi elnöke a vezetője. A hivatalos lista győzelme esetén nem lennének nagyobb változások az ipartestület vezetőségében, amely megkezdene a múlt héten nyilvánosságra hozott programjában felsorolt újítások megvalósítását. A Péics István-féle lista jelöltjeinek a névsorát mindeddig nem hozták nyilvánosságra.

Két romániai kereskedő tévedésből agyonlőtt egy fiút, mire öngyilkosok lettek

Bukarestből jelentik: Baszardsik községben Bazel kereskedő üzletének ablakait már több ízben betörték. A kereskedő erre sógorával együtt lesbe állott az ablaknál és amikor a sötétben egy 15 esztendőes fiú arra haladt, a düh annyira elfutotta őket, hogy gondolkodás nélkül mindketten rálőttek.

A fiú hat golyótól találva holtan esett össze.

A két férfi erre kirohant az üzletből és amikor a fiuban egyik ismerősük gyermekét ismerték fel,

önmaguk ellen fordították a fegyvert és mindketten a szájukba lőttek.

A lövöldözés zajára előfutó szomszédok vérbefagyva találták a tragikus eset három áldozatát.

— Kiténtetett külföldi előkelőségek. Beogradból jelentik: Öfelsége a király számos külföldi előkelő orvosprofesszornak és az orvostudomány más kiválóságainak magas kiténtetéseket adományozott.

Nagyobb személyi változások történtek a szubotocai ferencrendi kolostorban

Páter Veron Kelemen, volt nasicei quardiánt nevezték ki rendfőnök plébánosá, aki múlt évben tért vissza Amerikából

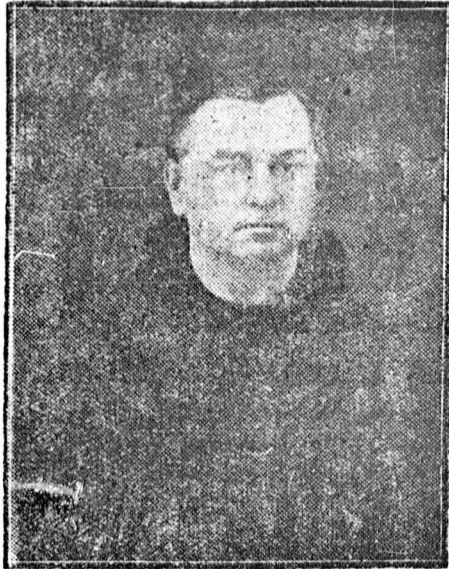
A napokban nagyobb személyi változások történtek a szubotocai Szent-Ferencrendi zárdában. A zagrebi rendfőnökség a római generális delegátusának a jelenlétében rendkívüli ülést tartott Trszáton, amelyen nagyfontosságú változásokat eszközöltek a szubotocai rendházban. Páter Andrasec Alphonz szubotocai házfőnököt, aki lemondott a szubotocai tisztségéről, Varazsdinba helyezték át. Páter Kaliszt vikáriust házfőnökké léptették elő és ugyancsak Varazsdinba helyezték át. Végül Páter Miroszlávot Szlavónbródba helyezte a rendfőnökség.

A rendkívüli gyűlés a szubotocai rendház főnökévé Páter Veron Kelemen volt nasicei quardiánt küldte ki. Ugyancsak visszakérült Szubotocára Páter Kopilovics Ivó, akit rövid idővel ezelőtt Bácsba helyeztek el, továbbá Szubotocára helyezték, mint vikáriust Páter Ferdót, a bécsei rendház quardiánját.

Páter Veron Kelemen Szubotocára való áthelyezésével hitbuzgó, kivételes tudású és nagyműveltségű lelkiatyát nyertek Szubotocai római katolikus hívői. Az új szubotocai rendfőnök-plébános 1887-ben a volt vasvármegyei Murszka-Szubotán született. Az elemi iskoláit a születési helyén, a gimnáziumot pedig Varazsdinban végezte el és 1904-ben lépett be a Ferenc-rendbe. Páter Veron Kelemen a zagrebi egyetemi teológiai fakultásán végezte el felsőbb tanulmányait és első szentmiséjét 1912-ben Murszka-Szubotán tartotta meg. A következő években a háború kitöréséig mint a magyar é. lamvasutak hitoktatója működött a szlavóniai Nasica községben, majd a háború alatt 1914-től 1918-ig tábori lelkész volt.

Páter Veron Kelemen a háború után a szlavóniai Cernikbe került, majd 1921-ben quardián plébánossá nevezték ki Vukovárra, ahol két évet töltött.

Páter Veron Kelemen egész működése alatt a legteljesebb mértékben kiérdemelte szerzetesársai és a hívők tiszteletét és megbecsülését, úgy hogy 1923-ban reá esett a választás és az Egyesült Alla-

mok Perna nevű államában levő Bethlehembe küldték ki mint plébánost. Páter Veron Kelemen hat évet töltött Amerikában, ahol az ujonnan megalapított horvát Ferencrendi komeszáriátusnak ő volt az első komeszárja. 1930-ban leköszönt plébánosi állásáról és Ferencrendi komeszári tisztségéről és visszatért Jugoszláviába, majd a nasicei rendház quardián-plébánosává nevezték ki, a napokban pedig hasonló minőségben a szubotocai rendházhoz helyezték át.

Páter Veron Kelemen rendkívül nagyműveltségű lelkipásztor, aki szerzetesi erényeivel mindentűt a legnagyobb mértékben kiérdemelte a katolikus hívők szeretetét. Az új szubotocai rendfőnök az államnyelven és a magyar nyelven kívül több világnyelvet beszél, méltó és megjelensű, kitűnő hit-szónok, aki a szubotocai kolostor és a legnagyobb szubotocai plébánia élén áll.

Több ezer hívő jelenlétében újból megáldották a szubotocai Szent Rókus temetőt

A kiengesztelési szertartáson Rajics Balázs plébános, püspöki vikárius tartott magyaros szentbeszédet

Mintegy két héttel ezelőtt mint annak idején jelentették megdöbbenő kegyeletsértés történt a szubotocai Szent Rókus temetőben, ahol erőszakkal temettek el ó-katolikus szertartás szerint egy katolikus halottat.

A kegyeletsértés miatt újra kellett megáldani a Szent Rókus temetőt. A rekonziliációt (kiengesztelést) nagy körmenettel tartották meg szerdán délután. A három órai vecsernye után több ezer főnyi hívő körmenetben vonult ki a rókusai templomtól a temetőbe, ahol Rajics Balázs plébános, pápai prelátnak és püspöki vikárius végzett el a szokásos szertartást és újra megáldotta a temetőt.

Rajics Balázs a szertartás után magya-

rázó szentbeszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy a temető és a templom a katolikus vallás szentélyeinek és összefüggésben vannak. A temető kiegészítő része a templomnak és a temető halottjai úgy tekintendők, mintha a templom kriptájában nyugodnának.

Az a körülmény, hogy a temetőben más felekezet szertartást tartott, vallási szempontból éppen olyan sérelmes, mint bármely más vallásellenes cselekedet. A temetőben a kánonok előírásai szerint nem lehetne addig temetni, amíg a kiengesztelés és az újbóli megáldás meg nem történik, mint ahogyan a megszentelt területen sem lehetne istentiszteletet tartani.

A szertartás után a körmenet a templomig vonult, majd pedig szétoszlott.

Ma tartják meg a Strelitzky serlegért a ping-pong mérkőzés második fordulóját. A múlt évi Strelitzky féle serleg mérkőzés második fordulóját ma tartják meg a szubotocai Népkörben. A mai fordulón hat város hat egyesülete vesz részt. Mint ismeretes, tavaly a győzelmet a szomboriak vitték el.

ORION
RADIO

IBÁNYI
NOVI-SAD
Jevrejska u.6. Tel. 27-47

Az utóbbi hetekben nagyon gyenge a noviszádi piac

Az állatpiacon elegendő a felhajtás, a baromfipiacon azonban alig van áru

Az utóbbi hetekben a noviszádi piac nagyon visszaesett. Az egészen természetes, hogy a zöldség és gyümölcs piacon nincsen semmi forgalom, annál feltűnőbb azonban a baromfipiacon mutatkozó teljes üzletlenség. Hetek óta igen kevés baromfit hoznak a piacra, amit a közönség valósággal szétkapkod. A baromfi párjáért 45-65 dinári, a hizlalt liba kilójáért 16-18 dinárt is fizet a vásárló közönség. A kínálat azonban egyáltalán nem áll arányban a kereslettel.

Földműveseink még ma is csak mellékesen folytatnak baromfitenyésztést, pedig baromfiakból és tojásból még nincs túlprodukción és ha az őstermények árvesztését valamivel pótolni akarják, erre a legmegfelelőbb a rendszeres baromfitenyésztés. A hatóságok e tekintetben mindenben a gazdák közönség segítségére mennek és ilyen körülmények között igazán érthetetlen, hogy még mindig nem tenyésztenek olyan igyekezetel baromfiakat, amint azt a földművesek érdeke is megkíváná.

Az állatpiacon megszokott rendes a forgalom és az árak is ugyyszólván hónapok óta változatlanok.

Eladó tavaszi szállításra nagyobb mennyiségű fajtiszta nemes

gyümölcsfa,
piszcserje és gyümölcsfa vadonc B. Baró Tallián Tibor máriatelepi faiskolájában, Nova Kanjizsa, Bánát. Árjegyzéket és felvilágosítást kívánatra díjmentesen küld Nagymihály Antal faiskola kezelő

Ma nagy premier az APOLLO Tonkinoban

OLYMPIA

Molnár Ferenc vígjátéka nyomán, 100% né net dialog. Főszereplők: Nora Gregor, Theo Shall, Julia Serda

Kezdet 3, 5, 7 és 9 órákor

ELIZABETH

ARDEN

a szépség, üdeség és fiatalság titka

Kérjen még ma prospektust és árjegyzéket!

EGYEDÜLI ÁRUSITÓNK:

SOA NOVISAD

Három hónapos tárgyalás és tíz napos tanácskozás után a pozsareváci törvényszék

két halálos és kilenc életfogytiglani ítéletet hozott Barbulovics rablóbandája ügyében, a többi vádlott pedig együttesen

269 évi börtönt és elzárást kapott

Végetért a pozsareváci monstrepör

Pozsarevácról jelentik: Több mint három hónapi tárgyalás és tíz napi tanácskozás után tegnapelőtt este hét órakor hirdette ki ítéletét a pozsareváci bíróság Barbulovics és társai rablóbandájának ügyében Barbulovics és szervezett rablóbandája néhány év előtt valósággal rémei voltak Pozsarevác környékének és számos gyilkosságot, rablást és lopást követtek el. A pernek negyvenhárom vádlottja volt és hónapokon keresztül a tanúk százait hallgatta ki a bíróság.

Mihelyt Pozsarevácon elterjedt annak a híre, hogy a bíróság tiznapos tanácskozás után végre kihirdeti az ítéletet, már a déli órákban hatalmas embertömeg gyűlt egybe a törvényszék épülete előtt és türelmesen várakozott az ítélet kimondására. A törvényszék tárgyalóterme teljesen megtelt a vádlottakkal és a kíváncsi közönséggel. Az ítélet felolvasása már délután két órakor kezdődött és csak este nyolc órakor ért véget. A bíróság a rablóbanda két tagját, akiket gyilkosságok elkövetésével vádoltak és pedig Golubovics Brankot és Miljkovics Iliját halálra ítélte, kilenc vádlottat életfogytiglani fegyházzal sújtott, a

többi vádlottakat pedig összesen 269 évi börtönbüntetéssel és elzárással sújtotta.

Midőn a bíróság a gyilkossággal vádolt Miljkovics Ilija büntetését kihirdette, a vádlott hangosan ezt kiáltotta:

— Eljen az igazság! Ennek így is kell lennie!

A bíróság az elítéltek közül hatot az ítélet kihirdetése után szabadlábrahelyezett mivel büntetésüket a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették. Pozsarevácon és környékén az ítélet általános meglepedést keltett.

Rövidesen kibocsátásra kerülnek az optáns-kötvények

A magyarországi optánsok az év közepe táján megkapják követeléseiket

Budapestről jelentik: Most, hogy Franciaország is ratifikálja a hágai, illetve párisi megegyezést, rövidesen sor kerül az optáns kötvények kibocsátására. A 240 millió aranykoronás kártalanítási alapítványnak már január 1-én meg kellett volna kezdenie működését, amely eddig a francia ratifikálás késése miatt halasztódott. Most várható, hogy

egy hónapon belül megalakul a kártalanítási alap és április elején kibocsátják az optáns kötvényeket,

amelyek előreláthatólag dollárra fognak szólni és értékük a nagyhatalmak is garanciát vállalnak.

Az optánsok ilyen körülmények között az év közepe táján megkapják követeléseiket. A kötvények legnagyobb részét Franciaországban akarják elhelyezni.

FARKAS EREDETI
SPORTEX angol szövetek

MÓR

Novisad. Tel. 21-87

Nézzé meg kirakataimat!

LESZÁLLITOTT ÁRAK!

A „zsurnalisztikai tisztesség“ minta- ujságjának olvasói kérnek szót!

A Reggeli Ujság elvből nem szokott hasábjain foglalkozni azzal a sajtótermékkel, amely a magyarhoz hasonlatos nyelven jelenik meg Szuboticán, csupán akkor, ha ez a papiros néha okvetlenkedik és abban a cezaromániájában, hogy Jugoszláviában más lap magyarul nem jelenhetik meg, csak ő, kissé elveti a sulykot. Mi természetesen tartjuk azt, hogy a szabad verseny néha fájdalmakat okoz a szubotici napilapnál, hiszen ez a lap profitra van felépítve és ha ez esőkken, az csak azért esőkkenhet, mert a versenytársak a közönségnél nagyobb méltánylásra találnak, mint ő. Néha azonban — mint legutóbb Hesslein József nevű becskerek munkatársának esetében, amikor nem is a Reggeli Ujság, hanem a becskerek ujságírók kara háborodott fel dr. Hesslein szöszegése miatt, kénytelenek vagyunk foglalkozni ezzel a lappal, amely legutóbb is azt jegyezte meg magáról, hogy őt nem lehet kioktatni, mert „zsurnalisztikai tisztesség és „metierbeli“ (nebuch!) tudás tekintetében egyaránt példaadó pozíciót foglal el. A Reggeli Ujság ismeri az „öndicséret büdös“ magyar közmondását és maga is válaszolhatna a Napló szellemi kifröccsenéseire. Válasz helyett azonban jobbnak tartjuk, ha ezen a héten ismét kis helyet szorítunk a nagyközönségnek, amely olvassa az ujságokat és ítélt. Ime, átadjuk hát a közönségnek a szót. Mondja el véleményét a „metierbeli“ tudás mestereiről.

Ezen a héten a következő kis cikket küldte be egyik szubotici olvasónk:

Heine Henrik forgolódik sirjában

Az influenza, mely oly sok embert köt mostanában az ágyhoz, engem is levert a lábamról és így pár napos szobafogságot élvezek. Mivel űsse el unalmát a beteg. Könnyű könyveket, novellákat, verseket olvasok. Így német könyvek böngészése közben Heinrich Heine Romanzero című könyvében nagyon megkapott egy vers, a címe: „Gedeachtnisfeier“ (1847):

„Keine Messe wird man singen,
Keinen Kadosch wird mann sagen,
Nichts gesagt und nichts gesungen
Wird an meinen sterbetagen“.

— Tyű az áldóját! — kiáltottam fel, mikor a negyedik sor végére értem, — hisz ezt a verset már láttam valahol, de nem német, hanem valamilyen más nyelven. De mivel nem jutott rögtön eszembe, hogy hol és mikor, hát tovább olvastam az előttem fekvő verset:

„Doch vielleicht an solichem Tage,
Wenn dass schön und milde
Geht spazieren auf Montmartre
Mit Paulinen Frau Mathilde“.

Aha! Paula és Matild! Hát persze! Persze! Most már tudom: az egyik szubotici magyarnyelvű napilap irodalmi mellékletében olvastam a mult

héten „Emlékünnep“ címen egy hasonló tárgyú verset. De az alatt szerzőként nem Heinrich Heine, hanem egy bizonyos Ambrus Balázs volt feltüntetve. Ime itt a vers:

Ambrus Balázs:

EMLEKÜNNEP

Nem lesz kados miattam
S nem mondanak misét sem
Ha lelkemet kiadtam,
Nem sir senki se értem.

De talán majd egy szép nap
Pár barátságos szóra
Kijön sétálni hozzám
Matild asszony és Paula.

Megkoszoruzza sirom
Bus könnybe borult szemmel
S így sóhajt: Pouvre homme,
S felsóhajt: szegény ember.

Sajnos nekem az égben
Nincs módom szivességet
Tenni, hogy ott leüljön,
Nem hozhatok egy széket.

Ne menj ő gyalog vissza,
Tudom fáradt vagy roppant,
Tekints csak ki a rácson
Ott van a fiakker stand.

A fenti vers a „Napló“ vasárnapi száma mellékletében található.

Bugnak a sorok ugye nyájas olvasó? Ez onnan van, mert az utánszerző ki boldog és boldogtalan költők verseit részint idegen, részint magyar (Lásd az Esztendő című évkönyv 1918 júliusi számában Somlyó Zoltán kritikáját, Ambrus Balázs: Koszoru) nyelvből fordítja ki egy ismeretlen vajdasági sajtó nyelvre teljesen „leamputálta“ a verslábakat. De ha Ambrus Balázs már a sebészeten nem is specialista; hogy Heine egyik közismert versét csak

ugy szöröstől-böröstől bekapja és aztán megemészte mint sajátját adja ki — az mégis csak sok! Eltekintve attól, hogy ezt a verset már vagy 20 év előtt Endrődy Sándor (Endrődy Sándor: Verseik. Atheneum kiadás) nagyon szépen ültette át magyar nyelvre.

E vers annak a lapnak hasábjain jelent meg, mely élők és holtak fölött korlátlanul itélkezik és melynek „irodalmi“ melléklete bástyája a „vajdasági magyar irodalom“ baglyainak.

Szubotica

Sip István

A másik levél Zemunból jött és így hangzik:

Tekintetes szerkesztőség! Mi, a Bácsmegeyi Napló zemuni és beográdi, sajnos, volt olvasói, meglegedéssel és örömmel vettük tudomásul, hogy a t. szerkesztőség kissé szoliden megmosdatja a Napló szerkesztőinek, illetve tudósítóinak fejét. Ebben a cikkben a szerkesztőség megjegyzi, hogy tisztességből a Napló is minden bizonnyal elégtelent kap. Hát nem kap, hanem már kapott minden jobbérzésű olvasójától, aki a Napló vasárnapi számában Arányi Jenő nevű munkatársának tollából eredő jogosan felháborító cikket elolvasta. Ez az Arányi nevű munkatárs azt akarja nevéssé tenni, ami nekünk római katolikusoknak legszentebb és az Üdvözlég Mária imádságunkban a szeplőtlen fogantatás dogmáját tárgyalja igen purlagi módon. Kérjük a szerkesztőséget, hogy erre hívja fel olvasóinak figyelmét, mert nem lehet tünni azt, hogy bárkinék legszentebb vallási meggyőződését megsértse bármelyik ujság is, még ha azt szubotici Naplónak is hívják. — Több beográdi és zemuni olvasó.

Válaszul ennyit küldünk az ujságírói tisztesség és „metierbeli tudás“ nagyszakállu szerkesztőjének. Amennyiben kívánják hétről hétre közölhetjük a közönség köréből hozzánk érkező hasonló felháborodott leveleket. Akié van szeme a látásra, az ezek után lát.

A világhírű Szent Bernát-hegyi kolostort, amely Svájc havasaiban fekszik 2472 méter magasságban a hóviharak és lavina-

omlások teljesen elzártak a külvilágtól. A barátok így nem is kereshetik most kutyáikkal a hegyekben eltévedt vándorokat.

Gátszakadás miatt több falut árvízveszély fenyeget Magyarországon

A hirtelen hóolvadás következtében már eddig is több ház rombadólt

Győről jelentik: A hirtelen hóolvadás következtében az áradás Győr megyében katasztrofális méreteket öltött. A péntekről szombatra virradó éjjel Morichida község közelében az ár átszakította a gátat, a víz a gát környékét teljesen elárasztotta.

Morichidán 15 ház víz alatt áll, még súlyosabb a helyzet Kisbabad községben, ahol 30 ház került víz alá és dőlt össze egymásután.

Komoly veszedelem fenyegeti még Rábakatoná, Rábagyékény, Mérges és Koronco községeket is. A községek minden lakója kivonult és megkezdtek az átszakított gát helyreállítását.

A hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy a hajléktalanvá vált emberek menedéket kapjanak. A Rábaszabályozó társulat és nagy munkáscsapatok mérnökei éjjel-nappal szakadatlanul dolgoznak, hogy a környéket megmentse a fenyegető pusztulástól.

**FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA**

A náthaláz után erősíteni kell a testet,

mínt hogy az teljesen legyengült. A koncentrált, természetes

OVOMALTINE

tápszer, a mindennapi táplálék kiegészítőjeként, izléses és könnyű s a gyomor túlterhelése nélkül erősíti a testet

Kapható mindenütt: kicsiny doboz 16— dinár, közép doboz 32— dinár, nagy doboz 56— dinár, gazdaságos csomagolás 100— dinár.

Hogyan választottak polgármestert Chicagóban?

Csikágóból jelentik: A többmillió város már magához tért a nagy izgalomtól. A polgármester-választás lezajlott s hogy ez a jelző mennyire illik a történetekhez, arról a következők szólnak. Chicagóban már a harmadik polgármester-választást rendezik a gangsterek. Az alvilág rémei, akik ezuttal is az 5 jelöltjüket segítették be a polgármesteri székbe. A választás napján hetvenezer, állig felgyeztetett bandita szállta meg az utcákat. A rendőröknek egy szavuk sem lehetett. A banditák azonkívül a választási helyiségek elé géppuskákat és könnyű ágyukat vontattak, nem is említve a rohamszakaszokat, amelyet gránátvetők alkottak. Már most aztán jött a választó. Egy borítékot nyomtak a kezébe, amely pontosan úgy nézett ki, mint amelyet az illető a szavazóhelyiségben kapott, csak hogy ezen már le is szavazott a banditák jelöltjére. Ha nem ezt a borítékot dobta az urnába, örökösei máris megrendelheték a temetését. De mert mindenki tudta, hogy a gangsterekkel nem jó kukoricázni és mindenüvé látnak, mindenüvé elnyulnak a kezük, — mindenki engedelmesen leszavazott Big Bill Thomsonra, a banditák jelöltjére. Ezen az éjszakán csak husz halottat találtak Csikágó utcáin.

800.000 ember éheznek Amerikában

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok déli részén az éhínség egyre jobban terjed és most már több mint nyolcszáz ezer ember vergődik a legszörnyűbb nyomor-

ságban. Attól félnek, hogy ez a szám tavaszig több millióra fog emelkedni. A nyomorgó emberek az amerikai vöröskereszt igyekeznek segíteni.

Ellenforradalmi tevékenységet fejtettek ki az orosz szociáldemokraták

Külföldi beavatkozást készítettek elő a szovjet ellen

Moszkvából jelentik: A Tass iroda megállapítja, hogy az orosz szociáldemokraták pánorosz központi irodája, amely 1928-ban alakult,

ellenforradalmi szervezetekben dolgozott és külföldi beavatkozást készített elő.

Groman, a vádlottak egyike beismerte, hogy a szervezet nagyobb pénzüsségeket kapott a második internacionálétól és különösen a német szociáldemokratáktól.

Az iroda élénk összeköttetésben állott a külföldön élő orosz szociáldemokratákkal is.

Bonyodalmak Bäder Miksa noviszádi kereskedő briliánsgyűrűje körül

Hirschl Samut kihallgatása után szabadonbocsátották

Megirtuk tegnap, hogy a noviszádi „Elite“ kávéházban moziregénybe illő körülmények mellett tartóztatták le Hirschl Samu noviszádi gabonaügynököt, aki ellen Bäder Miksa kereskedő feljelentést tett. Hirschl Samut azonnal előállították a rendőrségen, ahol nyomban megkezdtek kihallgatását. Hirschl ez alkalommal elmondta, hogy

nem akarta megszarolni Bädert, hanem csak jogos haszonrészesedését követelte tőle

Hirschl szerint ugyanis az értékes briliánsgyűrűt annak idején közösen vásárolta Bäderral s amikor annak idején a reá eső hasznót követelte Bädertől, a kereskedő kijelentette, hogy a gyűrűt elveszítette. Ezek után Hirschl két ízben 8000 dinárt kapott Bädertől, miután azonban később meggyőződött róla, hogy Bäder nem vesztette el a gyűrűt, amelynek értéke időközben 80.000 dinárra

szokott fel, jogosan felháborodott, hogy Bäder Miksa a reá eső 40.000 dinár helyett csak 8000 dinárt fizetett ki neki. Miután egyébként személyesen is meggyőződött, hogy Bäder Miksának még most is birtokában van a gyűrű, csütörtökön este azzal állított be hozzá, hogy fizesse ki neki a követelését, mert különben bűnvádi feljelentést tesz ellene. Bäder azonban, ahelyett hogy megfelelt volna kötelezettségének a rendőrséghez fordult és feljelentést tett ellene. Hirschl egyébként kijelentette, hogy mindezt sohasem gyűlt meg a baja a hatóságokkal, rendes uton-módon keresi meg a kenyerét s így esze-ágában sem volt Bädert megszarolni.

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről és Hirschl kihallgatása után szabadonbocsátották. Ezek után a briliáns gyűrű ügye a bíróság előtt kerül tisztázásra.

NAK hírek. Kérem az alant felsorolt rendezőket, hogy ma délután 1 órakor a NAK pályán megjelenni sziveskedjenek: Schelb, Gerich, Kramer, Brittig, Wollberger, Pozsonyi, Perapatics, Villner I, Pasko. — Főrendező.

VILLANYRÁDIÓK

hangszóróval, antennával teljesen felszerelve, összesen

2.000 dinárért

Centrál Rádiónál

Subotica, Kaszinó-épület. Tel. 435

Vakmerő rablófámadás egy berlini bank épületében

Három merénylő leütötte a bankszoigát és elrabolta tízezer márkát tartalmazó aktatáskáját

Berlinből jelentik: Schultze bankkudonc tegnap délelőtt tízezer márkát vett fel a német birodalmi bank pénztárából. Amikor visszatért abba a bankba, amelynek alkalmazásában áll, a folyósón hirtelen három ember támadta meg.

Az egyik vasruddal fejbesújtotta a kudoncöt, a másik pisztolyt szegezett a mellének, a harmadik pedig a félig újult ember kezéből kitépte az aktatáskát, amelyben a pénz volt.

A tettesek Schultze tehetetlen állapotát

felhasználva elmenekültek. A folyósó ajtaját bezárták maguk után, úgy hogy senki sem tudta üldözőbe venni őket.

A rablók ezután autón menekültek tovább, amely begyújtott motorral várakozott rájuk.

Schultzet a vasrud ütése olyan erősen érte, hogy súlyos agyrázkodást szenvedett és a késő esti órákig nem lehetett kihallgatni. Az elrabolt aktatáskában tízezer márka volt.

...

Miközben a szőnyegtolvajokat nyomozta, több veszedelmes csalót, szélhámost és betörőt tartóztatott le a noviszádi rendőrség

...

A razziaik folyamán két áldetektív is hurokra került

Miközben a noviszádi rendőrség közegei a szőnyegtolvajokat után nyomoztak, akiknek a leleplezéséről már tegnap beszámoltunk, több más érdekes letartóztatás is történt.

Az egyik letartóztatottól megállapították, hogy Demeter Trifun bánáti illetőségű foglalkozásnél-

küli egyénnel azonos, akit a beográdi rendőrség már hosszabb idő óta

különböző csalások és szélhámoságok miatt köröztetett.

Demeter Trifunt annak idején a zajecsbári csendőrség letartóztatta, a csaló azonban Beogradba való szállítása közben

a robogó vonathól kiugrott és elmenekült.

A razziaik folyamán rendőrkézre került továbbá Grigorijevics Nedeljko napszámos, akiről megállapítást nyert, hogy Teokarov Mihajlo noviszádi vendéglős lakásába tört be, ahonnan különböző ruhaneműt lopott. Ugyancsak a rendőrség letartóztatta Babics Petar és Urbanov Sztevan nevű

egyéneket, akik oly módon követtek el különböző csalásokat Noviszádon, hogy

államrendőrségi detektíveknek mutatkoztak be

s ez alkalommal több noviszádi kereskedőt súlyosan megkárosítottak. Megállapítást nyert továbbá, hogy Babics és Urbanov megszarolták Korpuzovic Trajko noviszádi kereskedőt, akinek szintén mint detektívek mutatkoztak be. Más alkalommal a csalók mint a zagrebi Universal Import-Export cég megbízottai járták végig a várost s a cég egyes ügyfeleinél nagyobb összegeket inkassáltak be, amelyeket saját céljaikra fordítottak. A csalók Milics Prodan és Gyótics Vojislav noviszádi lakosokat is megkárosítottak, akiknek hadikárpótlási kötvényeket adtak el részletre, a pénzzel azonban nem számoltak el.

Demeter Trifunt, akit a beográdi rendőrség köröz, még a mai nap folyamán Beogradba szállítják, míg a többiekét átadják a noviszádi ügyészségnek.

A szuboticaai törvényszék tanácsa visszautasította Tapavica Branko felebhezését a vizsgálati fogság ellen

Két rendőrőrmester is terhelő adatokkal szolgál Tapavica Branko ellen

Tapavica Brankó sztárapazovai főszolgabíró, aki mint ismeretes, előzetes letartóztatásban van, a vizsgálati fogság ellen felebhezést jelentett be. A szuboticaai törvényszék tanácsa Bozsics törvényszéki elnök vezetésével tegnap foglalkozott Tapavica felebhezésével és hosszas tanácskozás után a felebhezést visszautasította és Tapavica vizsgálati fogságát helyben hagyta.

Kalezics Milutin vizsgálóbíró egyébként ma folytatta a kihallgatásokat és Tapavicát az újabb vádpontok tárgyában ismételtén kihallgatta. Ugyancsak kihallgatta a vizsgálóbíró Szirtes Sándor volt topolai községi bírót is. Tapavica egyébként dr. Györgyevics Jován ügyvédet, Csosics Nebojsa pedig dr. Dimitrijević Drágo ügyvédet bízták meg ügyük védelmével.

Novibrászi tudósítónk jelentése szerint Tapavica Brankó ügyében két újabb tanu jelentkezett, az egyik Grozdics Sztjevan sztárvibrászi, a másik Perisics Demeter volt topolai rendőrőrmester. Grozdics és Perisics már a letartóztatás előtt terjedelmes beadványt intézett a báni hivatalhoz és ebben a beadványban Tapavica több visszaélését írja le.

Grozdics beadványában terjedelmesen le

írja azokat a visszaéléseket, melyeket Tapavica Brankó, nem törődve a báni hivatal idevonatkozó rendelkezéseivel, a járás rendőrségének szabadságolása és áthelyezése körül követett el, valamint leírja

Tapavica pasáskodását Szekiesen, ahol az elmúlt év május 30-án autójával felhajtott a járdára és lehajtotta az embereket.

Grozdics, aki ellenszegült törvényellenes parancsai kivételének, Topolán, autójából kiszállva a nyílt utcán „fizikai leszámolással” fenyegette meg. Még súlyosabb bizonyítékokat tud szolgáltatni Perisics Demeter volt topolai rendőrőrmester, akinek birtokában több „köszönét nyilatkozat” van, melyeket Tapavica ajándékokért állított ki. Tapavica tudomására adta a rendőrvezetőnek, hogy ha nem hoz neki ajándékokat áthelyeztetni Topoláról egy olyan községbe, ahol a rendőri fizetés a topolainak csak a felét teszi ki.

Mind a két rendőrvezető be fogja nyújtani adatait a szuboticaai vizsgálóbírónak és az említettek kivül még sok adattal fog szolgálni Tapavica Brankó hivatali ténykedéséről.

Megsemmisítették a zsidó hitközségi választásokat Szuboticán és visszahelyezték a régi vezetőséget

A napokban váratlan esemény érte a szuboticaai zsidó hitközséget. A noviszadi dunai báni hivatal megsemmisítette a múlt év október 26-án megtartott képviselőtestületi választást és az 1924-ben megtartott választásokon győztes listát hagyta jóvá, a választások alkalmával végzett kihuzások mellőzésével.

Hymódon a szuboticaai hitközség vezetőségének össze kell hívnia az 1924-ben megválasztott képviselőtestületi tagokat, akik között lényeges számban vannak az ellenzékiek.

A megsemmisítés előzményei

A szuboticaai zsidó hitközségnek, amely az országban a legnagyobb zsidó hitközség, mint ismeretes dr. Klein Adolf az elnöke, aki másfél évvel ezelőtt ünnepelte meg elnökségének husz éves jubileumát. Dr. Klein Adolfnak sokszor heves küzdelmeket kellett vívnia az ellenzékkel a választásokon. Győzelmeit részben a hívek egy része előtti népszerűségének, részben pedig szervezőképességének köszönheti.

A leghevesebb választási küzdelem 1924 év telen zajlott le,

amikor szintén két párt állt szemben egymással: Dr. Klein Adolf pártja és az ellenzék, amely Reiter Gyula bankárt jelölte listavezetőül. A választásokon valóságos korteskedés folyt, választási irodákkal, fogatokkal, autókkal és jelzőtáblákkal, mivel a zsidó

hitközségnek 1300 szavazója volt. A választás a dr. Klein féle párt győzelmével végződött, mert párthívei közül 67, az ellenzéki listából pedig 33 jelöltet választottak meg.

Tulajdonképpen ez a választás az előidőzője a mostani választás megsemmisítésének.

A lajstromos szavazásnál ugyanis a párt a lista elején jelöli azokat, akiket elsősorban be akar vonni a vezetőségbe. Az 1924-es zsidó hitközségi választásoknál a választási bizottság kimondta, hogy a listákon töröltek is eszközölhetők, és maga a dr. Klein párt szavazott az ellenzékre oly módon, hogy az ellenzéki lista első neveit törölte és a saját híveit hozta be helyettük, illetve azok juthattak be a vezetőségbe, akiket a dr. Klein féle párt megfelelőnek talált. A Klein párt csoportja ezzel szemben csökkent ugyan, a megválasztott ellenzék csoportja erőben fogyott.

A hitközségi ellenzék felebhezett a választások ellen és azokat a vallásügyi minisztérium meg is semmisítette. Alig néhány héttel utána a minisztérium újabb határozatot hozott, melyben jóváhagyta a választások eredményét.

Az ellenzék ismét felebhezéssel élt és így az ügy az államtanácshoz került, amely 1928 novemberében megsemmisítette a vallásügyi minisztérium második határozatát

és az elsőt hagyta jóvá, azzal, hogy a szuboticaai zsidó hitközség vezetőségének be kell hívnia a listából kimaradt harminchárom képviselőt.

Mielőtt az államtanács döntése megérkezett volna Szuboticára, dr. Klein Adolf új választást írt ki, amelyet 1929 októberében meg is tartottak, holott az 1924-ben megválasztott elnökség mandátuma csak 1929 februárjában járt volna le.

Az államtanács döntését kikézsítették az elnökségnek, de nem hajtották végre, mire dr. Tordai Izsó és Bröder Lajos, az ellenzéki frakció vezetői több beadványt intéztek a vallásügyi minisztériumhoz, amely végül is utasította a szuboticaai zsidó hitközség elnökséget, hogy engedelmess

KAYSER

36

harisnya finom szövésű és mégis erős.

Tiszta valódi selyem, mely kitűnően hordható. Gyári lerakat

Klein Jenőnél,

Novisad,

Vel. Bečkerek, Senta

kedjék az államtanács döntésének. Dr. Klein Adolf hitközségi elnök erre végre is hajtotta az államtanács határozatát, még pedig oly módon, hogy

levélben értesítette az 1924-es választáson győztes listából kimaradt képviselőket, hogy az államtanács határozata értelmében tekinthetők magukat megválasztottnak az 1924-28-as évre.

Közben azonban az újonnan megválasztott képviselőtestület, amelynek tagjai valamennyien dr. Klein Adolf hívei közül kerültek ki, tovább folytatja működését.

Az ellenzék erre újabb beadványt intézett a vallásügyi minisztériumhoz, amely a szuboticaai városi főjegyzői hivatal útján felvilágosítást kért dr. Klein elnöktől.

A vizsgálat adatai alapján 1929 július elsején újabb rendelet érkezett a szuboticaai zsidó hitközséghez, hogy hívják be az 1924-ben megválasztott képviselőket és alakuljon meg a vezetőség.

Az utóbb történt választást megemmisítette a minisztérium. Ez ellen a határozat ellen viszont dr. Klein Adolf felebhezett az államtanácshoz.

1930 október 6-án az új zsidó hitközségi törvény értelmében új választásokat kellett tartania a szuboticaai hitközségnek. A választás le is zajlott, az ellenzék azonban kifogásolta, hogy a vezetőség tizennégy napra irta ki a választást, és azért nem is állított külön listát, hanem ismét petícióval élt a választás ellen, azzal, hogy a zsidó hitközség vezetőségét nem ismeri el törvényesnek, mert csak az 1924-ben megválasztott vezetőségnek lett volna joga új választásokat kiírni.

A dunai báni hivatal helyt adott a petíciónak megsemmisítette az október 26-iki választást és felhívta a hitközségi előljárást, hogy tekintet nélkül a felebhezésre, szerezzen érvényt az 1929 évben hozott első, illetve az államtanács 1928 novemberi határozatának.

A szuboticaai zsidó hitközségnek ennek alapján az eredeti lista sorrendjében kell behívnia az 1924-ben megválasztott előljárást, amely megalakul és megválasztja az elnökséget. Ez az elnökség írja majd ki a választásokat.

Ertesülésünk szerint

a zsidó hitközség az igazságügyminisztériumhoz próbál felebhezni és ha ez a felebhezés nem sikerül, egybehívja az 1924-es vezetőséget.

A szuboticaai zsidóság körében az esemény igen nagy szenzációt keltett.

— Megszüntetett bánási illeték. A járlatlevelek átírásánál eddig fizetett bánási irányítási illeték, április 1-én megszűnik.

TEKINTSE MEG

II minden vételkötelezettség nélkül leg újabb tavasz

kalapujdonságainkat

II Feltűnően olcsó árak! Nagy választék. Szolid kiszolgálás

Braća M. Vitanović
Subotica, Sokolska ulica 4.

007

Megrendelte már?

Hát nem kíváncsi sorsára és jövőjére?

Megjelent második kiadásban:

Napoleon igazmondó jóskönyve

A könyv óriási sikerét legjobban igazolja, hogy eddig 11.000 példányszám fogyott el!

Rendelje azonnal, küldjön pontos címének megjelölésével (pontos olvasható írás) Din. 12.—

Promet trg. zastupstvo, Novisad, Zeljeznička u. 26. címre.

ODEON TONKINO

Ma, a 100%-os német tonfilm

„Heute Nacht eventuel!“

Főszerepben: Jenny Jugo, Johannes Riemann és Siegfried Arno

ÜFELSÉGE A KIRÁLY ÉS A KIRÁLYNÉ ZAGREBBAN, II rész és az elsőrendű kísérőműsor
Kezdet 3, 5, 7 és 9 óra cor

Hírek

1931

Március

1

VASÁRNAP

Római katolikus: Albin. Protestáns: Albin. Görög keleti (február 16): Pamfil. A nap kel 6 óra 17 perckor, nyugszik 17 óra 25 perckor.

Időjárás: Az ország keleti és déli részein változékony, a többi részeken borult idő várható. Az ország északi felében helyenkénti esőzssel és erősödő széllel. A hőmérséklet lényegében nem változik.

— **Kinevezés és előléptetés.** A közlekedési miniszter a szuboticei vasutigazgatóságához az ötödik csoport első kategóriájába nevezte ki Crvenesics Radomir volt beogradi egyházi bírót. — Butorán Ivánt, a szentai tiszparti vasútállomás tisztviselőjét a második csoport második kategóriájába léptette elő.

— **A „Njegos“ cetinjei zenésztársaság noviszádi hangversenye.** A cetinjei „Njegos“ zenésztársaság hetvenöt tagjával március negyedikén Noviszádra érkezik és a noviszádi tiszti otthonban negyedikén, szerdán este kilenc órai kezdettel nagyszabású hangversenyt rendez. Belépődíj személyenként tizenöt dinár, diákok részére öt dinár. A cetinjei zenésztársaság hangversenye iránt noviszádi zenekedvelők körében nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Ákar egészséges maradni? Tartson Sibalic-féle rogzényér kurát.**

— **Szlovéniában a tetőről lehulló hó megölt egy fiatal leányt.** Ljubljánából jelentik: Gerovo közelében egyik fűrésztelepen megrendítő katasztrófa történt. Az utóbbi napokban a környéken sűrű hóesés volt és a háztetőket méter magas hó borította. Tegnapelőtt délután öt óra tájban a fűrészteleptől nem messze egy kis házban egyedül dolgozott odahaza Mezlár Julka tizenhat éves fiatal leány. Öt óra tájban a leány vízért akart menni, de midőn a házból kilépett, a háztetőről a hó olyan nagy tömegben zúdult le, hogy valósággal maga alá temette a fiatal leányt. Mezlár Julka szülei csak késő este tértek haza s midőn be akartak menni, az ajtó előtt nagy hótömeget találtak. A szülők mindenfelé keresni kezdték a leányukat, majd rosszat sejtve a hótömeg eltakarításához fogtak s ekkor legnagyobb megdöbbenésükre, a hótömeg alján megfagyva találták leányukat. A szerencsétlen leányt az egész község nagy részvéte mellett temették el.

— **Kérjen mindenütt Sibalic-féle péksüteményt, mert az a legízletesebb.**

— **Szerelem és zsirszóda.** Berkies Ilona fiatal szuboticei leány, Berkies táncanár leánya, tegnap délután öngyilkossági szándékból szülei lakásán nagymennyiségű zsirszódat ivott. Az életunt leányt a mentők be szállították a közközházba, ahol ápolás alá vették. Állapota igen súlyos. Tettének oka szerelmi bánat.

— **A Braesa Kunetz hirdetésünkben sajtóhiba folytán 330.— dinárral irtuk a karlsbadi készlet árát, amely nem 330.—, hanem 530.— dinár.**

— **Felmentették a templomrablásokkal vádolt beogradi soffórt.** Megírta a Reggeli Ujság, hogy a noviszádi törvényszéken megkezdtek a bácskai templomok kirablásával vádolt Csiprovác Zsárkó beogradi soffór ügyében a tárgyalást. A bíróság Csiprovác ügyében tegnap mondotta ki az ítéletet, amely szerint a soffórt a vád és következményei alól a bizonyítékok hiányában felmentette.

Odzsaci kis hírekben.

A napokban megalakult Odzsacin a tartalékos tisztek egyesülete a következő vezetőséggel: Elnök dr. Borovszky Rezső orvos, alelnök Dimitrije Vukadinovics, titkár Csirics Petár, Pénztáros Vukics Petár. — E héten tartotta az odzsaci tűzoltóegyesület évi rendes közgyűlését a Jugoszlávia szalóban a tagok nagy érdeklődése mellett. Főparancsnok ismét dr. Willmann Mátyás ügyvéd lett. Elnök: May András, alelnök: Treuer József. — Csütörtökön nagy érdeklődés mellett tartották meg az első odzsaci pingpong bajnokságot. Nagy sikerrel szerepeltek Marschall, Mattheisz Lenke, Schneider, Petkó, Neumayer és Hermann. Merkl Magda figyelemre méltó játékot produkált.

— **Husz napi elzárás hivatalnoksértésért.** A noviszádi törvényszék tegnap husz napi elzárásra ítélte Sovljanszki Mladen foglalkozás nélküli egyént, akit azzal vádoltak, hogy egy hivatalnokot súlyosan meg sértett. A vádlott felebbezett az ítélet ellen.

— **A szuboticei evangélikus hitközség közgyűlése.** A szuboticei evangélikus hitközség ma délelőtt fél tizenegy órai kezdettel tartja meg rendes közgyűlését, amelyen a napirendi pontokon kívül két tagot delegálnak az ideai püspökválasztásra. A szuboticei evangélikusok körében a mai közgyűlés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **A tornyosi gazdakör ma tartja évi rendes nagygyűlését a szövetkezeti helyiségben.** A rendes tárgysorozat letárgyalása után a tornyosi gazdák újra tárgyalni fogják azt a mozgalmat, amely Tornyos önálló községgé fejlesztésére irányul.

TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.01—10.09, Prága 58.85—59.15, Berlin 7.31—7.33, London 276.30.

Zürich. Beograd 9.1270, Budapest 90.575, Páris 20.3625, London 2523.5, Newyork 519.475, Brüsszel 72.45, Milanó 27.205, Madrid 54.25, Berlin 123.48, Amsterdam 208.45, Bécs 72.96, Szófia 3.76, Prága 15.2675, Varsó 58.16, Bukarest 3.08625.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 79—80 kg bácskai Noviszád környéki 152.50—155, Szombor környéki 142.50—145, középbácskai 155—157.50, felsőbácskai 155—160, bácskai tiszai 157.50—162.50, felsőbánáti 152.50—155, 78 kgos bácskai Noviszád vidéki 150—152.50, szerémi 137.50—142.50, India környéki 145—150, szlavóniai 140—142.50, szlavóniai 77—78 kgos 137.50—140, árpa 125—135, zab bácskai 150—155, szerémi és szlavóniai 150—152.50, teng. bácskai garantált minőség 79—81, tulkorán szárított dunai vagy szávai rakomány 84—86, bácskai március—május 85—90, májusra 87.50—92.50, szerémi garminőség 79—81, március—májusra 85—90, májusra 87.50—92.50, buzaliszt effektív kötés prompt szállításra k. d. bácskai nullás gg és g 245—265, kettes 215—230, ötös 185—195, hatos 175—185, hetes 140—145, nyolcas 105—115. Irányárak február—májusi szállításnál 30 nap kassza vagy egy és fél százalékos skonto nullás gg és g 315—320, kettes 275—280, ötös 230—235, hatos 200—205, hetes 150, nyolcas 115. Buzakorpa jutazsákokban bácskai 95—97.50, szerémi és bánáti 90—95.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: Buzában 17, tengeriben 26, lisztben 5, korpában 2 és árpában 6 vagon.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Barátságos. Forgalom: Csendes. Buza március 15.03—15.04, május 15.23—15.24. Rozs március 11.35—11.36, május 11.48—11.49. Tengeri május 12.59—12.60, júliusra 12.90—12.91, transit május 9.90—9.95.

Csikágói zárlat. (Zárjelben az előző napi zárlat). Buza: Lanyhuló. Márciusra 79.5 (79.50), májusra 82.75 (83), júliusra 64.375 (65.50), szeptemberre 57 (—). Tengeri: Tartott. Márciusra 60.50 (61.50), májusra 64.75 (64.50), júliusra 65.75 (65.875), szeptemberre 65.5 (—). Zab: Alig tartott. Márciusra — (38.75), májusra — (42.25), júliusra 42 (42.625), szeptember 42.75. Rozs: Alig tartott. Márciusra 30.25 (30.75), májusra 32.625 (32.625), júliusra 32.25 (32.375), szeptemberre 32.50 (—).

Winipegi zárlat. Irányzat: Lanyha. Buza május 59.25 (60.375), júliusra 60.875 (61.875), októberre 60.75 (64.125).

Liverpooli zárlat. Irányzat: Tartott. Buza márciusra 4 sh 4.25 (4 sh 2.625), májusra 4 sh 4 (4 sh 3.875), júliusra 4 sh 5.50 (4 sh 6.50), októberre 4 sh 7.50 (—).

— **Súlyos testi sértésért egy hónap.** A noviszádi törvényszék egyesbírája tegnap egy hónapi fogházra ítélte Schnadl János asztalossegédet, aki az elmúlt év június huszonötödikén verekedés közben késél kétszer megszurta Popov Milivoj földművest. Az ítéletet a vádlott távollétében hozzák, mivel Schnadl nem jelent meg a tárgyaláson.

Rejtvénymegfejtés. Február 15-i számunkban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése. Vízszintes sorok: 2. Hallatlan, 10. Siet, 12. Sobri, 13. Ohio, 15. Sajt, 16. Ar, 17. Ir, 18. Pósa, 20. Seta, 21. Ho, 23. Aso, 25. Ad, 27. Bakó, 29. Ako, 30. Ara, 32. Ama, 33. Rész, 34. Ara, 35. Eg, 36. Amerigo, 37. Am, 39. VRB, 40. Kas, 42. Tri, 43. Kar, 46. Zár, 48. Ada, 50. Ima, 51. Rim, 52. Név, 54. Reptilart, 57. Sav, 58. Vakáció, 59. Butaság, 60. Arm, 61. Asó. A megfejtők közül könyvjutalmat nyertek: Mojsze Nándor Noviszád, Masarikova ul. 1. Király Gizike Noviszád, Kamenicska ul. 26. A Reggeli Ujságot fél hónapra Schadl József Szubotica (Szilberleitner gyógyszerár). A betűrejtvények helyes megfejtése: Vizalatti, Benfentes, Kettesével, Iván, Analóg. A megfejtők közül könyvjutalmat nyert Pöhle Ferenc Noviszád, a Reggeli Ujságot fél hónapra: Garbacz Lajos Noviszád, Deakova Naszelje.

Nyílttér*

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik részvétükkel gyászunkban osztoztak, ez u on mondunk halás köszönetet.

Vermes és Bröder család

Saobračajno d. d. u Novom Sadu

poziva deoničare na

IX. redovnu godišnju skupštinu

koja će se održati 31. marta 1931. godine pre podne u 11 sati u službenim prostorijama Apolo d. d. I. sprat sa ovim dnevnim redom:

1. Izbor skupštinskog prevodje i dvojice članova za overovljenje skupštinskog zapisnika.
2. Izveštaj Upravnog Odbora.
3. Izveštaj Nadzornog Odbora.
4. Podnašanje zaključnih računa za godinu 1930. ustanovljenje bilanse i davanje razrešnice Upravnom i Nadzornom Odboru.
5. Rešavanje dali da društvo i dalje radi ili da likvidira.
6. Eventualni predlozi.

Samo oni deoničari imaju pravo glasa koji svoje deonice bar 8 dana pre skupštine deponuju u kancelariji Apolo d. d. u Novom Sadu.

997

UPRAVA

1931. 14. — 18. III.

NEMZETKÖZI TENYÉSZÁLLAT KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR NOVISADON

A legjobb alkalom tenyészállatok beszerzésére. Az egész ország fajállatainak kiállítása. Minden gazda használja ki az alkalmat, állatállományát, a szükséges fajállatokkal kiegészíteni. 50%-os utazási és szállítási kedvezmény. Felvilágosítással szolgál a kiállítás igazgatósága Novisadon vagy a tiszteletbeli képviselők: Schenker & Co. szállítók kirendeltségei.

— A noviszádi „Filharmonia” zene-egyesület vasárnap délelőtt 11–12 óráig a Winkle nagytermében közóhokra megismétli szerda esti hangversenyét. Belépti díj nincs! A nagyérdemű közönséget szívesen látja a **Vezetőség.**

— **Hírek a noviszádi városházáról.** Stössel Rezső városi főmérnököt 37 szolgálati év után, saját kérelmére, nyugdíjazták. — Pecho Péter városi végrehajtót a közgyűlés nyugdíjazta. — A városi takarékpénztár felügyelőbizottsági tagjává a lemondott Bájcics-Bájin Glisa helyébe Mragodán Milán ómajori vendéglőst választották meg. — A Noviszádra érkező ljubljanai tanítók dalegylete és a cetinjai dalárda fogadtatására 6000—6000 dinárt szavazott meg a pénteki városi közgyűlés.

— **Március 28-án érkezik Budapestre a Graf Zeppelin.** Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin művek igazgatósága véglegesen megállapította a Graf Zeppelin magyarországi útjának programját. A német léghajó március 28-án délben érkezik a mátyásföldi repülőtérre, másnap pedig körrepülést végez Magyarország felett.

Elsőrendű búkkfa hálósobák tiszta keménvfából csiszolt tükörrel, uv gáppal rézverettel, bukk, topoly rózsza és egyéb betettel teljesen komplett 7 darabból álló **4000**—dínár **HEMLER** bútorgyártó, Noviszád

— **Az alkoholmentes italok után bántóilletéket kell fizetni április 1-től kezdve.** A Dunabánság területén április 1-től kezdve az összes itt készült alkoholmentes italok után (kivéve a természetes ásványvizeket és valódi gyümölcs szörpöket) bántóilletéket kell fizetni egy meghatározott skála szerint. Az összes alkoholmentes italokat készítő gépekre felszerelnek egy órát, amely pontosan mutatja, hány liter italt állítottak elő a gépeken és ennek alapján kell fizetni a pótdót. Az ellenőrző órát az italkészítőknek egyedül kell vásárolniuk.

— **Egy évig nem szabad vendéglőbe mennie.** A noviszádi törvényszéken tegnap tárgyalta Bukin Mikó sztárfutógi földműves ügyét, akit azzal vádolnak, hogy a futógi Teller-féle vendéglőben berugott s mikor a rendőrőrmester felszólította, hogy hagyja el a vendéglőt, ellenszegült és botrányt okozott. A bíróság Bukint egy hónapi fogházra ítélte, ezenkívül pedig egy évre eltiltotta a vendéglők látogatásától.

— **Az oszjeki kétmillió affér tárgyalása.** Az államtanács fegyelmi bírósága tegnap délelőtt folytatta az oszjeki két millió vasúti affér tárgyalását, amelynek nagy része tegnap az akták felolvasásával telt el. A bíróság kihallgatta Sztankovics Zsivánt, aki annakidején a folyamhajtásnál a kihallgatásokat vezette. Sztankovics kijelentette, hogy valamennyi aktát, amelyet annakidején az oszjeki vasútról kaptak, a zágreni vasúti igazgatóságnak adott át és erről elismervényt kapott. Az akták újabb beszerzését a tegnapi tárgyaláson senki sem kívánta. A tárgyalást hétfőn folytatják.

Confiserie Cornet üzletben Jevrejska u. 11

alatt a mai naptól kezdve naponta friss elsőrendű mandula, meggyos és diós porhanyós **SÜTEMÉNYEK**

darabja 1 dinárért

kapható

1025

— **Nagy tűz pusztított tegnap a magyarországi Nagyatádon.** Kaposvárról jelentik: Tegnap kigyulladt a nagyatádi műselyemgyár. A tűz az irodában keletkezett és rövidesen átcsapott a nyersanyaggal zsúfolásig megtelt raktárra. A hatalmas tűzhoz a környékbeli helységek tüzoltóságai is kivonultak, mintegy háromszáz tüzoltó fáradozott a tűz lokalizálásán. A raktárépület teljesen leégett, de a közelében levő gyárat sikerült megmenteni. A tüzet öngyulladás okozta, a kár körülbelül egymillió pengő.

— **Beteghaskótök, gummi- és princess-fűzők, melltartók.** Fischer J. és Fia, Noviszád.

„Száz károsult keres egy aranyórát”

Londonból jelentik: Érdekes pert tárgyalt a minap az egyik londoni rendőrbíró. Ryder Johnt csalással vádolták, de a tárgyaláson egészen másként alakult ki a helyzet. Ryder az elterjedt londoni lapokban a következő apróhirdetést tette közzé: „Egy aranyórát találtam. Igazolt tulajdonosa átveheti a hirdetési díj megtérítése ellenében”.

A rákövetkező napokon körülbelül százan jelentkeztek az elveszett aranyóráért, valamennyien lefizették a tizenkét shillinges hirdetési díjat és hálálkodva vitték el az órát, amelyet Ryder minden jelentkezőnek a markába nyomott. Közel száz ember fogadott el egy öt shillinges értékű órát abban a hiszemben, hogy aranyórát kap. Magukban csendesen mulattak, hogy milyen ostoba emberrel akadt dolguk, aki minden különösebb igazolás nélkül kiadja nekik azt, amit soha nem vesztek el, annál is inkább, mert hiszen egyiküknek sem volt aranyórája. Azt hitték, hogy becsapták a „becsületes” megtalálót, pedig ez állította őket a falhoz és hét shillinget keresett minden óráért. Ennyi volt ugyanis a különbözet az óra ára, a hirdetési díj és a beszédett „megtérítés” között. A tárgyaláson maga a bíró is nevetve hallgatta a panaszosokat s miután rájuk olvasta, hogy tulajdonképpen ők a csalók, csak tisztességtelen verseny címén ítélte el pár shillinges pénzbírságra Ryder Johnt, aki így igen szép nyereséggel zárta az üzletet.

HUZÁS

Sorsjegyek kaphatók a 821

Március 10 **Íselárusítóul LUSTIG LAJOS** banküzlet, Noviszád, Kr. Alexandra 13

— **A noviszádi nyugdíjasok figyelmébe.** A noviszádi nyugdíjas egyesület tagdíjait március 8-án, délután 2—5 óra között lehet befizetni a Maros-féle vendéglőben.

— **Letartóztattak egy novakanizsai gazdálkodót,** mert felgyújtotta a szomszédja szalmakazlát. Novakanizsáról jelentik: Szerdán a késő éjszakai órákban kigyulladt és leégett özvegy Jancsics Sztanojené novakanizsai asszony szalma és szénakazla. Jancsicsné másnap a csendőrségen feljelentette szomszédját, Bata Andrást, akit azzal vádolt, hogy ő gyújtotta fel a szalmakazlat. Jancsicsné előadta, hogy Bata harminc dinárral tartozott neki és a tüzet megelőző napon felszólította Batát, hogy adósságát fizesse ki. Bata az adósságát kifizetését megtagadta és ekközben fenyegető kijelentéseket tett, hogy fog ő még Jancsicsnének három ezer dináros kárt is okozni. A csendőrség a feljelentés alapján előállította Batát, aki beismerte, hogy a szalmakazlat ő gyújtotta fel. Letartóztatták és átadták a kikindai törvényszék fogházának.

— **Doktorrá avattak egy budapesti közrendőrt.** Budapestről jelentik: Langer Aurél közrendőrt, aki a pestvidéki kapitányságon teljesít szolgálatot, a szegedi Ferenc József tudományegyetemen tegnap az államtudományok doktorává avatták.

— **Szép és üde arcbőrt csak a Nadakrém használatával ér el.**

— **Tavaly ötvenezer ember követett el öngyilkosságot a kulturországokban.** Genf-ből jelentik: A Népszövetség kimutatása szerint az elmúlt évben mintegy ötvenezer öngyilkosság történt a kulturvilágban. A statisztikában Németország áll az első helyen, ott naponta átlag negyvennégy ember lett öngyilkos. Az öngyilkosság többnyire gazdasági okokkal magyarázható.

Komplett hatszemélyes 078

KARLSBADI ÉTKEZŐ KÁVÉS FEKETE KÁVÉS KÉSZLET

54 darab 530 dinár

Meissen-i virágos, aranyszegélyű vagy mille fleur mintákkal. Vidékre szakszerűen csomagolva postán küldjük

Braća Kunetz, Szubotica, Fótér

— **Princessfűzők, melltartók, haskötők** raktáron és mérték után Barth L. Noviszád, Petra Zrinjszok 17.

— **Amikor areszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt,** amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnnyomás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1—1 pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet inni. Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Ahol nincs „házassági válság”,** Becskerek-ről jelentik: Szvetihubert az a boldog község, ahol matuzsálemi kort érnek el az emberek és ahol a házasság válságának hangoztatása nem talál hívőre. Szvetihubertben tizenegy olyan házaspár él, amely már 50—62 évet töltött el háborítatlan békeességben és házközösségben. Mind a tizenegy pár husvétkor együttesen fogja megünnepelni arany illetve gyémánt lakodalmát.

SZERÉMI TŰZIFA, SZÉN és KOKISZ

legjobb minőségben, legjutányosabb áron kapható

LEISZMEISIER FATELEPEN, NOVISAD

Komanici ut végén (Vasuti álljártól balra) Telefon 24-78.

— **Ötezer pengőt találtak egy Újpesten elhunyt koldusasszony rongyai között.** Újpestről jelentik: A szegényházbau tegnap meghalt Königsberg Róza szegényházi ápoló. Az öreg koldusasszony hátrahagyott ruháinak átvizsgálása során mintegy ötezer pengőt találtak, azonkívül egy végredeletet, amelyben a koldusasszony kiköti, hogy hárompapos temetés kísérelje ki a temetőbe és énekkar gyászdalokkal bucsúztassa el a sírnál.

— **Tavaszi kalap, ing, pizama, nyakkendő, harisnya** újdonságok olcsó árban **Fuchsnál.**

— **A Kereskedőifjak közgyűlése Sztáribecsejen.** A sztáribecseji kereskedőifjak Bogdánovics Zsivkó kereskedő elnöke mellett a napokban tartotta közgyűlését. Dábics J. titkár beszámolója az egyesület múlt évi működéséről előadta, hogy az egyesület múlt évi munkája főleg a kereskedőifjak szellemi továbbképzésére irányult. Megnyitották a tanonciskola IV. osztályát, melyet a fiatal-ság szorgalmasan látogat, sőt valószerű, hogy a jövő évben a felsőbb ipariskola I. osztályát is sikerül megnyitni. Az egyesület új választmányja a következőképp alakult: Bogdánovics Zsivkó, Dábics Jankó, Dzsurgurszki Jovan, Dungserszki Zorán, Brancics Borivoj, Ugrinov Száva, Jovics Jován, Kangrga Péter, Damics Ljubomir, Janek Alajos, Helmer János, Mogin Gavra, Horvát Dezső, Szuboticski Zsarkó, Mátics Momir, Milovanov Milán, Dzsurgurszki Glisa, Sztárics Momir és Bozoki Ferenc.

Van szerencsének az érdekeltekkel ezuton tudatni, hogy

STEINER I DRUG

cég alatt Noviszadon, Dunsavska ulica 8. szám alatt

BŐRKERESKEDEST NYITOTTUNK,

ahol a legzöldebb árak mellett nagyban és kis mennyiségben mindennemű bőrt és a szarmába vágó cikkekkel állandóan raktáron tartunk

(x) **ROGASKA SLATINA.** A kiváló Tempel forrás ásványvize már a legrégebb időtől fogva elismert gyógyhatású vese- és epehólyag bántalmaknál. A Styria forrásviz gyógyítja az összes gyomor- és bélmegebetegedéseket, míg a Donat ásványviz a legeredményesebben gyógyít epekő, elhízás, cukorbetegség, máj és csuszos-, valamint aranyeres megbetegedéseknél. Kérje ásványvizűket minden üzletben. Vezérképviselőlet Braća Cselikovics cégnél, Noviszád.

— **Felmentettek egy felség sértéssel vádolt bankigazgatót.** Becskerek-ről jelentik: A becskereki törvényszék büntető egyesbírója tegnap hirdette ki ítéletét Jovanovics Giga novibecsei könyvkereskedő és bankigazgató felség sértési perében. A bíróság Jovanovicsot két napos tárgyalás után felmentette, azzal az indoklással, hogy a tanuvalomások nem nyújtottak bizonyítékokat a vádpontok alátámasztására, mert a tanuk egyike haragban van a vádlottal, a másik pedig „hivatásos” tanu, aki a községtől — az ellene folyó eljárások miatt — még erkölcsi bizonyítványt sem tudott szerezni.

KÖZGAZDASÁGI

A vajdasági bankok egyesülete állást foglal a közép és kishankok nagy jelentősége mellett

A vajdasági bankok egyesületének bírálata a beogradi bankok egyesülete által kidolgozott banktörvény tervezete ügyében

Harmadik közlemény.

A Reggeli Ujság tegnapi számában folytattuk annak a bíráltnak a közlését, amelyet a vajdasági bankok egyesülete készített el a beogradi bankok egyesülete által kidolgozott banktörvény tervezetről. A bírálathoz közlését az alábbiakban folytatjuk:

A tervezet szerint a részvénytőke nagysága tekintetében a pénzintézetek százezer lakosnál nagyobb városokban tíz millió, ötven-százezer lakosú városokban ötmillió, ennél kisebb helyeken pedig egymillió dináros részvénytőkét ír elő.

A bírálathoz ezt az összeget a mi viszonyainkra túlmagasaknak találja.

A német birodalom új részvénytársasági törvénye ötvenezer márka minimális részvénytőkével ír elő, a lengyel köztársaság részvénytársasági törvénye pedig, amely 1928. március 22-én kelt, a legkisebb részvénytőkét 250.000 zlotyban állapítja meg. A vajdasági bankok egyesületének véleménye szerint országunk gazdasági erejének az ujonnan alakított pénzintézetek következő minimális tőkéi felelnének meg: százezer lakosnál nagyobb városokban ötmillió dinár, ötven-százezer lakosú városokban egymillió dinár, az összes többi helyeken pedig félmillió dinár.

Ezt a rendelkezést természetesen nem lenne szabad a már fennálló pénzintézetekre kiterjeszteni, mivel ez a részvényesek szerzett jogainak nyilvánvaló megsértését jelentené.

A bírálathoz teljesen lehetetlennek és elfogadhatatlannak találja azt a rendelkezést, amely a jegyzésnél, illetőleg a részvénybefizetésnél előírja, hogy a névérték mellett még ötven százalékot az alapszabályok által elrendelt tartaléktőkére kelljen befizetni. Ismert tény az, hogy a mai viszonyok között a részvénytőke minden emelése és az új részvények elhelyezése nagy nehézségekkel van egybekapcsolva és ugyanúgy ismeretes az a sajnálatos tény, hogy legelőkelőbb pénzintézeteink részvényeinek börzekurzusai is mélyen a belső érték alatt vannak.

Ilyen körülmények között az egyesület teljesen kizártnak tekinti azt a lehetőséget, hogy új részvények elhelyezését sikerrel lehessen végrehajtani, midőn az aláíróknak minden száz dináros névérték mellett százötven dináros részvényt kellene fizetniük. Ismerve községeink és kisvárosaink mai gazdasági helyzetét teljesen lehetetlennek tartjuk, hogy kicsiny vidéki intézeteink abban a helyzetben lennének, hogy részvénytőkéiket hat esztendőn belül egymillió dinárra emeljék, illetőleg tartaléktőkéiket tíz éven belül félmillió dinárra. (80 paragrafus).

A hetedik és nyolcvanadik paragrafusok törvényesítése és azoknak a gyakorlati életben való keresztülvitele az azt jelentene, hogy a vajdasági bankok egyesületének területe a pénzintézetek 80 százalékának likvidálnia kellene.

Kicsiny és egészséges pénzintézeteinknek ez a kényszerű likvidálása községeink hitelviszonyaiban hatalmas felfordulást idézne elő, amely károsan, hogy ne mondjuk, végzetesen hatna kisembereink és elsősorban kisiparosaink és földműveseink amugy is nehéz és válságos gazdasági helyzetére.

A bírálathoz szerint

a beogradi bankok egyesülete törvénytervezetének az éle egyenesen kis pénzintézeteink ellen irányul, amelyekben a beogradi egyesület úgy látszik, pénz-

A bujavicai földgázforrások felhasználásával akarják az ország elektrifikálásának tervét megoldani

Négymilliárd dinárba kerülne a zagreb-beograd-szkopljei fővezeték kiépítése

Zagrebból jelentik: Mint ismeretes, Vitkovics Száva mérnök, a zagrebi villamosközpont mérnöke a napokban fejezte be a szávai bánág elektrifikálásának tervezeteit, amely azután kezdete volt a karlováci és zagrebi villamosközpontok egybekapcsolásának. A tervezetek szerint Likában és a vrbázi bánágban több hidroelektrikai központot létesítenének s ugyancsak több villamosközpontot építenének Zágreb szentereleitein is, amelyekkel azután az egész szávai bánágot ellátnák villamos árammal.

A szávai bánág elektrifikálásával kapcsolatban felvetődött az egész ország elektrifikálásának kérdése is, amelyhez a Lipik melletti bujavicai földgázforrásokat használnák fel és létesítenének hatalmas villamos központokat.

Az ország elektrifikálásának fővonala Zágreb-Beograd-Szkoplje lenne és innen látnák el a jobbra és balra fekvő községeket és városokat és innen vezetnék esetleg egy fővonalat még a Du-

nyeink egészségtelenségét látja.

A vajdasági bankok egyesülete, amely kizárólag a közép és kicsiny pénzintézetek reprezentánsa már számtalan esetben bebizonyította, hogy éppen ezek a kicsiny pénzintézetek igen fontos gazdasági egységek a falvak és városok közgazdasági életében és mint ilyenek felbecsülhetetlen fontos gazdasági funkciót töltenek be ezeken a helyeken. A kicsiny és közép pénzintézetek, amelyek között közvetlen és intim forgalom van az intézetek és kommitensek között, a falvak és városok takarékoságának és a gazdasági egységek fejlesztésének fontos nevelőiskolái. Végül ennek a szakasznak a tárgyalásánál

leszögezi a bírálathoz, hogy elvitathatatlan ténynek tekinti azt, hogy a falusi gazdaság érdekei a kicsiny falusi pénzintézetek védelmét követeli,

amelyek lelkesen és lelkiismeretesen végzik el funkciójukat az állam gazdasági életében.

nabánság északi részébe is.

A tervezetek szerint esetleg a földgáz közvetlenül vezetnék Zagrebbe és itt létesítenének villamos kalorikus telepet, a másik terv szerint pedig a telepeket Bujavicán építenék meg.

A bujavicai villamostelep évente 30-40 millió kilóvatt villamosságot szolgáltatna és a fővezeték 110.000 volt erősségű lenne.

Az egész állam elektrifikálásának költiségei körülbelül négy milliárd dinárt emésztene fel, ez az összeg azonban csak részben esnék az államra, mert legnagyobb százalékban az egyes városok és községek között megoszlanék. Értesítéseink szerint a legközelebbi időben már meg is indulnak a tárgyalások Zágreb és Beograd között a hatalmas erőműtelepek megépítése ügyében. Ezekkel a tárgyalásokkal az ország elektrifikálásának terve komoly fázisba jut és számítani lehet arra, hogy a munkálatok a közeli esztendőben már meg is kezdődnek.

Kanada kormánya megtiltotta a szovjet dömping-árak behozatalát

Kanada nem támogathatja kölcsönös kereskedelmi kapcsolatokkal a kommunizmust

Ottavából jelentik: A kanadai kormány behozatali tilalmat rendelt el a szovjet dömping árak ellen. A rendelettel kapcsolatban Ryckman kanadai pénzügyminiszter nyilatkozatot adott ki, amelyben többek között a következőket mondja:

A kanadai kormánynak meggyőződése, hogy Oroszországban az épületfát és a szén kényszer munkával termelik és hogy ott az élet-standard olyan alacsony, hogy azt itt egyáltalán el sem tudjuk képzelni. Kanada nem támogathatja kölcsönös

kereskedelmi kapcsolatokkal a kommunizmust és a szovjet hiteltörékvéseit.

Az angol sajtó orosz tudósítója a hírrel kapcsolatban megjegyzi, hogy Kanada a gyakorlati intézkedéseknek keresztülvitelénél nyilvánvalóan az Egyesült Államok támogatásának lehetőségére számított.

Kétségtelen — állapítja meg a sajtóiroda, hogy bizonyos áruk behozatala az eddigi szilárd kanadai iparágakat komolyan veszélyeztette.

megnyitásban a követség egyik titkára fog megjelenni.

— Lemondott a budapesti tőzsde tanács elnöksége. Budapestről jelentik: A tőzsde tanács tegnap ülést tartott. Miután az értekezleten az elnökség tagjai nem jelentek meg, az ülés vezetésére Auer Róbert tőzsde tanácsost kérték fel. Ezután felolvasták az elnök és két alelnök által irt következő levelet: „Tisztelettel bejelentjük, hogy az elnöki, illetőleg alelnöki tisztségünkről le-

Dard beogradi francia követ is meglátogatja a noviszádi tenyészállatvásárt. A noviszádi tenyészállatvásár vezetősége többek között a beogradi francia és német követeket is meghívta, hogy a noviszádi nemzetközi tenyészállatvásár március tizenegyedikén megnyitásban vegyenek részt. Dard beogradi francia követ értesítette a tenyész állatvásár vezetőségét, hogy a megnyitáson személyesen fog megjelenni. A német követés értesítése szerint a tenyészállatvásár

mondunk, a tőzsdetanács munkájában azonban mint tőzsdetanácsnokok, továbbra is részt óhajtnak venni. A levelet Végh Károly elnök, Leipzig Sándor és Fray Kálmán alelnökök írták alá.

— **Kényszeregyezséget rendeltek el egy bukini mézáró ellen.** A noviszádi törvényszék tegnap megindította a kényszeregyezési eljárást Hemlinger András bukini mézáró és neje ellen. Egyeztető bíró Mandics Miro palánkai járásbíró, gondnok dr. Popovics Milán palánkai ügyvéd. Bejelentések határideje március 27 a bácskapalánkai járásbíróházon. Hemlinger ötven százalékos egyezséget ajánl, amelyet 18 hónap alatt három egyenlő részletben fizet.

— **Csupán állami beavatkozással oldható meg az európai gazdasági és szociális válság.** Párisból jelentik: A lapok közlése szerint a gabonabizottságok tanácskozásaiól az a tanulság szűrhető le, hogy az Európában mindenütt érezhető gazdasági és szociális válság csupán gyakorlati uton, mégpedig állami beavatkozással oldható meg. Külön állami szerveket kell létesíteni, amelyek a köz érdekében irányítsák a nemzetek gazdasági tevékenységét.

A német szociálista védőrség szemléje

Berlinben megtartották a fekete-vörös-arany, szociálista védőrség nagy szemléjét. Képünk azt mutatja, amint Hösing a birodalmi védőrség elnöke szemlélet tart.

OLYMPIA

A noviszádi Apollo tonkino új hangosfilmje

A noviszádi Apollo tonkino tegnap mutatta be a sajtó részére Molnár Ferenc Olympia című vígjátékát, illetőleg annak hangos filmváltozatát. Molnár Ferenc Olym piáját feleslegesnek tartjuk ezen a helyen külön méltatni, legfeljebb annyit szögezhetünk le, hogy az a káprázatos technika, amelyet Molnár Ferenc szindarabjában találunk, ebben a hangos filmváltozatban ugyanúgy érvényesül, sőt talán még jobban. Nora Gregor, Olympia szerepében mindazt tudja nyújtani, amit egy feltétlenül nagy és a szerepet minden ízében átérző színésznő nyújthat. Tökéletes és biztos játékot. Ugyanezt találjuk meg Teodor Shall játékában is, aki Kovács századost eleveníti meg filmen. Julia Serda mindvégig izigvőrig kitűnő alakítást nyújt. A rendező szintén kitett magáért és a film elejétől végig minden másodpercre leköti a nézők érdeklődését.

A kitűnő hangosfilmet a Fox hangos heti híradója előzi meg, amely a világ minden tájáról hoz érdekes hangos filmtudósításokat és teszi teljessé az Apollo új műsorát. A kitűnő új műsort ma mutatja be az Apollo.

Egy rovottmultu algiri merénylő gyilkolta meg Schwarz Viktor nyiregyházi kereskedőt a brüsszel-kölni gyorsvonatban

A merénylő kalapáccsal verte agyon, majd kirabolta a kereskedőt

Tegnap számunkban megírtuk, hogy a brüsszel-kölni gyorsvonat utvonalaán, a sínek mellett Berloz belgiumi állomás közelében holtan találták Schwarz Viktor állítólagos budapesti kereskedőt. A vizsgálat megállapította, hogy a kereskedőt a vonat egyik elsőosztályú fülkéjében kalapáccsal agyonverték és a holttestet kidobták a robogó vonatból.

A nagy erővel megindított rendőri nyomozás során őrizetbe vették Muley Aldebuhey Ben Achmed rovottmultu algiri alattvalót. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az algiri a meggyilkolt Schwarzral egy fülkében utazott. Megmotozásakor megtalálták nála annak az újságnak hiányzó részét, amelynek néhány lapjával a gyilkos a vérnyomokat igyekezett eltüntetni a kupéban.

A terhelő bizonyítékok sulya alatt Muley Aldebuhey Ben Achmed bevallotta, hogy a rablógyilkosságot ő követte el.

Elmondta, hogy együtt utazott Schwarz

Viktoral, alvást színelte és megvárta míg utitársa elalszik. Ekkor kalapáccsal szétromosolta Schwarz fejét, elrabolta értéktárgyait, majd

a holttestet kidobta a robogó vonatból, hogy az öngyilkosság látszatát keltsse.

A meggyilkolt kereskedő zsebében két Londonban kiállított bankbetétkönyvet, egy angol autógazolványt találtak, azonkívül kétszáz fontot, amit a gyilkos valószínűleg nem vett észre.

A hirrel kapcsolatban a budapesti főkapitányság nyomozást indított annak megállapítására, hogy ki volt a meggyilkolt. A főkapitányságon megjelent egy magán-tisztviselő, aki elmondotta, hogy az áldozat valószínűleg egy nyiregyházi kereskedő fia, aki állandóan Londonban tartózkodik és valószínű, hogy Londonból utban volt Lüttich felé üzleti ügyben.

A rendőrség a bejelentés alapján megállapította, hogy

a meggyilkolt Schwarz Viktor 27 éves nyiregyházi születésű kereskedő, aki évek óta nem tartózkodik Magyarországon.

de szülei még most is Nyiregyházán laknak. A család egyik tagja már el is utazott Belgiumba.

Ma délután 3 órakor:
VOJVODINA—NAK I. oszt. bajnoki mérkőzés
Délelőtt SZLOVACSKI—PAK másodosztályu bajnoki

A Vojvodina és a NAK mérkőzése hosszú évek óta szenzációja a noviszádi futballsportnak. A különös érdeklődést, ami a NAK—Vojvodina mérkőzések iránt megnyilvánul, emeli az a körülmény is, hogy a két csapat küzdelmei során rendszerint olyan érdekes momentum merül fel, ami alkalmas arra, hogy a nézők és játékosok izalmát a maximumig fokozza.

A két csapat őszi bajnoki találkozása során a Vojvodina 1:0 arányban legyőzte a NAK-ot elejétől végig változatos és szép játék után. Tavaly előtt a mérkőzés sorsát a meghosszabbított játékidőben elért gól döntötte el, az utolsó pillanatig nyílt volt az eredmény kérdése.

Egymást töviről-hegyire ismerő csapatoknál a papírforma sohasem mérvadó és így a mai találkozó eredményét is bajos megjósolni a papírforma alapján. Amnyi bizonyos, hogy a jelen pillanatban a Vojvodina látszik jobban felkészültnek, az erőviszonyok a piros-fehérek 1—2 gólos győzelmét sejtetik.

A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik a NAK pályán, előtte 1 óra 45 perces kezdettel a két egyesület ifjúsági csapatai mérkőznek nyílt kü-

delemben. Délelőtt 9 órakor ugyancsak a NAK pályán a Vojvodina—NAK tartalékcsoportok játszik le első tavaszi bajnoki mérkőzésüket. Itt a Vojvodina győzelme valószínű.

Délelőtt 10 órakor a petrováci Szlovacski a noviszádi PAK-kal játszik másodosztályu bajnoki mérkőzést ugyancsak a NAK pályán. Ősszel 1:1 arányban döntetlenül mérkőzött a két csapat. A tél óta a Szlovacski még nem nyerte vissza régi formáját, a PAK nagysikerű téli mérkőzései után a múlt vasárnap meglepetésszerű vereséget szenvedett a palánkai Szlogától. A pályaismeret mégis a PAK kiscsapatának győzelmét igéri, de a pontokért derekasan meg kell majd dolgoznia.

Petrovaradinban délután 3 órakor a Gradjanski a palánkai Szlogával mérkőzik. Ősszel a Szloga győzött hatalmas 8:1 arányban, a múlt vasárnap mind a két csapat igen jó formát játszott ki. Döntetlen eredményt vagy minimális Szloga-győzelmét tippelünk.

Sabácon a bajnok Mácsva a rumai Spártával játszik, a sabáciak 3—4 gólarányu győzelme valószínű.

Bíróküldés a mai mérkőzésekre. Vojvodina—NAK tartalék és ifjúsági: Hirschler, Szlovacski—PAK: Zsivánovics, Vojvodina—NAK I. csapatok: Schneff, Mácsva—Spárta: Andréa, Gradjanski—Szloga: Gál, TTC—Rapid: Rossier.

Rapid—TTC barátságos mérkőzés lesz ma délután Temerinben, a mérkőzés favoritja a TTC.

A szombori Sport Kulán mérkőzik ma a Rádnicski csapatával. A kiváló szombori együttes vendégszereplését Kulán nagy érdeklődéssel várják.

NAK hírek. Felkerem a következő játékosokat, hogy a Vojvodina elleni bajnoki mérkőzéseken a NAK pályán megjelenni sziveskedjenek: Reggel 8 órakor a következők: Riesai, Fekete, Inhoff, Lenhardt, Majorossi, Schneck, Siska, Schneider, Canjuga, Fucsik, Gyuracskai, Alexi. Délután 1 órakor:

Riesai, Popov, Muha, Kotrba, Thurzó, Zecsevics, Takács, Longaver, Sztanko, Vas, Bódi, Sipos. Délután fél 3 órakor: Puliszák, Bertók, Róka, Hauser, Sarró, Müller, Schelb, Conics, Lemmler, Schubert, Welker, Pintér II. Pontos megjelenést kér a Sportkapitány.

Becskekerek vasárnapi sportja. Becskerekről jelentik: A becskekerek sportpályákon március 1-én a következő mérkőzéseket tartják meg: Az Obilics pályán: délelőtt 8 óra 15 perckor Vojvodina—Jedinstvo, 10 órakor Obilics—Rádnicski tartalék, 11 óra 30-kor Vojvodina—Jedinstvo első csapat és 15 óra 15-kor Obilics—Rádnicski első csapat. A Boraz pályán 8 óra 15-kor Borac—Orao, 10 órakor Schwaebische—ZsSK tartalék, 11 óra 30 perckor Borac—Orao, 15 óra 15-kor Schwaebische—ZsSK első csapat.

A föld megművelésétől függ a termés!

Termésének jósága attól a módszertől függ, mellyel földjeit megműveli. Ha Önnek módjában van a földet korszerű módozatokkal megművelnie, úgy hogy emelett a kedvező időjárást teljesen kihasználja, úgy már előre biztosra veheti, hogy az eredmény kedvező lesz.

Vontató állatai 8-órás munka után kimerülnek. A Fordson ellenben napi 24 órát tud dolgozni és emellett az összes mezőgazdasági munkálatokra felhasználható. A Fordsonnal a jó időjárást teljes egészében kihasználhatja, munkái fáradság és kiadástöbblet nélkül mindig időben lesznek készen. Földje mintaszerűen

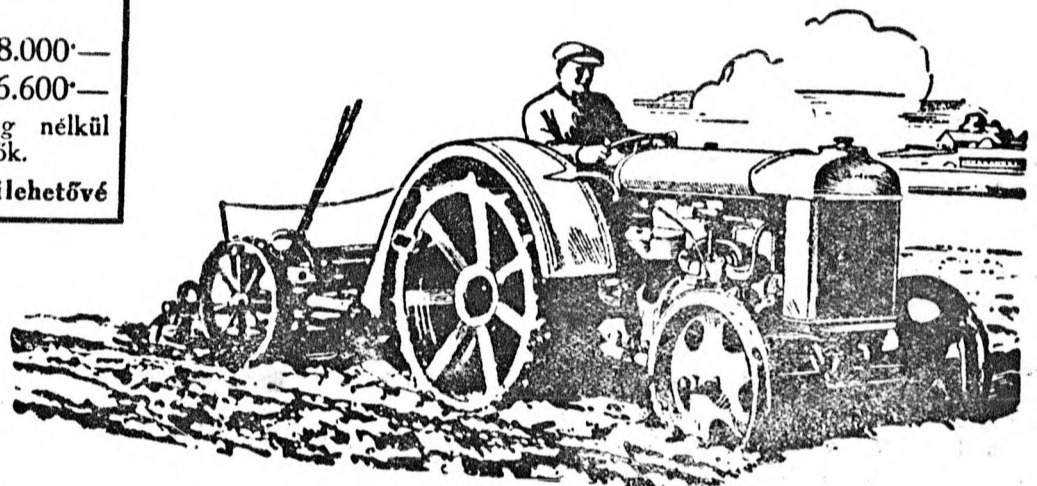
rendben lesz. Már ezáltal is elérte a jó termés feltételeit.

A Fordsonnak több mint 750.000 mezőgazda hálás barátja. Amit ezeknek tett, azt az Ön javára is meg tudja és meg akarja tenni. Keresse fel a legközelebbi Ford képviselőt és magyaráztassa meg magának a Fordson munka-rendszerét, melyet legalkalmasabban egy díjmentes és minden kötelezettség nélkül járó próba mutat be az Ön saját földjén.

Mindennemű munka könnyebb és olcsóbb a Fordsonnal

A Ford árak:
 Fordson traktor sárhányókkal Din. 48.000—
 Fordson traktor sárhányók nélkül Din. 46.600—
 A fenti árak készpénzárak, melyek minden kötelezettség nélkül bármely jugoszláv képviselő raktáráról franco értendők.
A vételt a Ford-hitelrendszer kényelmes részletfizetésre teszi lehetővé

LINCOLN Fordson
FORD MOTOR COMPANY

Városi Mozi Szubotica
 Február 25-től Szerdától
 1. Fox Movieton Journal No 19.
 2. Egy 100%-os Ufa tonfilm operett
Szerelem a benzinkutnál
 (Die Drei von der Tankstelle)
 Főszerepben **Lillian Harvey és Willy Fritsch**
 Helyárak 7, 10, 12, 14, 16 és 18 din. Előadások 4. 6 és 9 órákor
Jön! Parancsra egy úr! Jön!
 Főszerepben **WILLY FORST**

URANIA TON-KINO KULA
 Szombat és vasárnap Február 28 és március 1-én
 Az idény legszebb hangosfilmje
 Csak 2 napig! Ezt mindenkinek látni kell!
Miki Maus Görl
 100% hangosfilm operett, tele humorral, cselekménnyel és gyönyörű zenével. Rendező Karl Lamac. Zenéje Jara Benestől. — A főszerepben:
Anny Ondra és Siegfried Arno

DEFKATONKINO
 Szombattól kezdve naponta
JUGOSZLÁVIÁBAN ELŐSZÖR!
 Országos bemutató!
Erdészleány
 Jarno világ hírt operettjének tonfilmváltozata. Zenéjét Mozart egyes műveinek felhasználásával összeállította Granischädter. — Személyek:
 József császár . . . Paul Richter
 Erdészleány . . . Irene Eisinger
 a berlini csalogány
 Mozart Oskar Karlweiss
 Földessy Andre Pilot
 Komornyik Halmay Tibor
 A bécsi udvar intrikái és intimitásai Mária Terézia idejéből.
 A császár és polgárleány romantikus szerelme
Mosinger mindig és mindenütt vezet!

MODERN KÖNYV ÉS KÖNYVTÁR
 Állandóan új könyvek
Kardos, Wilson tér 7

Lemezek
 26 dinártól felfelé
Gramofonok
 810 dinártól kezdve
 Használt lemezeket cserélünk

EDISON BELL PENKALA
 lehetővé teszi nyújt, hogy a felemelt vámköltségek mellett is a régi árcsóny árak mellett legyenek beszerezhetőek havi részletfizetés gramofonok és lemezek
 Tegyen látogatást vételkötélzettség nélkül. Tekintse meg nagy raktárunkat. Kérje ingven a árjegyzékünket.
STERN ADOLF
 SUBOTICA. Varrógép, kerékpár, motorkecskék és gramofon le-rakata. Jelöltéve ulica 2. Saját nagy javító-műhely

Kirakodó Tükör
ALBA
NOVISAD

Javna prodaja kuće na telepu
 Sreski Sud kao Gruntovna Vlast prodaje na javnoj sudskoj dražbi u utorak 3. marta 1931. godine u 10 sati pre podne u sobi br. 22. zgrade Suda na Dunavskoj ulici nekretne u gr. ul. 5450 opštine Novi Sad top. broj 5069/324. i 5069/325. kuća sa zemljištem od 336 kv. hvati na Daranljevom Telepu. 2 grupa br. kuće 86. uz isključnu cenu od 50.000 dinara. Nekretne se ne mogu prodati ispod 2/3 isključne cene. Licitanti treba da polože 5000 din. na ime kaucije (vadluma).

Betegség miatt
eladó
 egy jól bevezetett, 17 éve fennálló gyarmatárú-és csmegekereskedés, évi 900.000 dinár forgalommal, konkurencia nélkül, éienk fürdőhelyen. Ajánlatok:
 Dellkatassa, Daruvar,
 Pošt. pretnac 73. 901

Ha jó harisnyát kíván
 csak ezt

 a márkát viselje
ROTSTEIN, NOVISAD
 Jevrejska 9
 Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SÁNDOR

A tavaszi munkákra

nagy választékban vannak férfi- és női cipőink. Szívesen adunk tanácsot Önnek, hogy melyik cipő a legalkalmasabb. Munkaképességét a legkisebb erőpazarlás mellett csak abban a cipőben fokozhatja, amely határozott célra készült. A munkába ne vegyen fel ünnepi cipőt, hanem olyant, amely egyenesen erre a célra készült.

FÉRFIAKNAK:

169.-

Vrsta 3767-22

Férfi-cipő, vastag fekete tehénbőrből, erős talppal. Rendkívül tartós, ünnepekre is alkalmas.

169.-

Vrsta 9897-70

Gummi-csizma a tavaszi munkákra, vízben vagy nedves talajon. A lábat mindig szárazon tartja.

169.-

Vrsta 1937-22

Izléses félcipő, amelyet mindenhol és minden időben viselhet. Fekete boxból, elpusztíthatatlan gummitalppal.

169.-

Vrsta 1867-70

Munkacipő, teljesen gummból egyedül alkalmas arra, hogy a tavaszi munkában, vízben is szárazon is melegen tartsa a lábát.

Bata

NŐKNEK:

169.-

Vrsta 1945-11

Női cipő, boxból, alacsony sarokkal. Alkalmas köznapokra, ünnepekre és főleg a délutáni sétákra.

199.-

Vrsta 2957-17

Ez a cipő faluhelyen tavasszal nélkülözhetetlen. Puha boxból készült, kényelmes alacsony sarokkal.

89.-

Vrsta 3762-22

Esőbe és rossz időbe, erős tehénbőr talppal.

149.-

Vrsta 1634-22

Diákoknak. Tavasszal tegyék felre a magasszárú cipőt és viseljék ezt a kényelmes félcipőt, boxból, fekete vagy barna színben.

69.-

Vrsta 3922-01

A gyermekek kedvenc »mokasszin« cipője, erős dull-boxból, gummi-talppal.

69.-

Vrsta 9891-70

Gummi csizmácska, kicsiny tábornokainknak, leszállított áron. Vegye meg gyermekeinek és nagy örömet szerez nekik.

Kirakatívogok legolcsóbban Vitrum tükrőgyárban, Noviszád, Futoski put 134. 2222

ELADÓ

Jóforgalmu fűszerüzlet a Darányi telepen kis házzal kerttel 140.000 dinárért — havi részlet 2300 dinár — eladó. Darányi telep III. 317. sz. 1018

LAKÓHÁZ, mely áll 4 szoba, 2 konyha és 2000 m² kerttel 140.000 dinárért — havi részlet 2300 dinár — eladó. Darányi telep III. 317. sz. 1017

Mástól tonnás Ford teherautó, új gumikkal, javított generállal, eladó 7000 dinárért. Gergely András, Csantavir-Tornyos. 1015

ELADÓ prima helyen egy esetleg két hold szőlőföld. Cim a kiadóban. 766

HÁZTELEK a Stranduton olcsón eladó. Közeli Futoski put 21. i. emelet. 1011

FORGALMAS helyen fűszerüzlet elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 1007

ELADÓ zongora, hálószoba, ebédlő, szekrény, irasztal, egy eszterházykocsi, tallga, ló és szerzőszám. Bővebbet Petrváradi Frankopán-korcsmában (azalott Fehér Ökör). 1004

Eladó negyed hold telek házzal együtt Darányi telep III. cs. 310. Ugyanott egy nyolcad hold telek havi 300 dinár részletfizetésre eladó. 1020

BORBÉLYÜZLET berendezés eladó. — Bujdosó György, Temerin. 1024

ELADO HÁZ Noviszádon Zrinyi Péter ucca 31. alatt. Érdeklődni ugyanott. 851

ELADÓ BOR. Eladom cca 150 hektóliter 1-gkltű-nőbb minőségű, saját termésű ó- és tavalyi hegyaljai boromat. Go dstein Bend, Senta. 1027

EGY TULIPÁNTOS 1868-as láda eladó. Cim a kiadóban. 1032

Egy jó jövedelmet hozó HÁZ eladó. Bővebbet Jovana Aranjeva 29. 1031

Egy 8-as Hoffher cséplő szekrény 54 colos és egy komplett magánjáró szerkezet eladó. Cim: VIII. Majšanski put 31. 098

Telepen a református templom mögött egy ház-hely eladó. Bővebbet Jovana Aranjeva 29. 1003

ALLAST KERES

INTELLIGENTE Erzeherin spricht perfekt deutsch und andere Sprachen möchte zu kleinen Kindern 1-6 Jahre. Aufträge an die administration. 906

HÉNZBESZEDŐI, hivatalnok, felügyelői vagy más hasonló alkalmazást keres szerény fizetési igényekkel 33 éves józan életű komoly egyén, ki a magyar nyelven kívül az államnyelvet is meglehetősen bírja s óvadtakkal rendelkezik. Szíves megkereséseket „Becsületese” jelleggel a kiadó továbbítja. 1001

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

PÉNZBESZEDŐI állást keresek 10.000 dinár kaucióval. Cim a kiadóban. 818

FOGLALKOZÁS

MIRE VÁR ÖN? Önnek még mindig nincs foglalkozása! Mások már hetek óta szepen keresnek a mi új háziparunk által. Kitöltés ingyenes. Nehezére esik Önnek egy levelet megírni? Kimerítő értesítést szívesen adunk, ha választélyeget k ld. — Zadruga jugoslavenskih pletača, Ostjck. 1021

KIADÓ

ÖZLETHELYISÉG forgalmas helyen, mellékhe-lyiségekkel vagy azok nélkül kiadó Kuzil Gyula vaskereskedés, Novisad, Temerinska 8. 992

A Wagner palotában 5 szoba mellékhe-lyiségekből álló LAKÁS azonnal kiadó. Érdeklődni Novisad, Pašičeva ulca 22. 991

CSINOSAN butorozott uccal szoba külön bejáratú azonnaira kiadó. Futoski put 43. 1010

KIADÓ egy szoba, előszoba, konyhából álló, különálló ház. Banatszka ul. 18. sz. 1008

MŰHELY KIADÓ. Noviszád, Zseljeznicska ul. 56. 1006

Elsőrendű PIANINO olcsón bérebeadó Cim a Noviszádi kiadóban. 1005

Két szép magányos szoba, esetleg irodának is alkalmas, kiadó. Mail Liman, Szuvoborszka ul. 5. 1002

UCCAI LAKÁS, két szoba, konyha, spejz és mellékhe-lyiségekkel kiadó. Nemacska u. 38. 908

KERESLET

Jó disznótoros vacsorák után az ANO gyomorpör bebitostija zavartalan emésztését. — Főlerakat Grossinger gyógyszerár, Noviszád. 6180-2

Francia kereskedelmi levelezést vállalok. Leveleket a kiadóba. 665

Több varrónőt felvesz „Vojvodina” sapkagyár, Noviszád, Kralja Petra 7. 999

SZÜKSÉGLAKÁS három ese leg több szobából álló, 3-4 hónapra lehetőleg új házban kerestetik. Cim a kiadóban. 1013

TISZTA, száraz és világos két kisebb esetleg egy szoba előszobás lakást keresek mellékhe-lyiségekkel lehetőleg új házban. Körülbelül havi 500 dinárt fizetek. Tutovics, Zseljeznicska ul. 74. 106

KIFUTOFIU fűszerüzlet-be felvétetik. Zmaj Jovanovics u. 37. 1009

FRANCIA, levelezés utján is. Leveleket a kiadóba. 664

Fiatal kezdő tisztviselő szerb-német nyelvtudással felvétetik. Cimeket a noviszádi kiadóhivatalba kérek. 845

Ügyes SZOBALÉANYT felvesz március 1-re Orbán palnzo, Novisad. 868

FOGTEHNIKUS tanuló felvétetik Dr. Vitaliani fogorvosnál, Noviszád, Kralja Petra 15. 875

Egy jólnevelt fiut szabótanoncnak felvesz Lemler György, Zseljeznicska 37. Noviszád. 888

EGY ÜRES SZOBA, esetleg előszobával a város központjában kerestetik Ajánlatok ármegjelöléssel a kiadóba keretnek. 897

NÉPSZERŰ MOLNÁRT keresek társnak, esetleg üzemvezetőnek, 4 járatú vasműlő malmomhoz. A malom magyar közeg közepe, a legszebb helyen, uccal fronton áll. Berendezése: 2 pár kő, 2 nagy Ganz-henger, székkel és teljes felszereléssel, minden majdnem új állapotban. A malom környékén 4-5 km. közelében 14 község van, sok örlővel. Évi kereslet jó molnár kezében, 8-10 vagon. A fél malom ára 80.000 dinár, vételhez 40-50.000 elég, a hátralék tetszés szerint fizethető. Bővebbet: Mo orni mlin na valjke, Novi Gradac, kod Suhopolje. 844

SZERB tanítást keres cserébe tanárnó zongora vagy német tanításiért. — Laza Koszticsa 29. 889

Használt üvegajtók azonnal megvételre keresteknek. Primorszka (Vásár) ucca 5. 905

Egy önálló PAPUCSOS munkást felvesz Némét István, Futaki ut 21. 1029

2 szoba, előszoba vagy 3 szobás tiszta lakást keresek május 1-re. Kraus órás, Pašičeva ul. 32. 1033

KOLONFOLE

ÉRTESÍTÉS! Március 1-től újból megnyílik a Botics-féle menza. — 2802

Fiatal párisi orvos francia órákat ad. Dr. Hruszek, Noviszád, Futaki u. 13. Fűrsztinél. 1019

Sojababra vonatkozó összes tudnivalókat megkapja, ha Jugoszláviának, Noviszád, küld bérlyegben 5 dinárt. 6855

VESEK minden nyelvű használt könyveket. „AMTIKVARIUM” KÖNYV-KERESKEDÉS, Noviszád, Katolcska porta 4. 448

BABARUHÁK, cipők, kocsitakarók, filék és lán-zsek Budánovics Terenziánál, Szubotica, Rudica ul. 1. 093

Olcsóbb a tűzifa!

I-a aprított bűk Dn. 32-fűrészelt bűk és tölgy-dorong Dn. 28-100 kg-ként házhoz szállítva. Vujkovic fatelep, Subotica. Tel. 669. 072

Az életmentő fillér

Irta: Buda László

Lehet, hogy talán Szent Margit csodatétele volt az, akinek szelleme azt mondják mindig ott lebeg a margitszigeti kolostor romjai között... Ugyan!? most a XX-ik században, mondanák sokan. Lehet, hogy nem... En nem tudom, de így volt...

Szabó János rojtos nadrágszegéllyel és télikabátujjal ott ödögött a Margitszigeten. A feketés ruhátlan fák ágai között letapogatott a földre a gyertyaszentelői nap sugarát. Szabó János szomorúan húzta be fejét télikabátja kopott bársony gallérjába és csodálkozva, hitetlenül gondolt arra, hogy ezen a kavicsos uton, amelyen annyiszor járt-kelt életében, most utoljára megy odafele, visszafelé már soha nem jön többé.

...Minek is visszajönni, töprengett magában... nincsen már igazán semmi keresnivalója se Budán, se Pesten, se széles e világon... Ő már eleget szenvedett... Nini, ma Gyertyaszentelő van és milyen gyönyörű nap sugar... A néphit szerint ma jön ki a medve a barlangjából és ha napsütést lát vissza megy, mert még hat hétig kemény tél lesz... No de mit is törődik ő, hogy mi lesz hat hét múlva... Istenem... hat hét... öt már az sem érdekl, hogy mi lesz félóra múlva... Elég volt már azokból a hónapokból, hetekből, napokból és órákból, amelyeket akkorra reménytelül rakosgatott egymás után... tudta ugyanis, hogy mi lesz a vége... mint a kisgyerekek, aki játék közben addig rakosgatja egymásra a fakockákat, amíg egyszerre aztán kisiklott a súlypont és minden halomra dől... Elég volt, tovább nem rakosgatja... már úgy is sokat rakosgatott, már régen inog az egész tákolmány... Két éve mindent megkísérelt, hogy valami álláshoz jusson, azóta mindene elfogyott, mindene elkopott és teste is lerongyolódott... Sehol semmihez sem tudott hozzajutni, ami nekivaló lett volna... Semmi protekciója, semmi összeköttetése, rokona, ismerőse sehol nem volt... Ma pedig, ugylátszik, az a száraz darab kenyér is, amiért hatszorosan és keservesen megdolgozik az ember, az is szivességből jár és kegyképen... No és Szabó János... hát ilyen névvel egyáltalában, hogy is meri remélni azt, hogy a többi ember élni és lélekzethez jutni engedi...

Eközben a szigeti romok közé ért... Ez mindig kedvenc helye volt. Benyult a zsebébe és mintha csak zsebkendőjét vette volna elő kihúzta revolverét. Gondosan körülnézett, nem látja-e valaki? Csak távolabb sé táltak, meg egy szép barna bundás nagy bernáthegyi kutya ödögött arra... Revolveré bez diskurált.

...No nézd öregem! Semmi teketoria. Sajnálak elhagyni... egyedül téged sajnálak... de látod: így kell lennie... Te mindig megértettél, sőt néhányszor életemet is megmentettél... Értsd meg, most is, hogy tovább nem lehet, én elfáradtam, nézd minek az ilyen ember a világon, aki fiatal és fáradt... Emlékszel az orosz fronton Tarnopolnál 1914 augusztus 22-én délután félóra fele... Ott feküdt a magas kukorica tábla szélén az a szép szál orosz legény és rám lött... A sapkáját levitte a golyó... és akkor előkaptalak Téged és gyorsan találomra oda löttem... És te megmentettél... De másodszor is megmentettél, most vagy két hete, amikor hirtelen elkeseredésemben le akartam magam löni és nem találtalak meg sehol... (hangja gunyos lett...) No de most... most már többet nem fogsz megmenteni... Ha nem hát gyerünk, ne sokat huzzuk itt az időt... bár olyan gyönyörűen süt a Gyertyaszentelő napja... édes Istenem, de csodaszépen süt... Node mindegy... nem nekem süt...

Elhatározta már reggel, hogy a margitszigeti gyógyfürdőben végezze magát... Ott-bon nem akarta öreg szállásadó nénikéjét kellemetlen helyzetbe sodorni... Kinn az utcán, vagy valamilyen parkban nem akarta, mert az a sok barom ember összefut körü-

lötte és szájtátva bánulja, hogy hogyan hal meg. Kint valahol messze, valami réten vagy erdőben, megint csak nem akarta, mert... mert hátha még kutyák szagatnák széjjel... Ez a bernáthegyi is talán érzi és azért ödög körülötte. Különben is kedvence szigetétől el akart még előbb bucsuzni.

Neki támaszkodott a romnak és elővette erszényét. Tudta ugyan, hogy pontosan benn van a pénze a 2 pengő 25 fillér, a kádfürdő ára, de azért még átszámolta egyszer... Meg volt pontosan... visszaesztatta... A halál ára, mosolyodott el keserűen... Valami mintha megcsendült volna a kavicsos, de Szabó János tovább indult gyorsan, mert észrevette, hogy közeledik feléje háziaszsonyának kis unokája, aki ugylátszik itt játszadozott.

Előbb minthogy belépett volna a fürdő vesztibüljébe még egyszer mély, nagyon mély szomorúsággal nézett bele az égen lebuészakodó gyertyaszentelői napsugár nyalába... aztán megnézte óráját, amin maga is elmosolyodott.

— Minek azt vajjon tudnom, hogy 4 órákor halok meg? Talán hogy megjegyezzem magamnak ezt a nevezetes dátumot?...

Jegyet kért... kapott... kitétte pénztét számatlanul, tudta ugyanis, hogy annyi.

— Kérem, ez csak 2 pengő 24.

— Az nem lehet, szolt Szabó János és átszámolta. Tényleg hiányzott egy fillér és nem volt sem az erszényében, sem a zsebében, sehol. Ekkor észébe jutott, hogy valamit hallott esörreni a kavicsos, amikor a... igen... igen... gyorsan besöpörte a pénzt és futó lépésben ment a romok közé... Negyed óráig kereste... félóráig... aztán beesteledett.

Nincsen mit tennie!... Hazaindult... I-szonyatosan haragudott magára, hogy miért kellett neki a szigetre jönnie... Node hát... ezt máshol is elveszthette volna... Igen! kiáltott fel, de a szigeti belépőjegy is 32 fillér volt, és ha nem jön pont ide, akkor ebből hozzáteheti a hiányzó fillért... Rémes... már tul volt minden elhatározáson és... egy ron gyos fillér miatt kezdteti most előről.

Hazaért... Surranva ment be szegényes kamrácskájába... Kis asztalkán a vizespohárnak támasztva levél várt. Boritékján: Angol Magyar Bank RT Budapest nyomtatás... Felszakí... a...

„Igen tisztelt Szabó ur. Értesítjük, hogy az állásra beérkezett pályázatok közül az Önét fogadjuk el és felkérjük Önt, hogy holnap délelőtt tíz órákor jelentkezzenek.

Tisztelettel...

Szabó János feje jobban zugott az ö-

Keserű az aratok dala

Háboru volt. Elmult.

Aztán vetettek újból és arattak, akik megmaradtak.

Kinek lába nem volt

betoldotta fával,

a multat eltemette,

birokra kelt a földdel

és ment tovább a mával.

Ki fület, ki szemet vesztett,

ha Ister úgy akarta

s akinek az ina szakadt

az idő összevarta...

Minden elmult: bevégeztetett!

A buzát alulról

zsiros vér dagasztja,

uj dal karjain érik a kalász

s kalász között a pacsirta-nász

örök időktől fogva tart tovább.

A föld terem, mint talán soha még,

meleg szélben kalásztenger táncol

s teli marokkal tér haza a nép...

Valami történt mégis: nem a falákkal,

müszemmel, dolognyüvő karral; —

a munka után

dudorászni szokott esti dallal

történt valami.

Csillagot mosolyra készítő csoda:

aratok nótája,

mely az esti fák közt jár ide-oda

tanuja lehet,

hogy a mezőről az aratok után

valaki jár véres, sötét alakkal

és nevet... nevet...

És ebben a nevetésben

mint szélzugás a vetésben,

ugy zugnak a harcterek!...

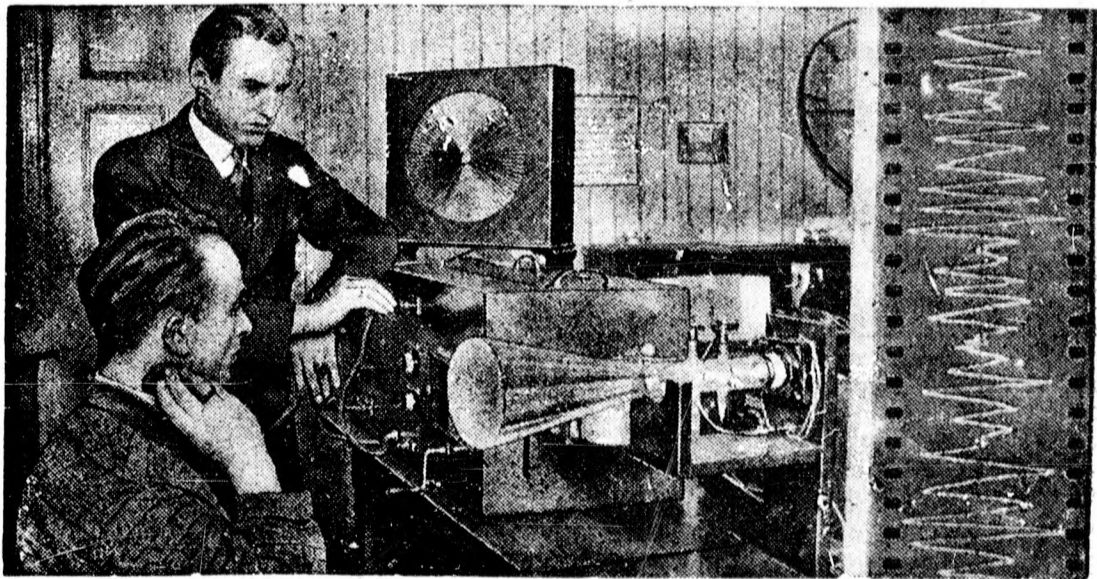
Fekete Lajos.

römtől, mint száz esetben máskor a sok elutasítástól...

Kopogtak az ajtón és belépett a háziaszsony kisfiu unokája akit az imént a szigeten látott... Szépen köszönt és elkezdte:

— Bácsi kérem szépen a szigeten el tetszett veszíteni ezt a fillért, amikor számolni tetszett a pénzt... és bácsi kérem ne tessék gondolni, hogy én megakartam tartani, de Isten bizony én akartam a bácsi után szaladni, amikor megtaláltam. És akkora nagy kutya állott élem, felém nyujtotta a nyakát... én úgy megijedtem tőle, hogy szólni sem és mozdulni sem mertem tőle!... Amikor meg később elment, akartam kiabálni és nem jött ki hang a számon és akkor sirni kezdtem... és akkor a bácsi már valamire elkanyarodott. Ne tessék rám haragudni bácsi kérem...

Szegény boldog Szabó János meghatottan esókolta meg a kis fiu homlokát.

A tüdő rajzol

Ardenne Manfred berlini fizikus, dr. Werner orvossal együtt egy készüléket tervezett, amely az orvosi diagnosztika szempontjából nagyon fontos. A készülék annyira

erősíti az emberi légzést, hogy egy mikrofon segítségével áram közbeiktatása révén egy katodsugarat mozgat mágneses térben, ami filmre vetődik. Így pontosan meg lehet állapítani a tüdőben előforduló változásokat.

Az illatkultura metropolisában

Az illatok, színek és hangok kiegészítik egymást, — írta Baudelaire egyik felejthetetlen költeményében. És valóban, ha az illatszergyártás történetére vetünk pillantást, már a legrégebbi korban is hasonló korrelációt találunk az illat és luxus között. A luxus pedig, különösen a nőknél, kifürkészhetetlen eredetű. Ugy látszik mindig volt és bele kell nyugodnunk: mindig lesz. A londoni British Muzeumban megcsodálhatunk ősrégi fésűket, parókákat, amelyek a második egyiptomi dinasztia idejéből maradtak fenn, azaz legalább ötezer évesek.

O, nem akarom megírni az illatszerek történetét. Pedig hézagpótló munka lenne. De sajnos, a régmúlt idők illatai elszálltak és az egykori feljegyzések nem sok gondot fordítottak egy-egy illatszenczió megörökítésére. Inkább csatákat írtak le. De a sporadikus feljegyzésekből is annyi kivethető, hogy pl. a démoni szépségű Kleopatrát egész illattelheők vették körül. Lehet, hogy egy ilyen bűbajos illattal hódította meg Antoniust is és lehet, hogy, ha akkor nem száll fel az az illat, akkor más irányban fordul a római birodalom története...

Az azonban tény, hogy először keleten bontakozott ki az illat kultusza. És az a bibliai történet, amely elmondja, hogy a napkeleti bölcsék többek közt tömjént és mirhát vittek a kisded Jézusnak, egytől szimfonikus jelzi azt a tényt, hogy a Nyugat Kelet ismertette meg az illatosítás művészetével.

A keleti illatszerek és szépítőszerek a kereszties háborúk után terjedtek el Európában. Még émeletítő és orrfacsaró, brutális illatok voltak ezek, hű kifejezői a keleti barbarizmusnak. A magasabb rendű, finomabb illatkultura a ragyogó francia udvari életben alakult ki.

Madame Pompadour például egy évben egy millió frankot költött illatszerekre.

Ez a fantasztikus összeg csak akkor érthető meg, ha tudjuk hogy XV. Lajos korában a bon-ton minden napra és minden alkalomra más-más illatot irt elő.

Párisi tartózkodásom alatt megragadtam az alkalmat, hogy a francia parfüméria legrégebbi, legtipikusabb képviselőjét, a Houbigant parfüméria üzemét megtekintsem. Már az Exposition des Arts de la Parfumerie et de la Coiffure érdekes látványai között ismerkedtem meg a Houbigant cég egyik igazgatójával, aki előzékenyen meg-invitalt magához.

Először is a cég székházát kerestem fel a Fauborg St. Honoré utcában. Az épület homlokzata megőrizte eredeti ódonágát, a régi hagyományok patináját. Minde nek előtt egy kis szobába vezetnek, ahol még kegyelettel őrzik azt a néhány Louis XVI. butordarabot, amellyel ugyanezen a helyen ugyanebben az épületben nyitotta meg 1775-ben Jean Francois Houbigant a virágkosárhoz címzett illatszert és kesztyű kereskedését.

Nem lehet elfogódottság nélkül lapozgatni a XVIII. századból megmaradt üzleti könyvekben, amelyekből kiderül, hogy az akkori társasélet legragyogóbb nevei: de Pognac, de Grommot, de la Roche-Lambert, de Girac, de Choiseuil tartoztak a kis bolt rendes vevői közé. És megható történelmi kuriozumot is találunk. A feljegyzések szerint

Marie Antoinette királyné, amikor a forradalom rabságából Varenne-be kényszerült menekülni, egyik bizalmasa révén Houbigantnál szerezte be az utra szánt illatszereket,

essenciákat, szépítő krémeket. A harmadik császárság idején Eugénie császárnő is a Houbigant leglelkesebb hívei közé tartozott

A több mint százötven éves multra visszatekintő cég helyiségébe lépve, első impresszió: a világosság, a mindent elárasztó fényözön.

Az ember szinte megszedül, amikor a hatalmas laboratóriumokban néz szét. Gondosan kiválogatott szakértők serege dolgozik itt és hónapokig tartó kemény lankadatlan munka után születnek meg a már közismert parfümök és azok testvérei. Mindezt lombikok, épruvettek, furcsa borsorkányos műszerek. Ugy érzi magát az ember, mintha valamelyik középkori alchimista titkos műhelyeiben volna.

Azután azokba a termekbe megyünk, ahol a kész parfümököt üvegekbe töltik.

Semmi sem új a nap alatt...

A váltakozó szólamu dallamvezetés már Szent Ambrus előtt sem volt új a földön, hiszen a sáskák és tücskök már évmilliók óta ambrozianista módon ciripelnek, zenélnek, hegedülnek mindmáig

Semmi sem új a nap alatt.

Szent Ambrus milánói érsek a IV. században megteremtette a váltakozó szólamu kórusokat

Az általa szerzett egyházi himnuszokat két kórus énekelte egymást felváltó szólamvezetéssel. Szent Ambrus ezzel beírta nevét a zenetörténelembe. Kévesen gondolnak azonban arra, hogy

a váltakozó szólamu dallamvezetés már Szent Ambrus előtt sem volt új a földön, hiszen a sáskák meg a tücskök már évmilliók óta ambrozianista módon ciripelnek, zenélnek, hegedülnek mindmáig.

Először az egyik szöcske, aztán a másik, aztán ismét az első és utána mindjárt a másik. Zenéjük minden esetre jóval primitívebb, mint az ambrozianus kórusoké, de a hangot hang után alternálva, csodálatos zenei érzékkel és nagy precizitással muzsikálnak ezek az apró állatok. Mint az óra ketyegése, oly biztos időrendben és ritmusokban váltakozik a jeladás és utána a felelet, olyan módon mint egyes orosz karoknál és orkesztereknél, amelyekben minden egyes személy váltakozva csak egy hangot játszik.

A sáskák ezt lélekzetrabló gyorsasággal csinálják: váltakozó szólamvezetésük két-három másodpercig tart, amelynek során husz egyes hangot hallatnak

Regen tanár, a híres bécsi természettudós, nagy türelmet kívánó, hosszadalmas kísérlet után pontosan belevilágított a sáskák és tücskök csodálatos zenei életbe. Elsősorban megállapította azt, hogy

a himállatkák zenei jeladására ott teremnek a nőstények,

de azt is megállapította, hogy

az állatoknak nincs fülük.

Legalább is nincsen fülük olyan értelemben, mint más fejlettebb élő lényeknek: nincsen hallójáratuk és nincsen dobhártyájuk a fejükön. Regen tanár azonban hosszas kísérlet után mégis megállapította, hogy

az állatoknak van dobhártyájuk, ha nem is a fejükön, hanem a lábuknak azon a részén, ahol a szárny surolásával hangot tudnak adni. A sáskák tehát a lábukkal hallanak

Már az a tény, hogy két sáska a dallamvezetést folyamatossá tevő egymásutánban hegedül, ez maga is logikusan bizonyítja, hogy az állatok hallják egymást. Regen tanár azonban nem elégedett meg ezzel a föltevessel, mert föltelezte azt is, hogy a hanghullámok által alig érezhetően megrezdülő talajfelület viszi tovább a jelet sáskáról sáskára. A kitünő bécsi természettudós tehát ezt

A csiszolt üvegek prizmai szivárvány színekre bomlva törlik meg a napsugarat. Csinos, mosolygó, fehérbluzos, bubifrizurás munkások serénykednek itt a flakonok tisztításán és a dugaszolás ellenőrzésén.

Innen a souterrainbe kalauzolnak bennünket. Oriási tartályok sorakoznak itt, a legkülönbözőbb parfümök. Mindegyik tartály állítólag tizezer liternél is több illateszenciát tartalmaz.

Amikor elbucsztam és megköszöntem az előzékeny fogadtatást, azzal az érzéssel léptem ki a kapun, hogy most olyan helyet láttam, ahol még a luxus legfrívóbbabb kelleit is esodás erkölcsi felelőséggérzettel készítik. És ez a magas etikai felfogás, a hagyományok áhitatos tisztelete adja meg a francia parfümgyártásnak azt a felsőbbbőségét, amely a francia jelző parfümökkel kapcsolatban szinonim fogalomként tette a kiválólal, elsőrendűvel.

Ambrus Tibor.

a lehetőséget vizsgálta meg. Egy-egy sáskát apró léggömbökre kötött úgy, hogy a két állatka ilyen léggömbökön lebegett a levegőben. A pilotaszerep ugyilátszik, tetszett a sáskáknak, mert rövidesen elkezdett az egyik ciripelni a levegőben. És mintegy parancsszóra bekapcsolódott a másik is az orkeszterbe és megkezdődött a szabályszerű, váltakozó szólamu duett. Cirp, cirp, cirp, cirp... Így állapította meg Regen tanár, hogy a rovarok hallják egymást, mert nem kötötte össze őket más, mint a levegő és a hanghullámok.

A természettudós arról is be akartván számolni a szakköröknek, hogy milyen terjedelmű a sáska hallószerve, érdekes kísérletet tett. Egy Galton-sípjal saját személyében vállalta az egyik sáska szerepét és sípjával megszólaltatta a sáska hangját: az öt vonalas G-t. A sáska nem vette észre, hogy Regen tanár kifogott rajta s azonnal bekapcsolódott a hangversenybe. Amikor a természettudós a sáska már alaposan összehagykorolt, megkezdődött a hallás felülvizsgálása. Regen egyszer magasabb, egyszer mélyebb hangokat hallatott és

hatlábu duopartnere követte a vezető szólamot, egészen föl a hét vonalas A, emberi fül által nem hallható szédítő magasságig, azután megint le az egy vonalas A-ig.

A tücsök hallását is felülvizsgálta a kitünő bécsi természettudós. Hogy a nőstény meghallja-e a tücsöknél a him jeladását, azt mulatságos kísérlettel bizonyította be Regen tanár.

Telefonnal kötötte össze szobájában a kísérleti dobozban levő himtücsköt a kertjében elhelyezett nőstény tücskökkel.

A beszélő kagylónál a tücsök gavallér muzsikált s ezt a zenét a drót elvitte a kertben elhelyezett hallókagylóhoz s ekkor pontosan bekövetkezett az, amit Regen tanár remélt: a nőstények meghallották a telefonon keresztül „uruk szavát” és sergestül rajozták körül a hallókagylót. Valahogy be akartak bujni a kagyló nyílásán, azzal a biztos ösztönnel, hogy bent a himtücsök hívja őket.

Regen összefogdosta a kagyló körül ugráló tücsköket és ismét eleresztette őket. A jeladásra azonban ismét ott termettek valamennyien, ismét csapdába estek s ez meg gyakran ismétlődött, de a kis rovarok dacoltak a veszedelemmel és újra visszatértek a kagylóhoz.

Regen tanárnak ezek a kísérletei mindössze azt célozták, hogy megállapítsa, van-e a tücsköknek és sáskáknak hallószervük? Ezt Regen tanár kétségtelenül megállapította. Mindössze ennyi a kísérletek eredménye, de a kísérletekre éppúgy, mint az élet egyéb megnyilvánulásaira ráillik az igazság, hogy

nem a cél, az eredmény az igazán szép és érdekes, hanem az út, amellyel az ember a célt és az eredményt eléri.

Egészség

Miért egészséges a legújabb divat: időnként egy napot ágyban kellene pihenni a nőnek?

Az elmúlt napok egyikén kezembe jutott — gondolom — a „Die Dame” című divatlap egyik legutóbbi száma, amelyben egyik cikk arról szól, mennyire hasznos volna, ha hölgyeink, hogy ki pihenjék az egymásba torlódó napok nyugét, fáradtságát, idegölő hajszáját — sőt mulatságait, szórakozásait, egy-egy napra, merő egészségesen ágyukba vonulnának vissza. Úgyes, hívogató illusztrációk egészítették ki a cikk propagandáját, mely szankcióját ebben a végső tételben foglalta össze: egyáltalán nem megbotránkoztató, ha hölgyeink ágyukban ülve, illetőleg fekvé fogadják bizalmas ismerőseiket, ami magyarrá fordítva annyit jelent, hogy Divat öfelsége, ezt a szituációt approbálja.

Szorosabban divatkérdés, hogy a „Die Dame” cikkirója, — a nevét sajnos elfelejtettem — mitán bevett megjelenési formának nyilvánította a jó egészség melletti ágybamaradást, mindjárt praktikus tanácsokat is ad olvasóinak abban a tekintetben, minő pozitívumokban juttathatják érvényre lényük természetes varázsát, minő készülékek, alkalmatlansági és kényelmi cikkek (asztalkák telefon stb) egészíthetik ki legelegánsabbul ezt a speciális megjelenési illetve reprezentációs tehát egyben érvényesítési lehetőséget.

Bennünket a kérdés inkább orvosi, helyesebben egészségügyi szempontból érdekel.

Kortársaink széles rétegének élénk emlékeztében élhet még, hogy minő zsarnoki nyomással irta elő a közelmúlt évtizedek divatja a test egészségének sokoldalú rongálását, s miként tett tilalom alá minden megmozdulást, mely az egészség keresésére irányulhatott volna. Beláthatatlanul hosszú lenne a divat bünrajstroma, ha e tekintetben mindent felsorolni akarnánk. Elég legyen a borzalmas „miederre” emlékeztünk, e spanyol coizmánál is szörnyűbb eszközre, mely éppen a mell és hasüreg életszerveit tiporta a zsarnok minden kegyetlenségével. Gondoljunk csak arra, hogy éppen a nőt érte e szörnyű tortúra, s oly szervek szenvedtek alatta (egyebek között), amelyek a későbbi nemzedékeket is súlyosan érintő károsodást eredményezhettek. Gondoljunk arra, hogy pl. divat volt „érdekes” arcszínűnek lenni, ami gyakorlatilag azt jelentette, hogy a vérszegénység kötelező volt a nő számára. Az akkori kisasszonykák, akiket a fűzőviselés amugy is eléggé preparált az irányban nem is késtek ecetet ivogatni, krétaport nyelni stb. hogy a divat zsarnoki parancsának eleget tegyenek.

Ha régi fejtők beszélni tudnának, nem egy tenne tanúságot róla, mennyire sikerre vezető volt némely ilyenfajta kísérletezés.

Kitűnő keletje volt ama jó időkben a napernyőknek azoknál, kik arcborúk fehérségét öfítették féltékeny gonddal. Melyik merete volna közülük megkockáztatni, hogy „felsüsse” a Nap. Napkúra, tornázás a szabad levegőn, légfürdő, a játékok és sport minden neme az idők méhében várták még akkor megszületésüket Uszályos ruha fedte az időben a legformásabb női lábszárakat is és álig erő halcsontos gallérmerevények tartották szük keretükben a hattyu nyakakat.

Ez a kis emlékeztetés, amit ki lehetne egészíteni a multból a divat molettságra kötelező irányzatával és napjainkból a „slankságra” való törekvés esztelen kinövésével (ami ugyancsak szám talan áldozatot követelt már) ugy hisszük elég példáját adta, minő hatalma van a divatnak az emberi, különösen az asszonyi egészség felett. Hatalom ez, mely előtt sokszor jobb belátása ellenére is vakon hajlik meg a nő s amíg az asszonyi értelem és belátás évezredek béklyóinak mind jobban bekövetkező lazultsága, sem pedig a higiéniai ismeretek széles körben való terjedése sem változtatott a mai napig sem. Eleget bizonyít e tekintetben, hogy a nagy felszabadulásul hirdetett rövid szoknyát — elég volt Poiretnek egyet fitytyentenie — megnyújtotta, sőt a hosszú szoknyával

váltotta fel a női világ. A rövid haj hasonló sorsa ugyancsak ismeretes. Azt hisszük, e momentumok elégségesek arra, hogy következtetésül kimondjuk:

A mai nő is csak annyiban ruházkodik higiénikusabban, és annyiban tornázik, sportol, strandol, ápolja testét stb. amennyiben ezt a divat, a divat mai tendenciája megengedi.

illetve megparancsolja, s ebben a mozgalomban, ebben az irányzatban éppen az egyéni belátásnak, az egyéni iniciatívának van legkevesebb szerepe.

Ha így láttuk, mit jelent, minő fölényes szerepet visel a divat a női egészség egyetemes kérdése tekintetében, csak örömmel üdvözölhetjük, ha egy új momentumot fűz most egészség szaporító irányzatához s hogy ezt a divat mozgólódást az orvos is csak örömmel üdvözölheti, ugy hisszük, mondanunk sem kell. Ennek pusztá kijelentésével korántsem akarjuk azért a kérdést elintézettnak tekinteni. Célunk éppen az, hogy e divat megmozdulást a higiénia, ezuttal speciálisan a női egészség általános szempontjából tudatosá tegyük. Megjegyezni akarjuk itt, hogy a jó egészséggel való ágybanm. radásnak most következő speciális méltatása éppenséggel nem azt jelenti, mintha azt az általános emberi higiénia szempontjából is nem tartanánk jelentősnek, csak e cikk keretében, mely a női divat egy aktualitásából indult ki, nem akarunk most vele utóbbi értelemben foglalkozni. De sor kerül egyszer talán arra is, a kérdés megérdekl.

Vázzoljuk hát most, miben látjuk egészségi szempontból való rendkívüli előnyt abban, hogy a nő időnként látszólag teljesen egészségesen visszavonuljon egy napra ágyába.

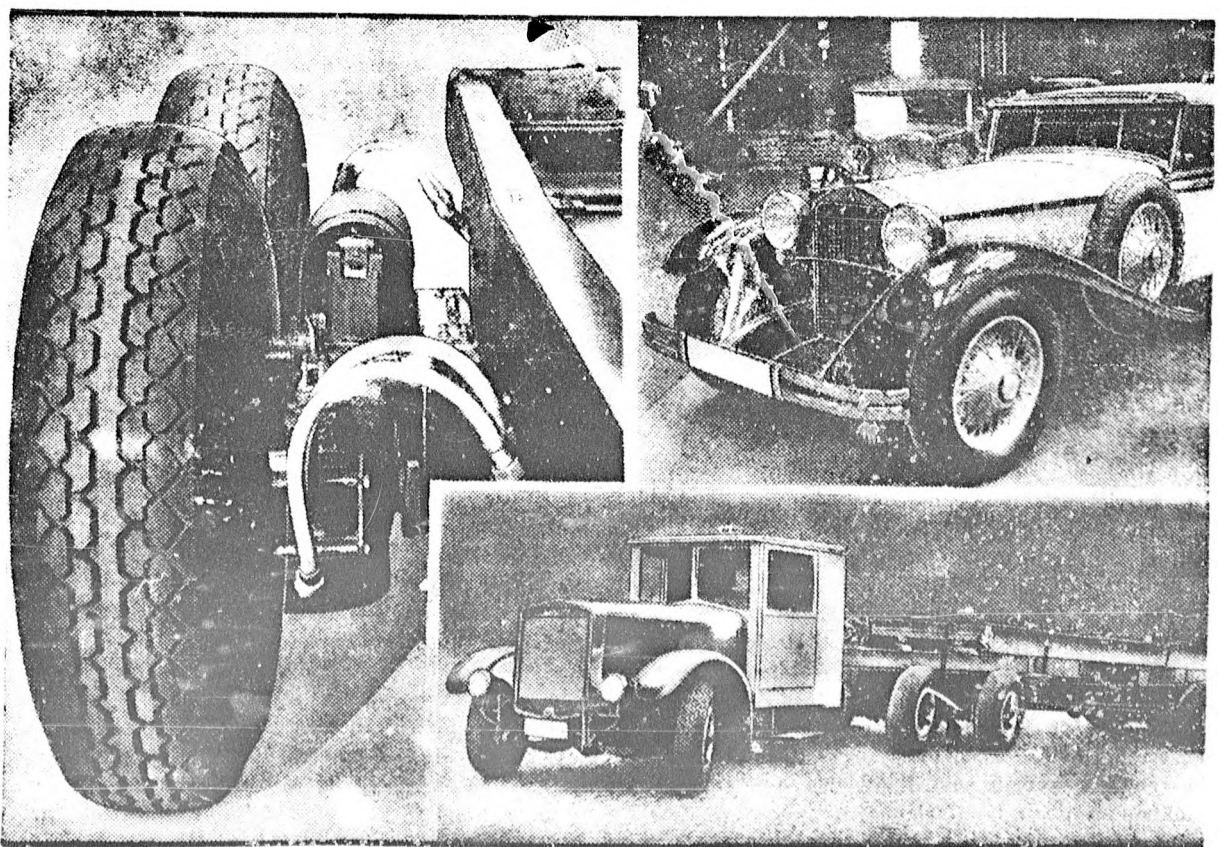
Vegyük itt mindenek előtt figyelembe a nőnek a férfénál fokozottabb mértékű szenzibilitását, min dennemü benyomásokra való fokozott reagálását. Hogy a nő inkább érzelmi, mint értelmi lény.

Hogy a nő inkább érzelmi, mint értelmi lénynek hatalmas csatornahálózatán folyik le, régen megállapított s mindig újra konstatálható tény. A nő szerelmi élete, küzdelme a férfi elérhetőségért és megtartásért (egyébként a divat legjelentősebb összetevői) az izgalmak beláthatatlan csatatervé teszik a női psychet. Vegyük mindezekhez hozzá a féltékenység gyakori gyötrődéseit, a gyermekek miatt való aggodást, a hiúság sérelmeit, az anyagi kérdések napjainkban sajnos gyakorta oly nyomasztó behatásait, vagy más oldalról a nő élettan és lelki megrázkódtatásait, melyek természetesen ugyancsak az idegekben folynak le, s akkor nagyjából megjelenítettük a nő idegéletének herkulusi megterheltségét, amely az átlag polgári méginkább a proletár sorsu nő oly sajnálatos korai leromlását, ifjuságának, üdeségének rugalmasságának elvesztését eléggé megmagyarázza akkor is, ha a nő némely esetben testi munkával való túlterheltségét figyelmen kívül hagyó. A divat által kötelezővé tett parancs, hogy: nő ápolj magad, sportolj stb., a szűkségleteknek a multbelinél jobb kielégítése jobb táplálkozás, a higiénia szabályainak betartása, kedvező sorsban élő nőknél nagyot javított e tekintetben. De tudják-e, hogy pl. hány hölgy farsangi báljainkon a jazz ütemére hajlodozott, akinek pár napon át az ágyban volna a helye. S hogy visszatérjek a nő idegéletének roppantul megterhelt voltára: az idegorvoslás tudománya régen megállapította, hogy az ideges feszültségek, diszharmóniák, kimerültségek első és alapvető gyógytényezője a világtól való elzárkózás és abszolute nyugalom.

Végül, de nem utolsóul, ki előtt nem válnék világossá, hogy az így visszavonult nő, kinek számára az anyagi világtól való függetlenítés ünneppá emeli az ágyban maradás napját és visszavonulást által mántegy magasabb sferába kerül s ut nyilik számára arra nézve, hogy testi épülésen túl szellemileg is összeszedje magát. A nyugalom ez óráiban szemlélete tárgyává tévén az elmúlt napokat, mint az eljövendőket is, számot fog adni magának mindenről. Kétségei, reményei, fájdalmas elgondolásai éppen egy mint átél és várt örömei egy jobb belátás fényében felfogják venni számára értékük igazi képét s e révén szellemének egészségét is szolgálja fogja az ágynyugalom. Aki így a testi és szellemi egészség szempontjából átlátta és felismerte a kérdés jelentőségét, az mint magunk így fog szólni a női világhoz: hölgyeim ezt a divatot kövessék, ezt a divatot érdemes követni.

Dr. Bokor A.

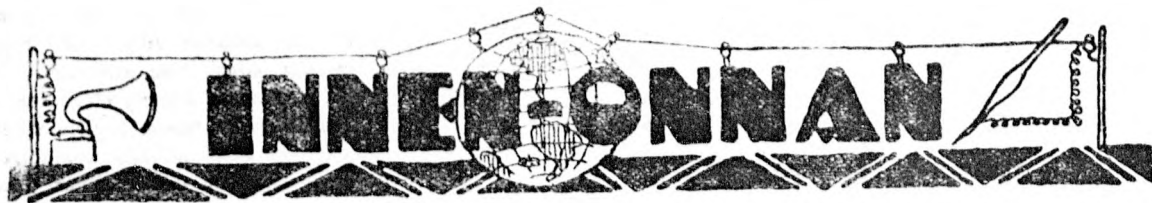
A berlini nemzetközi autókiállításról

Az egész világ autóipara képviseli magát a most megnyitott berlini nemzetközi autókiállításán. A technika legújabb vívmányait mutatják be az egybegyűlt nemzetközi kö-

zönségnek Európa és Amerika autógyárai.

Képünk az autókiállítás szenzációit mutatja, baloldalt tartalék pneum, fenn egy modern kocsit, alatta autóvonat.

Száz fontsterling a legszebb szerelmes levélért

Egy londoni ujság nemrégiben pályázatot hirdetett szerelmes levelekre. A legszebb szerelmes levélre száz fontsterlinges jutalmat tűzött ki. A pályázat iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és a szerelmes levelek ezreivel halmozták el a szerkesztőséget. Az ömlengések egyrészt a lap le is közölte. Minden számban hasábkot foglaltak le a terjedelmes és lírai ömlengésektől rendszerint esőpöggő szerelmes levelek. A zsüri most megállapítja, hogy a sokezer szerelmes levél között alig akad néhány, amely valamelyest is eredetinek mondható. Az első díjat egy Elisabeth Annerly nevű hölgy nyerte el, akinek írásművét olvasóink okulására céljából itt közöljük:

— Édesem! Régóta vágyódom már arra, hogy írjak neked arról, mit jelent nekem a te szerelmed. Gyöngédséged bő palástként véz körül, amelyben védve érzem magam minden földi megpróbáltatás ellen. Szerelmed tüze mindörökké melegíteni fog. Nem merek még az eljövendő évekre gondolni. Ha azonban a szörnyű sors elválasztana bennünket, ha elszakítana téged oldalam mellől, még akkor is körülragyogna engem szerelmünk utófénye, mint ahogy be

aranyozza a letűnő nap a biboros hegyeket.

— Nincs szó, amellyel kifejezhetném a szívemben élő szerelmet. Szeretlek téged, ahogy a gyermeket szeretjük. Jólesik az a tudat, hogy nem lehet rossz, amit a te férfias erőd el ne háritana felőlem. Szeretlek téged mint egy anyát, aki nem vár nagyobb ajándékot az élettől, mint csak azt, hogy mindig gondoskodhassék kicsinyeiről. Szeretlek végül, mint ahogy egy nő csak tud szeretni egy férfit...

— Olyan vagyok, mint a hárfa hurjai, amelyek dalt muzsikálnak a mester ujjainak érintésére. Él jöl, édesem, te, én minden örömmöm és boldogságom...

A zsüri tagjai — kár hogy ötven éven felüli volt mind — valósággal könnyezve olvasták ezeket a sorokat. És a kitűzött jutalmon kívül még egy hatalmas virágcsokorral is megajándékozták a piruló, 18 éves Elisabeth Annerly kisasszonyt, aki elfogódottan jelentette ki, hogy még soha nem volt szerelmes fix valakibe, a levelet is olyan valakihez írta, aki csak a lelkében él. Szóval: csak elképzelt férfi szerelmén esügghetnek ilyen lángoló szerelmmel a nők?

A kanadai eszkimók nem érzik a gazdasági válságot

Ezekben a napokban, amikor súlyos gazdasági válság dühöng a világ minden részében, színe jólesik hallani, hogy van egy olyan helye is a földnek, ahol az emberek megelégedetten élnek. Ez a paradicsomi hely Banks Land: szigete, amely Kanada északi részén fekszik és kizárólag prémvadász eszgyeink divatja miatt ez a foglalkozás anynyira jövedelmező, hogy egy-egy eszkimócsalád évenként átlag huszezer dollárt keres. De vannak számosan olyanok is, akik ötvenezer dollárért sem adnák el évi jövedelmüket. Azok, akik az eszkimókat fél

vad népnek tartják, bizonyára esodálkozásal fogják hallani, hogy Banks Lands lakói a technika legmodernebb eszközeit is felhasználják üzleti tevékenységük érdekében. Így például az elejtett sarki állatok nyers kikészített bőrét repülőgépen szállítják a kontinentális börtgyárakba. Az elmúlt nyáron huszonöt repülőgépet vásároltak eszkimók, akik különben csak négy napot dolgoznak hetenkint, három napon át szórakoznak és az ifjuság már nem csónak, hanem repülőgép bravurokra törekszik.

Amikor júniusban fagyott el a szőlő

A Tarcai városának 1670—1700 évi főbb változásairól szóló egykoru feljegyzéseiben (Fata Tarcaensis) áll a következő emlékezés:

1695 Szent István havának 5-ik és 6-ik napjai táján az erős mindenható nagy Isten az embereknek az égre felhatott gonoszságok ostorozásokra s büntetésekre, rendkívül való csapásul, kivált a szőlők iránt, a nyárkezdetnek szokott melegségét oly kemény fergeteges hidegre változtatta, hogy sok tartományokban, így a Hegyalján is mindent elrontott a rendkívüli nyári fagyaló hidegnek keménysége.

Katicabogár-tenyésztetek

A világnak mindenesetre egyik legkülönösebb iparága a Katicabogár tenyésztet. Ezt a népdalainknak is kedves bogárkat ismerik ugyan majdnem az egész világon, de nagyon kevesen tudják róla, hogy milyen hasznos kis állat. A Katicabogárnak legkedvencebb falatja a levéltetű és hihetetlenül nagy íz a tömeg, melyet elpusztít belőle. Minthogy pedig a levéltetű sok kárt tesz a gyümölcsösökben, a virágoskertben és a szőlőben, a Katicabogár nagyon keresett állat, s egyes vállalkozók, hogy eleget tehessenek a keresletnek, különböző amerikai államokban Katicabogár farmokat rendeztek be, ahol tömegével tenyésztik ezeket a kis bogarakat. Némely esztendőben egyes tájakon nagyon elszaporodik a Katicabogár. Olyankor ott összefogdoszák, s olyan tájakra telepítik át, ahol hiányát érzik. Kaliforniában ismerték fel először a kis rovar nagy hasznosságát. A narancsültetvények nagyon rosszul fizettek, mert levéltetű pusztította a fák leveleit. Ekkor a tudósok a Katicabogár tömeges be-

hozatalát ajánlották a narancstermelőknek s a kis állatok segítségével kitűnően bevált. Az Egyesült Államokban azóta tenyésztik szakszerűen és fontszámra árusítják a Katicabogarat.

Jéghegy közeledik

Az újfundlandi zátonyok tájáról az idén sokkal korábban jelentik a jéghegyek közeledését, mint ennekeltte. Az uszó jéghegy most már alig jelent veszedelmet az atlanti hajókra nézve s mióta rendszerezítették a jéghegyek figyelésére és kísérésére szolgáló őrhajó járatokat, egyetlen emberélet sem pusztult el jéghegyvel való összeütközés következtében. A Titanic katasztrófája után, melynek 1604 áldozata volt, 1912-ben a tengerhajózást űző államok konferenciája életbeléptette a jéghegyek ellen való őrszolgálati intézményt. Amerika évégből három gyorshajót bocsátott rendelkezésre s ezeknek fentartását az atlanti utvonalonok érdekelt hatalmak vállalták. Ez a három hajó kéthetes turnusokban váltja fel egymást. Minden esztendő kora tavasz idején indul el téli szállásáról, Bosztonból egy gyorshajó az újfundlandi zátonyok felé. Ha ott nem találkozik jéghegyekkel, tovább megy észak felé. Mihelyt jéghegyet lát közeledni a gőzhajók északi utvonala felé, drótnélküli uton tesz jelentést hosszáról, szélességéről és utiirányáról. A nagy hajótársulatok ekkor a délnek közelebb eső utvonala utasítják hajóikat a téli utvonallal, mely a legrövidebb ut Amerika felé. Ha pedig a jéghegyek az év folyamán még mélyebbre nyomulnak elő déli irányban, az utvonalat ismét megváltoztatják. A jéghegyek végre eljutnak a golf-áramlat területére, annak meleg vizében aztán gyors olvadásnak indulnak. De a hajók mindennapi utvonala akkor is a parti gyorshajók drótnélküli jelentései szabályozzák.

Repülőgép a háztetőn

Borzalmas látványt nyújt ez a kép, amely háztetőre zuhant repülőgépet mutat. Különös szerencse folytán azonban a pilóta sértetlen maradt, és a házban sem sérült meg senki.

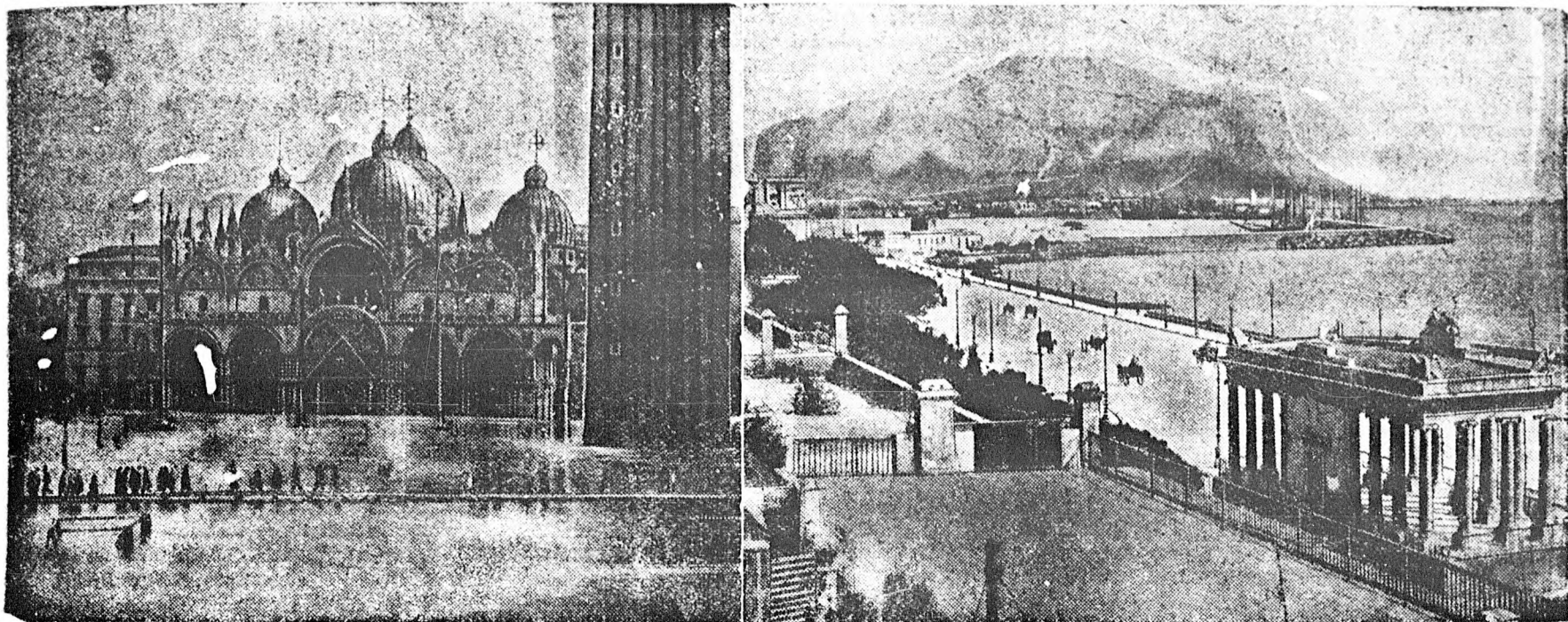
Uccai tüntetés Lontanban a hosszuszoknya ellen

Az angol fővárosban különös módon agitált a hölgyek egyrésze a hosszú szoknyára való áttérés divatja ellen. Különösen a fiatalabb hölgyek lelkesednek a rövid szoknyáért és valóságos propaganda hadjáratot kezdtek a hosszú szoknya ellen. Főleg a mostani súlyos időkben mindig szem előtt tartandó takarékosági szempontokra is hivatkoznak, amikor a rövid szoknya mellett kardoskodnak. Néhány nappal ezelőtt uccai tüntetésre határozták el magukat. A legforgalmasabb utvonalon 1895 év divatjának megfelelően földigérő hosszú szoknyákban jelentek meg a nők. Alig tudtak járni a hosszú szoknyában, de hősiesen kitarítottak a különös felvonulásban. Táb lákat vittek magukkal, amelyen a következő felírás volt: „Igy néztek majd ki, ha nem siettek a rövid szoknya megmentésére!” A hosszuszoknyás tüntetőket a rendőrség autóbuszokba gyömöszölte és az egész társaságot elszállította.

A Tisza-gyilkos Sztanykovszky, borbélyseget és nyolc nyelvet tanult a Csillagbörtönben

Fél-évvvel ezelőtt Sztanykovszky Tibor, Tisza gyilkosa, aki a szegedi Csillagbörtönben tölti büntetését, leszerződött fodrász-tanoncnak. Sztanykovszkyt, tekintve, hogy érettségizett, hathavi tanonckodásra szerződették le és az elmúlt napokban került a vizsgázó bizottság elé. A borbélymesterekből álló bizottság előtt Sztanykovszky szabályszerűen levizsgázott a börtönben és meg is felelt a kívánalmaknak, úgy hogy segédlevelet kapott. Sztanykovszky Tibor elmondta, hogy azért tanulta ki a fodrászipart, hogyha kiszabadul a börtönből, üzletet nyit. Multja miatt ugyanis hivatalban nem tud elhelyezkedni és így akarja kenyérkeresettét biztosítani. Egyébként is igen hasznosan tölti a börtönben az idejét. Eddig nyolc nyelvet tanult meg magánszorgalomból, köztük a német, francia, angol, olasz román és szerb nyelveket már tökéletesen beszéli.

A hét eseményei képekben

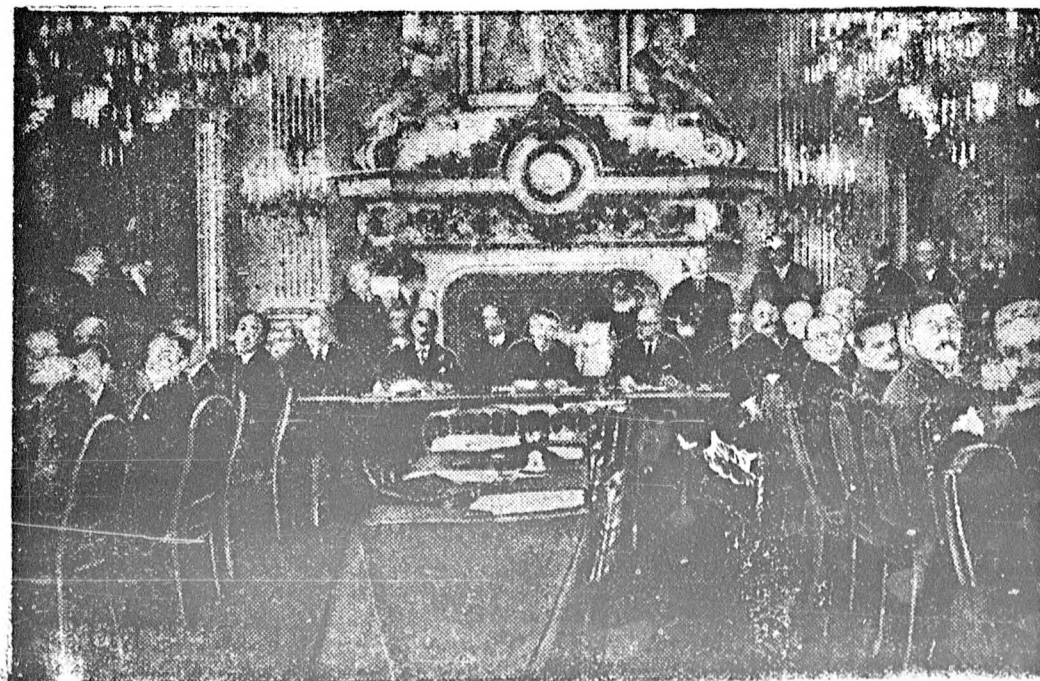
A múlt héten Észak- és Délolaszországban nagy esőzés és vihar pusztított. Baloldali képünk az elárasztott velencei Szent Márk teret, a jobboldali pedig a vihar által súlyosan megrongált palermói kikötő bejáratát mutatja.

Berlinben rendőrség őrizte a kommunisták találkozóhelyét a szerdai „vörös nap” alkalmával.

Lady Owen, akit a párisi bíróság ötévi fegyházra ítelt, mert agyonlőtte barátja feleségét.

A Párisban megtartott agrárkonferencián, amelyen azt tárgyalták, hogyan lehetne a földművelő országokon segíteni. Képünk a konferencia résztvevőit és Briand francia külügyminisztert (a középen) mutatja.

Knüpp Nargareta, a világhírű esseni Knüpp művek tulajdonosnője, aki férje halála után 1902-től maga vezette vállalatát, 72 éves korában meghalt

Heti rádióműsor

Vasárnap, március 1.

Beograd. 9: Istentisztelet átvitel a beogradi pravoszlav székesegyházból. 10.30: Mezőgazdasági előadás. 11: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Kultúrelőadás munkások részére. 17: Orvosi előadás. 17.30: Vigjáték előadás. 18: Grozdanovics énekművész népdalokat énekel. 19.30: Az asszony és a világbéke. Előadás. 20: Radivojevics M. zenekara népdalokat al elő. 20.40: Pesti hangverseny. 21.25: Gramofon. 22: Hírek és sport. 22.20: Séta Európán keresztül.

Budapest. 9: Újsághírek. 10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Utána: Időjelzés, időjárás jelentés. Majd az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. A hangverseny szünetében: Heti krónika, felolvassa Papp Jenő. 2: Gramofonhangverseny. 3: Gyermek játszóra. 3.30: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata. — 4.15: Az iskolán kívüli népművelés rádió előadása. Utána: Időjelzés, időjárás jelentés. 5:15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagyterméből. 7: Reklám és művészet előadása. 7.30: Gül Baba. Operett 3 felvonásban. Az I. felvonás után Sporteredmények. Az előadás után: Időjelzés, időjárás jelentés, sport és ügetőverseny eredmények. Majd: Rác Béla és cigányzenekarának hangversenye a Pannonia szállóból.

Bécs. 10.30: A modern orgonaművek sorozatának IV. előadása. Előadja Schütz Ferenc tanár. 11.05: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. Spöhr tanár vezényletével. Közreműködik Reichert Beatrix csellóművész. 1.40: Időjelzés, műsorbemondás. 1.45: Romantikus zongoraszonáták sorozata. 2.45: Időjelzés. 2.50: Recktenvald zenekar. 5: Fantasztikus utazás a csillagokba. 5.30: Hubert Vonósnégyes, a Gottesmann vonósnégyes előadásában. 7: Gardi Mária ária és dalestje. 6.30: Ejjeli találkozás délamerikai kőkorszakbeli emberekkel. Felolvasás. 7: Dublin Alfred felolvasása az Alexanderplatzról címmel. 7.30: Időjelzés, sport hírek, műsorbemondás. 7.40: Weingartner Pál és Wührer zongoraművészek négykezes játéka. 8.15: Nestlov: Tanheuser paródia c. híromfelvonásos bohózata Binder Károly zenéjével. 10.15: Hírek. 10.25: Gangelberger zenekar.

Prága. 4: Brno. 5.30: Beszélgetés munkások kertjeiről. 6: Németnyelvű közvetítés Strauss Richárdról, dalokkal. 7: Hírek. 7.05: Mucsa dalárda. tréfás előadás. 7.30: Offenbach: Szép Heléna című operettje a stúdióból. 10: Időjelzés, hírek. 10.15: Színházi hírek, műsorbemondás. 10.20:—11.30: Mor. Ostrava.

Hétfő, március 2.

Bograd. 11.30: Szezonlágerek. Gramofon. 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Felolvasás. 17.30: Jugoszláv dalok éneklő Ljubisics Dino. 18.15: Átvitel az egyetemről. Besenfelder Oszkár hárfahangversenye. 19.30: Francia nyelvlecke. 20: Gramofon. 20.30: Átvitel az egyetemről. Mozart hangverseny. 22.20: Hírek. 22.40: A rádiózenekar esti hangversenye.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.05: A Mándits szalózenekar hangversenye. 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 5: Turchányi István novellái. 5.30: Hangverseny. Közreműködik: Kooper Jolán, zongora és Setét György, hegedű. Zongorán kísér Polgár Tibor. 6.30: Német nyelvtanítás. 7: Berzeviczy Albert dr., a Magyar Tudományos Akadémia elnökének előadása: A nemzeti ellenállás módszerei és eredménye az abszolutizmus alatt. 7.30: Magyar dalest. Közreműködik Nagy Margit és Szende Ferenc az Operaház tagjai. Zongorán kísér Polgár Tibor. 8.30: Diszszemle a Vérmezőn 30 évvel ezelőtt. Utána Időjelzés, időjárás jelentés, hírek. Majd: id. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának zenéje a Bodó kávéházból.

Bécs. 11: Tarka gramofon. 1.10: Dalok gramofonon. 3: Időjelzés és időjárás. árfolyamok. 3.20: Geiger zenekar. 5: Nesbada-féle szájharmonika csoport játéka. 5.30: Meyer: Konrad Ferdinándról. 6: A XIX. század képtáiról, művészetértékelési előadás. 6.25: Az európai világbajnokságról, beszélgetés. 6.25: Helyszíni közvetítés az állami opera Hoffmann meséi előadásának kulisszámögötti részéből. 7.25: Időjelzés, időjárás, hóállás, műsorbemondás. Vasa Pszihoda hegedűstje a bécsi szimfonikus zenekar közreműködésével. 9.30: Beszélgetés Karin Michaleissel. 10.05: Hírek. 10.15: A Gaudriott jazz

játéka. Grünhut Hans énekelőadásával.

Prága. 4.20: Nők tíz perc. 4.30: Pozsony. 5.30: Brno. 6.10: Mezőgazdasági előadás. 6.15: A munkanélküliség elleni küzdelemről. 6.25: Német hírek. 6.55: Mi a hisztéria? 7: Hírek. 7.05: Brno. 8.45: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye Jeremiás vezényletével, a filharmonikus zenekar közreműködésével. 10: Időjelzés. Hírek. 10.20: Mor. Ostrava. 11: Oratűtés.

Kedd, március 3.

Beograd. 11.30: Gramofon. 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Tánczene gramofonon. 17: Aleksandrovics Nada népdalokat énekel. 17.30: Népdalok harmonikán. 18: Sztefanovics Dimitrije a koratavaszi sportokról tart előadást. 19.30: Német nyelkurzus. 19.50: Johnson kisasszony zongora hangversenye. 20.30: Átvitel az Zgrebből. 22.30: Hírek. 22.50: A rádiózenekar esti hangversenye.

Budapest. 9.15: A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. Vezényel Szeghő Sándor. 12.05: Eugen Sztepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 4: B. Czeke Vilma meséi. 5: Majthényi György novellái. 5.30: Pertis Jenő és cigányzenekarának zenéje. 6.30: Francia nyelvtanítás. 7: Gyorsiró tanfolyam. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. A halygó hollandi. Dalmü 3 felvonásban. Az első felvonás szünetében: A helyszínről, a Vigadó nagyterméből részletes tudósítás magyar és olasz nyelven a Santelli vivóakadémia magyar-olasz mérkőzéseinek eredményéről. Utána: Időjelzés, időjárás jelentés, hírek. Majd a Fejes szalózenekar, az Osztende tangó- és jazzband, valamint Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának zenéje az Osztende kávéházból. Kalmár Pál ének közreműködésével.

Bécs. 11: Új divatos dalok gramofonon. 12: Silving zenekar. 1.10: A déli zene folytatása. 3: Időjelzés, időjárás, tőzsde. 3.20: Szórakoztató gramofon. 5: Miksa és Mörice, gyermek elbeszélések. 5.30: Gyermekkézimunka. 6.30: A gabonarozsdáról. 7: Angol lecke. 7.25: Időjelzés, időjárás, hóállás, műsorbemondás. 7.30: A hangszerek hangjáról, Sche minzky Ferdinánd előadása. 8: Watzke Rudolf ének előadása. 8.50: Kerpely Jenő csellóművész játéka. 9.40: Hírek. 9.50: Dostal zenekar játéka.

Prága. 4: A Rerum novarum enciklika jubileuma. 4.30: A rádiózenekar délutáni zenéje. 6.15: Brno. 6.30: Elbeszélés német nyelven. 7.05: Sponarova, a nemzeti színház operaezenesője népdalokat énekel. Zongorán kísér Maxian Fr. 7.35: Vidám csevegés. 7.50: Bevezetés a következő hangversenybe. 8: A drezdai állami zenekar hangversenye. 10: Időjelzés, hírek. 10.15: Rádióhírek, színházi hírek, műsorbemondás. 10.20: A Znamenacek jazz játéka az autókлубból.

Szerda, március 4.

Beograd. 10: Előadás a népiskolai ifjuság részére. 11.30: Szezonlágerek gramofonon. 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Miletics M. népdalokat énekel. 17.30: rádiózenekar délutáni hangversenye. 19.30: Raketics Anka előadása. 20: Orosz óra. Felolvasás orosz nyelven. 20.30: Bécsi átvitel. (Az európai műsorcsere keretében. Szimfonikus hangverseny. 22: Hírek. 22.20: Rádiócsend.

Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködik Kéthelyiné Wakots Margit, ének Ungár Imre zongora és Scholz János, gordonka. Zongorán kísér Polgár Tibor. 12.05: Szalózenekari hangverseny. Vezényel Bertha István. 3.30: Morsetanfolyam. 4: A csók története. Kuhárszky László előadása. 5: Böszörményi Jenő novellái. 5.30: A folyamórség zenekarának hangversenye a Király kávéházból. Vezényel ifj. Fricsay Richárd. 6.30: Olasz nyelvtanítás. 7: Közgazdasági tájékoztató. 7.30: Jeanne Marie Zongoraestje a Nemzeti Főiskola nagyterméből a Budapesti Hangverseny Zenekar közreműködésével Vezényel Zsolt Nándor. Utána: Időjelzés, időjárás jelentés, hírek. Majd: Kurina Simi és cigányzenekarának zenéje az Emke kávéházból. 10.45: Horváth Loránd dr. előadása angolul: Budapest. Utána: A cigányzenekar folytatása.

Bécs. 9.20: Piaci árak, időjárás. 10.50: Vizállás. 11: Cerda zenekar. 1.10: Könnyű gramofonzene. 3: Időjelzés és időjárás, hóállás, tőzsde. 3.25: Haupt zenekar. 5.30: Varró Margit előadása a zenei tehetségről. 6: Orvosi előadás a sápadt gyermekekről. 6.25: Mit hoz a bécsi tavaszi vásár? 6.35: Mit vár

a munkásság a műszaki haladástól? 7: Francia lecke. 7.25: Időjelzés és időjárás, hóállás, tőzsde. műsorbemondás. 7.30: Werner Sombart berlini egyetemi tanár előadása. A kapitalizmus válságos éve. 8: Az osztrák munkások dalos szövetségének bécsi osztálya népdalokat és népszerű énekeket ad elő. 8.40: Tarka est. Bemondó: Jeremiás Kreutz Rudolf Rajta kívül közreműködik még Keisen Ada, Seidner Irén és Ungváry Károly. 10: Hírek. 19.10: Rómiaich zenekar játéka.

Prága. 4.30: Gyermekóra. 5.30: Stockholmi benyomások. 5.40: Prágai szinpadok februárban. 6.15: Prága és a munkanélküliség gondozása. 6.40: Kertészeti előadás. 6.25: Német hírek. 6.30: Német munkásóra. 7: Hairek. 7.30: Marák Ottó dalestje: Smetana dalok. 8: Deveter: Egy farsangi éj című színműve. 8.30: A prágai tanítónők dalegyletének hangversenye. 9.30: Polivka V. zongoraestje. 10: Időjelzés, hírek. 10.15: Rádióhírek. színházi hírek, műsorbemondás.

Csütörtök, március 5.

Beograd. 11.30: Gramofon. 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Felolvasás. 17.30: Jovánovics énekes népdalokat énekel. 18: A Moszkva kávéház délutáni hangversenyének átvitele. 19.30: Francia nyelvtanítás. 20: Orvosi előadás. 20.30: Átvitel Ljubljanából. 21.30: Nasics zongoraművész hangversenye. — 22: Hírek. 22.30: A rádiózenekar esti hangversenye.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 12.05: Az 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádió előadása. Utána: Időjelzés, időjárás jelentés, hírek. 5.15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata. 5.40: Ifjusági előadás. Killián Zoltán: Amerikai diákélet. 6: Rutkovszki Broniszláv orgona hangversenyének közvetítése a szegedi fogadalmi templomból. 7.15: Angol nyelvtanítás. 7.50: Magyar művészek otthonában. Látogatás Bajor Gizinél. 8.30: A közepurópai műsorcsere sorozatban a bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. A bécsi filharmoniai társaság hangversenye. Vezényel Clemens Krauss. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának zenéje a Metropol szállóból.

Péntek, március 6.

Beograd. 11.30: Gramofon. 12.45: A rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 15: Előadás a népiskolai ifjuság számára. 16: Gramofon. 17: Pterovics N. előadása a fűzés művészetéről. 17.30: Pichon asszony hegedű hangversenye. 18: Szkalár Ivan citerahangversenye. 19.30: Német nyelkurzus. 20: Timotics népdalokat énekel. 20.30: Zongora hangverseny. 21.30: A fehér legyező. Hoffmannsthal drámája. 22.15: A rádiózenekar esti hangversenye. 22.30: Hírek és sport. 22.50: Gramofon.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 4: Pista bácsi mesél a gyermekeknek. 5: Szlovák-magyar nyelvtanítás. 5.25: Ifj. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának zenéje. 6.30: Magyar balladák. Előadja: Pusztay Sándor, az Operaház tagja. Zongorán kísér Polgár Tibor. 7: A rádióvetél helyizavarai én annak lektűdése. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Hugonották. Dalmu 4 felvonásban. Utána: Időjelzés, időjárás jelentés, hírek. Majd: Szabó Guy László jazz zenekarának zenéje a Gellért szállóból. Vig Miklós ének közreműködésével.

Szombat, március 7.

Beograd. 11.30: Szezonlágerek. Gramofon. 12.35: rádiózenekar déli hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Nikolics Bosko népdalokat énekel. 17.30: A rádiózenekar délutáni hangversenye. 19.20: Ilics Maria eladása, Moszkva, Oroszország szíve. 19.50: Az operaelőadás ismertetése. 20: Operaelőadás a beogradi Nemzeti Színházból. Egyik szünetben, kb. 21.30: Hírek. Előadás után tánczene gramofonon.

Budapest. 9.15: A Fejes szalózenekar hangversenye. 12.05: Hangverseny. Közreműködik Aangeli Gaston ének és Neumann László hegedű. Zongorán kísér Polgár Tibor. 4: Ritoók Emme novellái. 5: A Szociális Missziótársulat előadása. Farkas Edit alapítófőnökasszony: Missziós üzenetek. 5.30: Szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. 6.30: A takarékoság és tökefejlődés. 7: Bura Károly és cigányzenekarának zenéje. 8: A kis pajtás. Vigjáték 4 felvonásban. Irták Henry Bernstein és Pierre Weber Fordította Salgó Ernő. Rendezi Odry Árpád. Utána: Időjelzés, időjárás jelentés, hírek. Majd: Gramofonhangverseny.

REJTVÉNYEK, JÁTEKOK, MÓKAK

Rovatvezető: Ali bácsi

Megjéjtések a múlt vasárnapi számból. Találos kérdés: Ot 10. Betűrejtvények: 1. Tonkino. 2. Indán. 3. Etelka 4. Sokadalom. 5. Kétséges. 6. Szerenád. 7. Párdac. 8. Páros róza. 9. Tanítóképző. 10. Korház. 11. Kikelet. 12. Hattyu. 13. Vegy. szer. 14. Keresztnev. 15. Számia. Pótrejtvény: Vasárnap. I. Mi ez: Csütörtök-tök. II. Mi ez: Hó-nap. III. Bukarest. Rim-pótló: Jelölt, csatangol, nádpálcája, csataterem. — Tréfas kérdés: A "biblia"-ban 9 betű van. — Találos kérdések: 1. Százharomcica. 2. Gomba. — Versesrejtvény: Csipkeróza. — A Tündérország február 15-iki számban közölt rejtvényeket megjéjtették még: Mamuzsics Ferike, Hudi István, Kereszturi Sándor, Welsch Olga, Szabady Noemi, Maurics Laci, Andri-csek Margit, Kinden Béla, Schweisgut Puri, Pöthe László, Csauth Vilmos. — A Tündérország február 22-iki számban közölt rejtvényeket teljesen vagy részben megjéjtették: Frei Karoly, Nagy László, Szabó Boriska és Ferike, Balcar Gini, Varga László, Mörz Matildka, Horváth Dezsőke, Ország Pál, Bakos Bözsi és Janika, Csauth Vilmos, Stibel Józsi és Toncsi, Juhász Józsi, Hegedűs Babuska, Javor Gabika, Lederer Bandi, Bauer Cica, Varga Bözsi, Dobos Katica, Bus Bandi, Richter Erika és Gitta, Kereszturi Irenke, Szolleti Linuska, Pulizsák Erzsébet, Molnar Teruska, Mikulini László, Oláh Jenő, Hevér Boriska, Odry Péter és Bözsi, Velez László, 16. Szviderszki Tibor és Béluska, Dénes Gizike, Vörös Man-olka, Puskas Erzsébet, Szentmártoni Mancika, Walter Bözke, Aranyossy Aranka, Vastagh Iduska, Répási Erzsébet, Hevér Amálka, Kapocs Anti, Kresta Bertuska, Kresta Anka, Ju-hász Laci és Pista, Halbeldi Lujzika, Sebők Gyula, Schnauter Sanyika, Pencz Sanyi, Biczó Eszti, Anunovic Bandi, Men-csik Margitka, Szabényi Boriska és Ferike.

A sorsolásnál Puskas Erzsébet kapta a könyvjutalmat.

A Reggeli Ujság vasárnapi ingyen melléklete

Vasárnap, 1931. március hó 1.

Az alma nem esik messze a fájától

Donald Campbell, méltó fia apjának Campbell kapitánynak, aki Amerikába új világrekordot állított fel versenyautójával. A kis Donald barátaival együtt autoklubot alakított, ahol egyelőre csak játékautókkal versenyeznek.

Figyelem

Ismételen hangszuloyom, hogy csak azoknak a megjéjtőknek a nevet tudom közölni, akiknek a levelei legkésőbb szerda délig érkeztek meg. A később érkezett megjéjtéseket fővo számunkban közöljük. Ha tehát valaki közölte be küldte volna a megjéjtést s a nevet nem találja a megjéjtők között, azt annak tulajdoníthatja hogy levele későn érkezett meg.

Képrejtvény pályázatunk.

Képrejtvény pályázatunkra máris rendkívül sok érdekes és kitűnő rejtvényt kaptunk. Figyelmeztetem azonban a gyerekeket, hogy a pályázaton mindenki legfeljebb 2-3 rejtvényt vehet részt, s ha valaki mégis többet küld, jelölje meg pontosan, melyik képrejtvényrel pályázik. A legjobban megjéjtésű képrejtvényeket külön döntőbizottság fogja megvizsgálni s a legjobban három rejtvényt a sok közül kiválasztani és díjazni. Megjegyzem figyelmeztetem olvasóimat, hogy csakis személyesen készített és rajzolt képrejtvényeket fogadok el.

A k. szülők vagy hozzátartozók segítségét nem szabad igénybe venni. Mindenképpen pályázni akar, vágya ki a tulajdoni eszélvénnyel és küldje be Ali bácsi címére a "Reggeli Ujság" szerkesztőségbe.

Tréfas kérdés

Közi: Richter Erika és Gita

Mi kevesebb mint semmi és mégis több, mint semmi?

Névjegyrejtvény

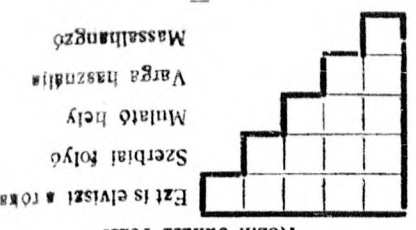
Közi: Csauth Vilmos

Futó Dezső

A névjegyben az illető foglalkozása is benne van. Keresselek meg.

Névjegyrejtvény

Közi: Juhász Józsi

Mi ez?

Közi: Frei Karoly

Nem fa, mégis sok a levele. Szép mesével és verssel van tele.

közölni, küldj másikat. — Stibel Józsi és Toncsi. Várom az ígért képrejtvényeket. Szervusztok! — Juhász Józsi. A beküldött képrejtvény pompás, de mondd csak, — csakugyan te rajzoltad? — Varga Bözsi és Dobos Katica. A képrejtvények jók, irjátok meg, melyikkel akartok résztvenni a pályázaton. Olvassátok el a mai pályázati feltételeket. — Richter Erika és Gitta. Bizony a csunya spanyolnátha engem nem kimélt meg. A rejtvények jók, egyet már le is közöltünk. — Szolleti Linuska. A beküldött találós kérdés igen jó, legközelebb megjelenik. — Aranyossy Aranka. Há-lásan köszönöm érdeklődésedet s örülök, hogy névnapomon rám gondolatok. Várom a kereszt és a képrejtvényt. — Szabényi Boriska és Ferike. Őszinte szívvvel köszöneteket benneteket gyógyulástok alkalmából. Örülök, hogy ismét velem örültök a Tündérorzágnak és a szép meséknek. Most, hogy a husvéti gyónásra és a szent áldozásra készültek, felmentelek benneteket a rejtvényfejtésektől, hiszen ilyenkor csakis a jó Istenkére kell gondolni. Büszke vagyok egyébként, hogy kedves Boriskám tiszta kitűnő bizonyítványt kaptál. — Sebők Gyula. Betűrejtvényed jó, örülök, hogy ismét jelentkezted. — Kapocs Anti. Roppant örülök, hogy felgyógyulásod után ismét felkerestél leveleddel és hogy te is résztveszel a képrejtvény pályázaton. A beküldött pályázatok igen sikerültek. — Oláh Jenő és Mikulini László. A beküldött képrejtvények résztvesznek a pályázaton. — Kresta Babuska. Várom az ígért rejtvényeket, lehet hogy a szerencse istennője kegyes lesz hozzád. — Kresta Anka. Büszke vagyok rá, hogy megjavultál, amióta a Tündérorzágot olvasod és hogy a tanító néni is megvan elégedve veled. Ha minden gyerek ilyen lenne, nem történhetné az, hogy egyes tanítónénik haragszanak azokra a gyerekekre, akik a Tündérország olvasói, mert állítólag elhanyagolják a leckét. Ez az eset nálad — amint látom — nem áll fenn. Irjál tovább is szorgalmasan. — Vörös Mancika. Most hogy meggyógyultál, ismét irhatsz kisleányom. A beküldött "kereskedő" tréfát legközelebb leközzöljük. — Walter Bözsi. Amint látod, egyik rejtvényed már meg is jelent. — Répási Erzsébet. Ha szerencséd lesz, talán éppen te leszel az, aki megnyeri a képrejtvény-pályázat valamelyik díját. Egyébként is, minden eddig beküldött rejtvényed nagyon ügyes volt s így csak örülhetek, ha téged is állandó munkatársaim közé számíthatlak. — Biczó Eszti. Megnyugtatlak kisleányom, hogy összes rejtvényeid igen jók, a képrejtvény pedig, amelyet leközzöltünk, kitűnő. Várom további küldeményeidet. — Mencsik Margitka. A beküldött bujóciska képrejtvény igen jó, te is résztveszel a pályázaton. — Hevér Amálka. Nem tudom, milyen levelet reklamálsz, mert én sajnos nem kaptam meg azt a küldeményt, amit k. nagyapád bevitt a szerkesztőségbe, lehet hogy valahol elkallódott. Légy türelmes, te is sorra kerülsz. — Velez László. A sorsolásnál nincs protekció, nyertes csak az lehet, akire rámosolyog a szerencse. — Szviderszki Tibor és Béluska. A reklamált négy rejtvényt nem kaptam meg, küldjétek be még egyszer s ha jó, résztvesz a pályázaton.

(A többi levélre legközelebb).

Jön a tavasz

A természet megújul, gyönyörű virágpompába öltözik, hogy annak száz és száz színével kápráztassa szemünket. A férfi színtén kifejezésre juttatja eleganciáját, melyet edig a télikabát zord vonalai eltakartak. Hiszen a férfi pszichológiájának alaptermészete (mondjuk így), hogy a gyengébb nem előtt minél elegánsabbnak, fessebbnek lássék. S van sok férfi, akinek vonalai arányosak, s annak ellenére nem jutnak érvényesülésre. És mi ennek az oka? Nem a természet, hanem a szabó. Ellenben sokszor elfordul az is, hogy valaki kövér, vagy annak ellenkezője, s akkor megjelenik a centiméterrel és ollóval a kezében a nagy alkotó: a szabó.

Hiszen kedves olvasóim önök olvasnak: úgy az írói fantáziában, mint a valóságban már többször bebizonyosodott, hogy a jó megjelenés sokszor vagyont ér és nem egy nagy ember karrierjében jelentett fordulópontot a kellő időben való fellépés, a jó megjelenéssel kapcsolatban.

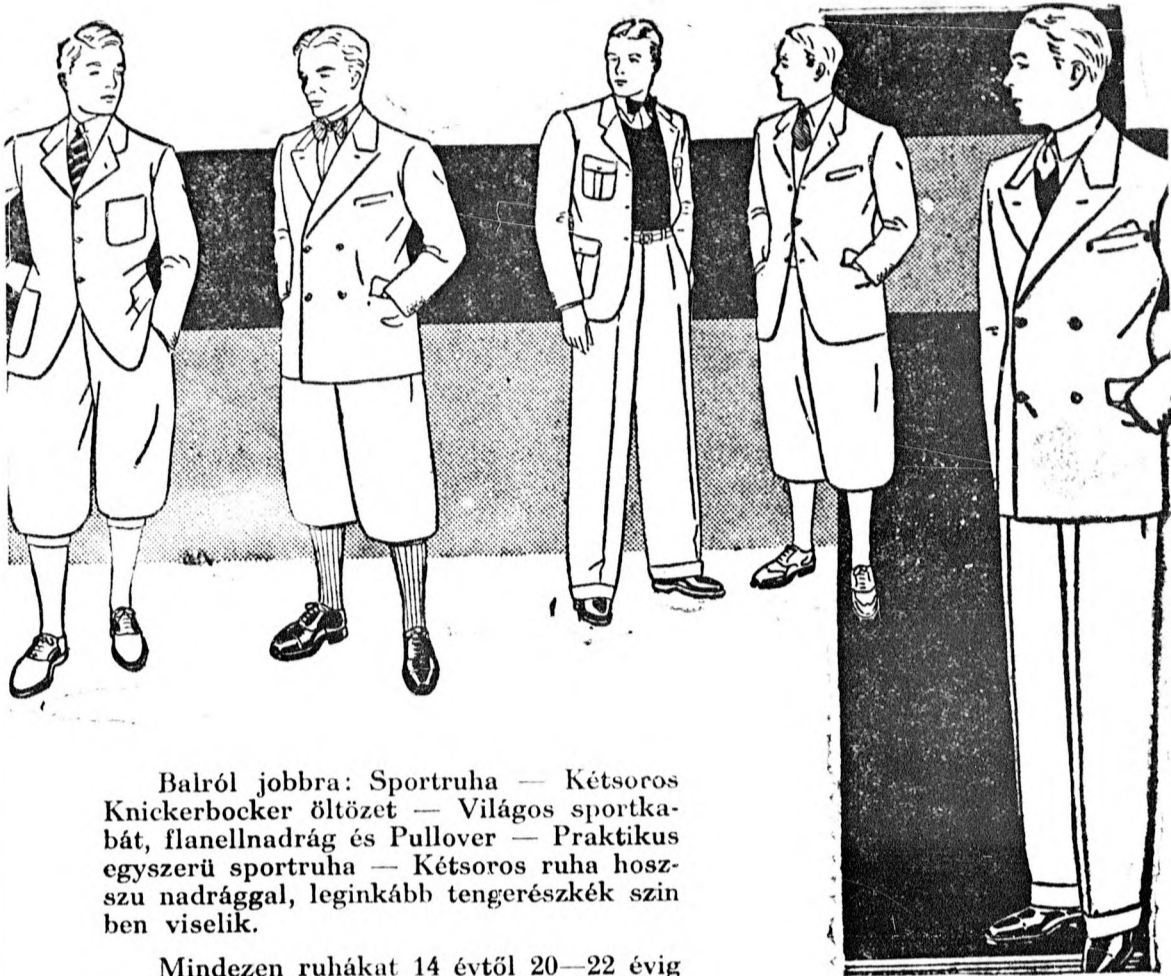
(Persze Napoleon történelmi kivétel, daára hogy ő is nagyon hiu volt külsejére — s a szabók csak úgy forogtak körülötte — sőt rossz nyelvek azt mondják, hogy utolsó nagy csatájában nadrágja rövidsége, valamint a gyomra teltségének el nem rejtett domborúsága derültséget és komikumot váltott ki vezérkarából.)

Most néhány komoly szót a tavaszi férfidivatról. Kelmékben főképen a kék, drap és szürke színek vezetnek, csikos mintázásokkal, sőt ton in ton is viselik. A vonalak a múlt évi szabástól csak annyiban térnek el, hogy egy kissé testhez állóbbak.

Mellékelten bemutatunk néhány új modellt és a legközelebbi vasárnapi számban bővebben fogok beszámolni a tavaszi férfidivatról.

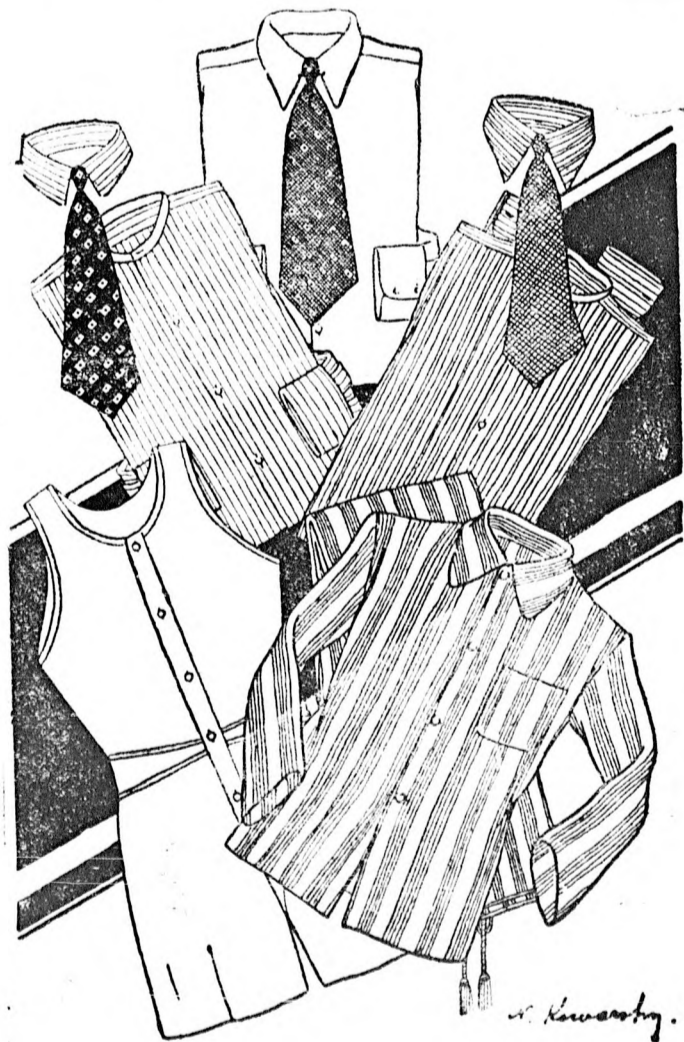
Farkas Sándor

Modern kalapok. Balról jobbra: sima vagy hollyos anyagból készült kalap, az ugynevezett „Hombung“ sima nemezkalap. Az új keménykalap. — Beszegett nemezkalap, a szegély világosabb színű, mint a kalapszalag.

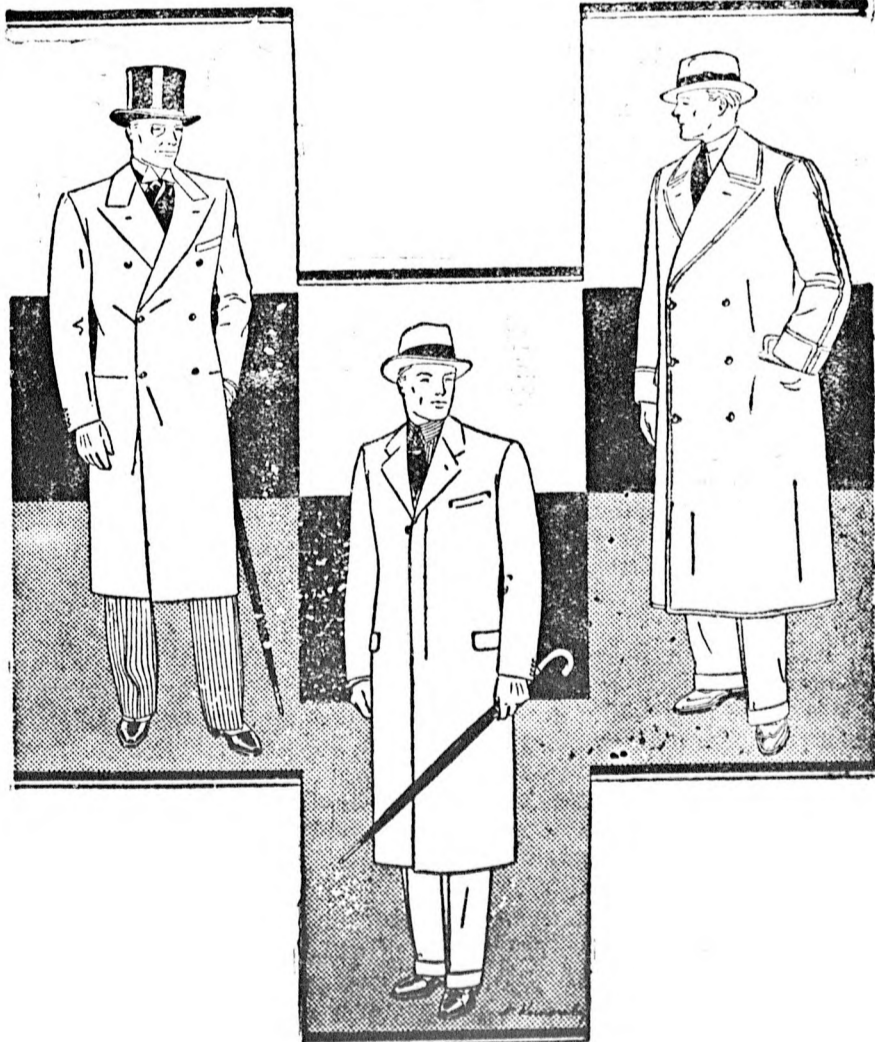

Balról jobbra: Sportruha — Kétsoros Knickerbocker öltözet — Világos sportkabát, flannelnadrág és Pullover — Praktikus egyszerű sportruha — Kétsoros ruha hosszú nadrággal, leginkább tengerészkék színben viselik.

Mindezen ruhákat 14 évtől 20—22 évig viselhetik diákok és fiatal emberek egyaránt.

Fenn: Oxford flannelből készült sporting hegyesszélű gallérral és gömbölyű kézelővel, Alatta csikos ingek hasonló gallérral. Lenn: bal oldalt kényelmes kombináció zetréből, nagyon kiméli az inget, jobbra praktikus vászon pizsámé

Balról jobbra: Kétsoros paletot sima háttal szürke, kék vagy fekete szövetből. Alkalmos minden ruhához, frakkhoz és szmokinghoz is. — Egysoros paletot bársonygallérral is viselhető. — Kétsoros Ulster három gombbal. Nem tulsötét, vastag szövetből készül.

Filmvilág

Reginald Denny és a szélhámosok. Newyorkból jelentik: A newyorki sajtóban legutóbb nagy feltűnést keltett Reginald Dennynek, az ismert és népszerű Metro stárnak a nyilatkozata, amelyben közli, hogy állandóan Hollywoodban lakik, nem vendégszerepel, nem akar házasodni és semmiféle üzleti vállalkozást nem tervez. Ennek a nyilatkozatnak az az előzménye, hogy egész Amerikában néhány szélhámos kihasználta Reginald Denny óriási népszerűségét, közkeletűségét és az ő nevében üzleteket kötöttek, szerződéseket csináltak, sőt házassági ígéretek is tettek, amelyek a kitűnő színész igen kellemetlen helyzetbe sodorták.

Cecil B. de Mille indiánfilmét csinál. Cecil B. de Mille, mint Hollywoodból írják, egy indiánfilm előkészületeit kezdte meg. The Squawman a címe ennek az új filmnek, amely a Metro stúdió legjobb tagjait fogja foglalkoztatni. Lupe Velez, Eleanor Boardman, Charles Bickford, Mitchell Lewis, J. Farrell Macdonald, Julia Faye játszanak a filmben, sőt az egyik főszerepre kölesönkerte Cecil B. de Mille Varner Baxtert a Fox filmgyártól.

Lewis Stone a Délengerre utazik. Jelentették már, hogy S. Van Dyke, a Fehér árnyak rendezője aki rendszerint délengeri témákat dolgoz fel, Peter B. Kyne amerikai író legutóbb nagy sikert aratott regényét dolgozza át filmre. Az új délengeri film női főszereplője Conchita Montenegro, az újonnan felfedezett mexicói táncosnő lesz, míg a férfifőszerepet Lewis Stone játssza. Egy ifjú hősszerűen nagy szerepet John Mack Brownra osztották ki.

A Trader Horn bemutatója. Hollywoodból jelentik: A Trader Horn (Horn, a kereskedő) című új filmnek, melyet W. S. van Dyke, a Fehér árnyak rendezője, készítette Afrika legismeretlenebb vidékein, most volt a premiérje Graumann Chinai felelőnek tartott filmtémákat a Metro-Goldwyn gyár színházában, Hollywoodban. A két és félévi munkát

reprezentáló filmnek igen nagy sikere volt Hollywoodban és a legközelebbi napokban kerül műsorra a newyorki Astor-Theaterben is.

Német filmtémák Greta Garbo részére. Münchenből jelentik: A Münchner Neueste Nachrichten, Bajorország legnagyobb politikai napilapja, nagy pályázatot hirdetett, amelyben német filmtémákat

kér Greta Garbo részére. A pályabírák által megdramaturgái osztályához fogják továbbítani. A zsűri, amelyben Bajorország legkiválóbb színházi és irodalmi szaktekintélyei foglaltak helyet, a beküldött javaslatok között négy témát talált alkalmasnak Greta Garbo részére. Az első az Elli, vagy hét emelet című regény, amelynek Albrecht Schaeffer a szerzője, azután Effi Briest, Theodor von Fontane regénye, Renate Fuchs, Jacob Wasserman

világhírű munkája és a Die Bettlerin von Pont des Art című klasszikus Hauff regény. Az irodalomnak ebben a négy termékében kétségtelenül alkalmas szerepek vannak Greta Garbo részére és most kíváncsian várják Münchenben a Metro-Goldwyn hollywoodi döntését.

A Dugan film Németországban adómentes. Berlinből jelentik, hogy a Mary Dugan bűnpöre című filmet a berlini lampe-bizottság megtekintette és művészi értékének mondotta ki, úgy hogy azok a mozik, amelyek e filmet játsszák, mérsékelt vigalmi adót fizetnek.

Theo Shall Berlinben. Berlinből írják: Theo Shall, aki Greta Garbo partnere volt az Anna Christien, Hollywoodból Berlinbe érkezett, hol újra a Reinhardt színpadon fog fellépni addig, amíg tavasszal további szerződéses kötelezettségeinek teljesítésére vissza nem tér Hollywoodba.

A Halleluja és a katolikusok. Boroszlóból jelentik, hogy King Vidor Halleluja című négerfilmjét Boroszlóban a katolikus Festspielgemeinde színházában mutatták be igen nagy sikerrel. A színházat a katolikus papság vezeti és élenk vita tárgya volt a szászországi katolikus lapokban az, hogy e vallásos tárgyú film alkalmas-e katolikus színházban való bemutatásra. A színház vezetősége azonban a katolikus hívőkből álló közönség nagy érdeklődése igazolta.

Capablanca, a híres sakkvilágbajnok Newyorkban egyszerre 200 emberrel játszott szimultán sakkpártit. A szimultán háromezer néző előtt folyt le. A szenzációs látvány végén Capablanca 28 játszmát megnyert, 6-ot elvesztett 16 pedig remivel végződött. Az egyes csoportok ugyanis négyfelé osztva 50 sakktabla előtt játszottak, míg Capablanca egy emelvényről a játéknak hátat fordítva dirigálta a lépéseket. Capablanca elmondotta az újságíróknak, hogy ez a kísérlet volt eddig a legnehezebb egész pályafutásán. Ezzel különben új rekordot állított fel, mert eddig Abonyi a magyar mester csak 105 játékkal játszott szimultán.

AZ ELVÁLT FELESÉG

42

Regény

En akkor már megismerkedtem az egykori hetilap keszeg szerkesztőjével, aki egyet rántván szemöldökén, figyelmeztetett jóelőre, hogy alighanem csunya kavarodások lesznek itt még a mai éjszakán. Mert a közönség már akkor is ingerült volt a táv-szavalónő kihívó föllépése miatt, ez azonban semmi volt mind...

— Mi lesz még itten, jóuram? — sóhajtott föl a szerkesztő. — En erre a hölgyre báziztam hetilapom jövőjét. Föltéve, hogy sikerül még egyszer életet lehelni ebbe az orgánumba, amely — szilárd meggyőződés szerint — valóban hézagot pótol...

— Ma már tudom, hogy ökörvoltam, amikor ezzel a szörnyű asszonysággal tárultam. De azt hiszem, ma jöttem le vele utoljára. Skandalumok sorozata ez, ami itt folyik, jóuram!

Elsirta aztán, hogy Zenghiváry Bella szavalatainak a végét senki sem tudja bevárni s a közönség eddig kivétel nélkül fölbőszült ellene mindenütt. Egy idő óta — a pusztá nevére! — ideges remegés fogja el az embereket s miután sehová sem hívják többé, magától szokott megjelenni valamennyi ünnepélyen. Minden ilyen megjelenésének hatása robbanó.

— Ezidő szerint az a helyzet, jóuram, — nyöszörgött fel a boldogtalan szerkesztő, hogy az ország alá van aknázva e beteg delnő szavalmányi darabjai által...

Ez igaz volt. Zenghiváry Bella szavaló bajnoknő — utolsó vadászterület gyanánt — kiméletlen gonoszsággal vetette rá magát mindenre.

— Legutóbb is mi nem történt, jóuram...

Legutóbb az történt nevezetesen, hogy zártkörű disznótoros vacsorát rendezet Putnokon egy asztaltársaság s az erre szóló meghívót — balga rövidlátással — megküldte a fővárosi lapoknak is... Minek húzni tovább a dolgot? Putnokon vége körül jártak már a disznótornak amikor belihgett a szavalóbajnoknő. Abban a pillanatban elkiáltotta valaki magát:

— Megjött Zenghiváry Bella!

Két másodperc alatt futni kezdett mindenki: ajtónak, hátsó kijáratnak, ablaknak neki, mialatt mások az asztalok alatt bujtak keresztül. Harminc másodperc alatt üres volt a teremO ami csaknem zokogásra fakasztotta a főpincért, mert a hajmeresztő tumultusban senkinek sem maradt annyi ideje, hogy fizetett volna.

Egyet sóhajtott a vigasztalhatatlan szerkesztő, de olyat, hogy majd a tüdeje szakadt ki:

— En, jóuram, nyakig uszom ebben a pillanatban.

A művésznő kikötötte, hogy a lapnak ő lesz a főmunkatársa, miután abszolút hajlamot érez magában a publicisztikai iránt... De mit nyujtottam? Kijelentem önnek, jóuram, hogy ma szálltam ki vele utoljára. Hosszu kapacitálással rávett, hogy álljunk vonatra, de azonnal, mert ebben a városban fergeteges siker fog járni fellépése nyomában. Fellépett, pedig a kiskutya sem kíván eszi reá... Boesánatot kérek, de így van! Miután pedig utolsó filléreimet tettem föl a Budapesttől idáig érvényes két másodosztályu vasutjegyre, bizonyos, hogy vissza felé alighanem gyalogszerrel fogjuk megtenni ugyanazt a távolságot. Ha csak valami könyörületes lélek ki nem segít bennünket huszonöt pengő hosszab lejáratu kölcsönnel...

Itt abbahagyta a bánatos ember s küzdeni kezdett magával, hogy magábafojtsa feltörő könnyeit.

Katinka, aki mellettem ült, szorogva karolt belém s mély részvétellel nézett a vilálg legpehesebb szerkesztőjére, akinek hát

gerincvonala paragrafusba kezdett átkunkorodni.

Akkorára vége körül járt volna az o-léggé sikerült hangverseny. En időközben egy csinos leányt fedeztem fel a közönség között (lehetett egykoru Katinkával), aki mosolyogva bölintott felém, amikor megpillantott. Észrevette ezt Katinka is s óvatossan megérintett könyökével:

— Ki az a leány?

— Jóismerősöm Nógrádból, — mondtam szinlelt közömbösséggel, pedig feldobogott a szívem.

Katinka szintén közömbösen kérdezte, noha megéreztem, hogy teteti csak a nyugalmat:

— Honnan ismeri?

— A háboru után falunkban volt egy nyáron, ottan rokonainál — s úgy tettem mintha az egész világból az a leány érdekelne a legkevésbé. — Balassagyarmatra való...

Katinka nem faggatott tovább, de lopva megfigyeltem azért, hogy időközönként a leány felé fordul. En tükön ültem, mert egyszerre felémlengtek a szívfejtő emlékeim...

Azon a nyáron sokat bomlottam a kislány után. Hét éve már, hogy nem láttam... Akkor bizony alig volt hajnalra hajló idő, hogy a faluvegi viskóból föl ne ráncigáltam volna a romákat, akik nyomban vették a szarzfát, a nyirettyűt a hónuk alá dugva s negyedóra mulva egy kis ablak alatt húzták már (és pedig hangfogóval) azt a keservest, hogy:

Amelyik olyan szépen ragyog

Az legyen a te csillagod!

Az enyém meg legyen az a másik,

Amely csak alig-alig látszik...

Szálltak az emlékek felém régi ifjúságomból, meglegyintették szívemet s nehéz lett miattuk a kedélyem. Ma sem értem, hogy tudtam elhagyni akkor azt a nógrádi leányt?

(Folytatjuk)

KERESZTREJTVÉNY

Közl: Lantai, Noviszád

A megfejtés beküldésének határideje: 1931. március 8.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	21								22	22a			23							
24	24a	25					26	27			28	29	30					31		
32	33	34					35		36	37			38	39				40		
41		42				43			44			45	46					47		
48					48a		49	49a			50	51	52		53	53a				
54				55				56			57		58					59		
60			61											62		63		64		
65		66						67	67a			68			69		70		71	
		72						73	74		75				76			77		
	78																			
79		80						81			82						83		84	
85	85a		86			87		88			89				90				91	
92		93		93a			94							95					96	
97			98		99				100	101		102						104		
105								106		107		108			109				110	
111							112	113			114			115	116				117	
118				119		120		121		122		123		124			125	126	127	
128			129				130	131			132		133			134			135	136
		137					138			139		140			141				142	
143											144									

A megfejtő neve és címe:

Vizsintés sorok:

1. Az állandóan ismétlődő munkára mondjuk közkeletű idegen szóval az elején. 11. „...karomat, folyik piros vérem. 21. Itt van a Sári putrija. 22. Ujság. 23. Kétjegyű számnév. 24. Helyhatározó. 25. Fakó... fel van kanározva. 26. Orosz férfi név. 28. ...es méz. 30. Határidő idegen nyelven az utolsó magánhangzó nélkül. 31. Török névelő. 32. Menyegző. 34. N. T. R. 35. Magyar színésznő, Teri a keresztnéve. 37. Lehet álnok, de lehet jó is. 39. Mitológiai isten, utolsó betűje elől. 40. ...ola. 41. Falum...=földi. 43. Haláláról szép verset írt Reditzky Gyula. 44. Piszok fráter. 45. Folyó, sok tutaj jön le rajta. 47. Vissza: ezer egyik ragozott alakja. 48. Szigeti lakos. (Bicsérdy földije) 49. ...illa (egy háromos neve). 50. Keret más szóval. 53. ...ik a azabotáló. 54. ...levelem. 55. „Az ...nök“ de az ...vörös bor sem utolsó. 56. R. M. 57. ...kál 58, Felhang, régies helyesírással. 59. Dáké. 60. Egyforma mássalhangzók. 61. Kereszt felirat. 62. ...les. 64. Gyulladás. 65. Tojás idegen nyelven. 66. „Halva“ ellentéte. 67. Névmás többesszámban. 68. Ipari anyag. 69. Szív nem magyarul. 71. Tagadó szócska. 72. ...m=vallás. 73. Aki már meghalt. 75. Cofein mentes kávé. 76. Ital névelővel, összecserélt betűkkel. 78. Régi, szép nóta. 80. Katona. 81. Tagadó szó. 82. Jó volna egy... eső. 83. Borju idegen nyelven. 85. Két mássalhangzó. 86. ...a többi közül. 89. Mássalhangzó, fonetikusán. 89. Egy fém mássalhangzó. 90. Ipari növény. 91. Hír mássalhangzó. 92. Magánhangzók az abécé elejéről. 93/a. Férfi név. 95. A ló egyik testrészén van. 96. Magánhangzók. 97. Egyforma mássalhangzók. 99. Férfi név becézve. 100 Házi állat. 102. Székely megszólítás. (id. ember) 103. Háboruban ösmerkedtünk meg vele. 104. O. L. N. N. 105. Faly y=i (névelő előtt). 106. Férfi

név. 108. Mutató szó. 110. Nagyon nagy. 111. Semmi idegen nyelven. 112. Vissza: Ital. 114. Ami nem gyakori. 115. Testrész. 117. Megfordítva nagyobbít t-vel a végén. 118. Aradi Torna Egylet. 119. Mutató szó. 121. Női név, becézve. 123. Magyarországi község. 125. Irányt mutató szó. 127. Harag, klaszszikus nyelven (ékezet felesleges). 128. Az a bizonyos olasz folyó. 129. Játékszer. 131. Női név. 133. ...nyol. 134. Befed. 136. Az a bizonyos orosz folyó. 137. Egyforma magánhangzók. 139. Sokat... értékes. 141. Itt kel a nap. 143. Két férfi név. 144. Irodista.

Függőleges sorok:

1. Öregekre mondják, tréfásan. 2. Rag. 3. Egyforma mássalhangzók. 4. Nema nista..., megfordítva. 5. Jókai két regénye. 6. J., királyi jelvény. 7. Tagadó szó. 8. Egymásután következő mássalhangzók. 99. „Naaj“ 10. Rangjelző szócska. 11. ...e, belső rész. 12. Lejut. 13. A fa része. 14. Egyforma betűk. 15. A fiam 5... 16. ...kerekiti kerekre“. 17. Animo, egy betű nélkül. 18. Felénk tart. 19. Megfordítottja állóviz. 20. Baljában. 22/a. Névelő. 24/. Valódi. 26. Lobog. 27. Ez az amit másnak ásunk. 28. Most sok áll üresen. 29. Diszmadár. 31. Sokat iszik (de nem vizet). 33. Helyhatározó szó (egy betű hibás) 35. Ipari cikk. 36. Ami mindnyájunkra vár. 37. Ebből készül a cipő. 38. ...g=bő. 40. Firkál. 42. Rövidítés aktákon. 43. Becézett leánynev. 46. Kötszer. 47. Eskü idegen nyelven. 48/a. „Esküszöm az...“ 49/a. Mert ő a hites... 51. Sziget. 58/a. Tömjént és ...át. — 61. A babám hozzám. 63. Após az esküvőn. 66. Égi táj. 67/a. Mutató szó. 68. Csodatevő indus. 70. Lószerszámhoz tartozik. 72. I. S. B. 74. Angol fiúnév. 75. Itt latinul, k=c. 77. Sérülés. 79. Amit nehezen felejt a csatában a volt katona. 84. Utat mutat. 85/a.

Atléta 87. Pap. 90. Pl. a főhadnagyi. 91. Magyar, idegen nyelven. 93. Hun király. 94. Enélkül nincs falu vagy város. 95. Angol méltóság. 96. Lóverse nyeiről híres helységbe való. 98. Telet mássalhangzó. 101. Fialat háziállat. 102. Szakma, közkeletű idegen szóval. 104. Névmás, államnyelven. 106. Leánynev. 107. Női név. 108. Névmás. 109. Irat. 113. Latin kötőszó. 116. Egyforma magánhangzók. 119. Négy magánhangzó. 120. Az utolsó betű nélkül férfi név. 122. Helyhatározó személyes névmás. 124. Nemes kő. 125. A trójai 126. a..., helyhatározó szó. 129. Jég nem magyarul. 130. Magánhangzók. 132. Ő, idegen nyelven. 134. Étvágy, államnyelven. 135. Mill...s. 137. Magánhangzók. 138. Mássalhangzó fonetikusán. 139. Acs használja. (ékezet hiányzik). 140. Előd. 141. Kicsinyítő képző. 142. N. S.

Betűrejtvények

Közl: K. K. Noviszád

1.	2.
3.	
1931 január 1 TEGNAP UTÁN	
4.	5.

Megfejtési határidő 1931. március 7.

Minden út Rómába vezet? Lehet... Csemegeárúért azonban minden út SPILLER LENCIHEZ VEZET!

Bona Palota
Mr. Aleksandra
Mr. Marko
Mr. Petra

Legjobb és legizletesebb csemegeárú kítűnő falatozó

Lehrer Vilmos építész
tervező és vállalati irodája
NOVISAD
Brace Ribnikara 28 • Telefon 22-38.
ELVÁLLAL:
Épületek tervezését, kivitelét, ellenőrzését, beton és vasbeton munkákat és minden a magas építésbe vágó munkákat 890

„GAMBRINUS” SÖRCSARNOK
NOVISAD, NJEGOSEVA 2.
Zonareggeli 3 dinár. Abonások házon kívül is, havi 600 D. fizetnek elsőrendű ellátásért. Kítűnő sőr és borokról gondoskodik az új tulajdonos BUCHNER JÁNOS 437

Téli kirándulásait,
szórakozásait örökítse meg magának a **FÉNYKÉPEZŐGÉPPEL**
Legjobb beszerzési forrás **BARTHA I DRUG**
fotoszaküzlete, Novisad, Dunavska ulica 22.

Győződjön meg Ön is,
hogyan valóban jó
rádiót vagy gramofont
a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett csak
Truppel Béla, Noviszád
szaküzletében vásárolhat. Dunavska u. 17. Tel. 26-69.
Állandó nagy raktár minden létező hangszerekben valamint világ híru márkájú
zongorák,
pianínók, harmoniumokban
Egyetlen számottevő beszerzési forrás tónfilmstágerlemezekben.

Női kézimunkák
kész díszsebkendők, monogram, aszurozás, aplikálás. Előnyomda, kézi és gép hímzés, plissé gombáthuzás, csipke, pamut és mindennemű kézimunka kellek olcsó árban
NAGYFEJEŐ
kézimunkaüzletében
NOVISZAD, KRALJICA MARIJA UT 2
(az új hidhoz vezető út)

Márvány és granit sirkőraktáramat
a cégtulajdonos elhalálása miatt rendkívül jutányos árakon kiárusítom
Özv. Pongrác Irméné
Novisad, Zeljeznicka 53.

Ivanitza Péter
Katolicska porta 3.
uri és női fodrászterme a leg higiénikusabb
Állandó hideg és meleg víz villamoserőre, hajvágás, arc és fejmasszázs.

Üzemben megtekinthető
28-30 HP stabil szívógázmotor generátorral, Jindrich deráló, költörő, transzmissziók, szíjtárcsák stb. eladók
Gausz János
Noviszád, Futoski put 66.

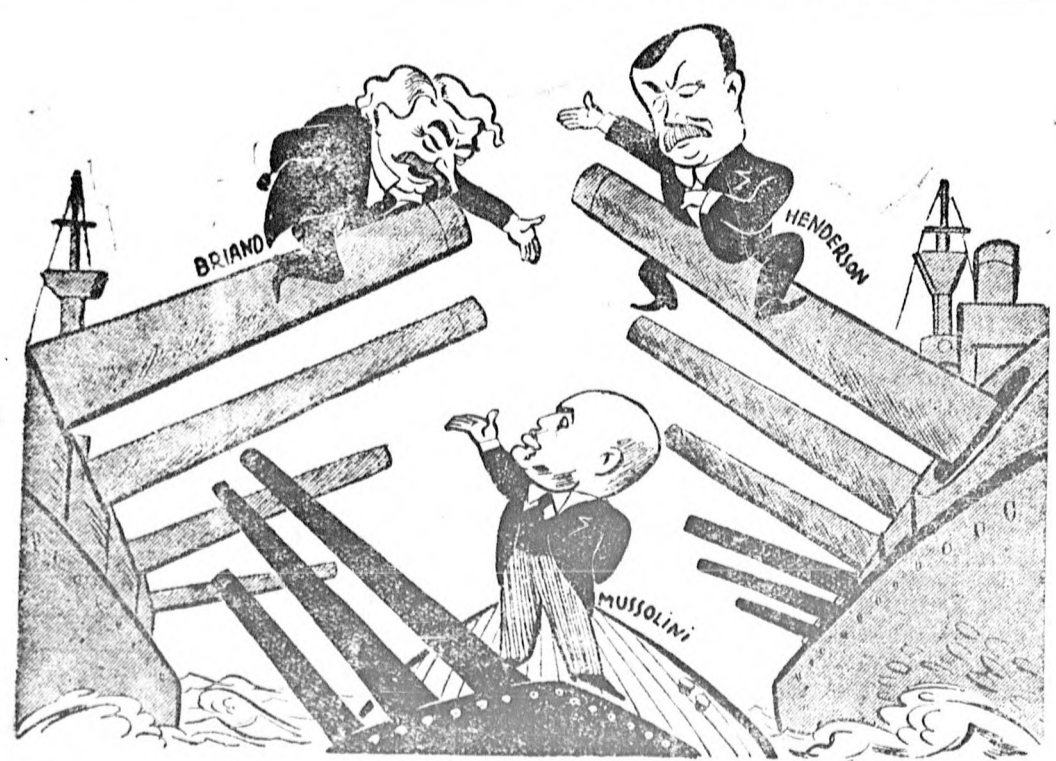
Ne vásároljon négysarkos drótkerítésfonatot másutt, mielőtt tőlünk árajánlatot nem kért

Ily fonatokat versenyen kívüli árban szállítunk mindenhová
Kérjen árajánlatot
KRAMER TESTVÉREK
drót- és drótaru-gyár, NOVISAD

Saját érdekében teszi, ha szükségletét az ismert **BURGHARDT cégnél**
„Az arany csillag”-hoz, szerzi be
Különféle trikotázsok, fécilingek, nyakkravatók, D. M. C. minden minőségben és színben. — Nagy választék női harisnyákban. Mélyen leszállított árak
TEKINTSE MEG OKVETLENÜL KIRAKATAIMAT!

TIVAR
ÖLTÖNYÖK A LEGJOBBAK
Férfi öltönyök már 240 dinártól
Gyermek öltönyök már 20 „
Tekintse meg áruraktáramat és győződjön meg áruim olcsó és jó minőségéről!
WEKERLE PÉTER
KULA 758 (Gyári lerakat)

A hideg szelek és változó hőmérséklet idő károsan hatnak az arcra és a kézre. Egyedül a **„Mila krém”**
állandó használatával óvhatja meg arcának és kezének szépségét. Lerakati
HYGIEA DROGÉRIA
K. ZSIVOJNOVICS

Briand és Henderson Mussolinihez; Légy a harmadik körünkben.

LENKEY IMRE ÉS FIA
GOLGOTA
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
Noviszád, Uszpenszka ulica 12.
Telefon 26-90
Temetések rendezését a legolcsóbbtól a legnagyobb igényeknek is amegfelelően, dísz és modern vínyilágításai, vállalunk, exhumálást, szállítást a legolcsóbb árban. Nagy raktár saját-készítésű koporsókban, koszorúk és szemfedelekekben.
Azonkívül raktáron tartunk **butort**, vállalunk mindennemű asztalos munkát kedvező fizetési feltételek mellett.